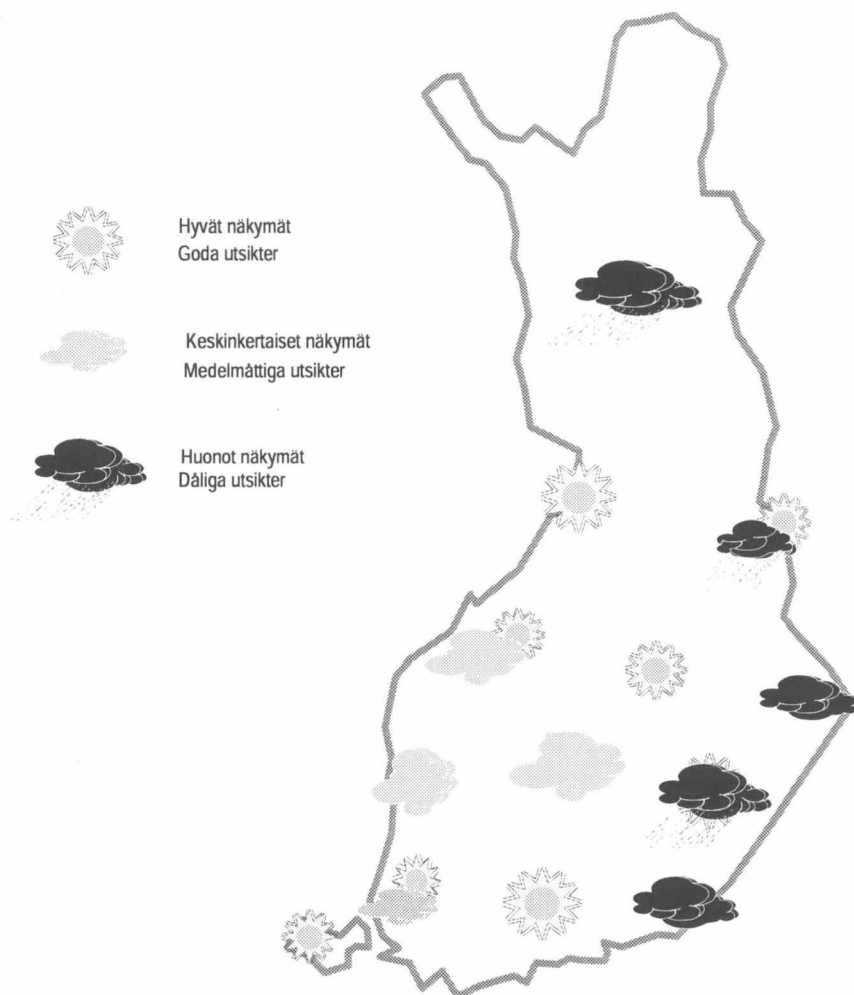

Aluebarometri

Regionbarometern

2/1999

Kehitysnäkymät eri alueilla
Utsikter för utvecklingen i olika regioner

© 1999 Tilastokeskus

Helsinki 1999

Sisällysluettelo

Alkusanat	2
Alueelliset kehitysnäkymät Suomessa syksyllä 1999	3
Uusimaa	10
Itä-Uusimaa	12
Varsinais-Suomi	14
Satakunta	16
Kanta-Häme	18
Pirkanmaa	20
Päijät-Häme	22
Kymenlaakso	24
Etelä-Karjala	26
Etelä-Savo	28
Pohjois-Savo	30
Pohjois-Karjala	32
Keski-Suomi	34
Etelä-Pohjanmaa	36
Pohjanmaa	38
Keski-Pohjanmaa	40
Pohjois-Pohjanmaa	42
Kainuu	44
Lappi	46
Ahvenanmaa	48
Sammandrag landskapsvis	50
Lomake	62

Kuviot ja taulukot: Tilastokeskus
Raportin tekstiosuus: Sisäasiainministeriö,
Markku Nissinen

Innehållsförteckning

Förord	2
Utsikter för utvecklingen i Finland hösten 1999	3
Nyland	10
Östra Nyland	12
Egentliga Finland	14
Satakunta	16
Egentliga Tavastland	18
Birkaland	20
Päijänne-Tavastland	22
Kymmenedalen	24
Södra Karelen	26
Södra Savolax	28
Norra Savolax	30
Norra Karelen	32
Mellersta Finland	34
Södra Österbotten	36
Österbotten	38
Mellersta Österbotten	40
Norra Österbotten	42
Kajanaland	44
Lappland	46
Åland	48
Sammandrag landskapsvis	50
Frågeformular	62

Figurer och tabeller: Statistikcentralen
Text: Inrikesministeriet,
Markku Nissinen

Alkusanat

Aluebarometri on sisäasiainministeriön ja Suomen Kuntaliiton kaksi kertaa vuodessa tehtävä kysely. Kyselyn suorittaa Tilastokeskus.

Aluebarometri mittaa maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia – 'paineen' vaihtelua. Vastaukset perustuvat kuntien virka- ja luottamushenkilöiden henkilökohtaisiin näkemyksiin ja tietoihin. Aluebarometria on tehty syksystä 1991 alkaen. Aluebarometrissa on saatavissa erillinen **taulukkoraportti** ja **otantamenetelmäraportti**.

Tutkimusmenetelmä

Kyselyyn vastaajat on valittu otantamenetelmällä. Perusjoukon muodostavat kaikki Suomen **kunnanjohtajat, kunnanvaltuuston puheenjohtajat, kunnanhallituksen puheenjohtajat, elinkeinoasiamiehet ja suunnittelusihiteerit**. Suurimmissa kaupungeissa (20 kpl) perusjoukkoon kuuluvat edellisten lisäksi myös **apulaiskaupunginjohtajat, kunnanvaltuuston I ja II varapuheenjohtajat sekä kunnanhallituksen I ja II varapuheenjohtajat**. Otanta ottaa huomioon niin alueelliset kuin kunnan sisäiset mielihetimit. Kysely lähetettiin noin 1200 em. nimikkeeseen haltijalle yksinkertaista satunnaisotantaa käyttäen. Kyselyn vastausprosentti oli 76,2. Kaikilla kunnilla on korostuskeruimet, joilla vastausmäärien vaihtelu kuntien välillä on eliminoitu. Jokainen kunta on täten samanarvoinen barometrissa.

Alueluokitukset

Maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia tarkastellaan **7-luokkaisella kuntatyyppittelyllä ja maakuntajaolla**. Maakuntatasolla kunnat jaetaan raportissa **keskusaluekuntiin ja muihin kuntiin**. Aluebarometrin aluejako vastaa NUTS 3 -aluejakoa.

Kysymykset ja saldolutut

Aluebarometrissa tiedustellaan kunnan kehitystä yleensä ulottuvuudella **suurempi – yhtä suuri – pienempi**, jolloin kyse on oleellisista muutoksista. Kysymykset koskevat **kuluvaa vuotta edelliseen vuoteen verrattuna tai seuraavaa vuotta kuluvaan vuoteen verrattuna**. Kuviot esittävät saldolukuja, jotka lasketaan *suurempi ja pienempi* -vastausten prosentiosuuksien *erotuksena*. Kysymykset luokitukseineen löytyvät aluebarometrin viimeistä edellistä sivulta.

Aluetaso eli otannan ositusmuuttuja Aluebarometrissa vaihtui keväällä 1994 läänistä maakunnaksi. Samalla otoskoko kasvatettiin. Saldolutut ennen kevättä 1994 on läänirajoja noudattavia maakuntia lukuun ottamatta tehty jälkiosituksella ja nykyistä pienemmällä otoksella, joka on tulosten tulkinnassa huomioitava. Keväästä 1997 lähtien otoksessa ovat kaikki kunnat edustettuina.

Förord

Regionbarometern är en förfrågan som inrikesministeriet och Finlands Kommunförbund gör två gånger om året. Förfrågan utförs av Statistikcentralen.

Regionbarometern mäter de förändringar i utvecklingen som väntas i olika delar av landet. Svaren bygger på kommunala tjänstemäns och förtroendevaldas personliga uppfattningar och kännedom om sin kommun. Mätningar för Regionbarometern har gjorts från hösten 1991. En separat **tabellrapport** och en **rapport om urvalsmetoden** finns också att få över Regionbarometern.

Undersökningsmetod

De som svarat i Regionbarometern har valts genom ett urval. Populationen består av samtliga **kommundirektörer, ordföranden i kommunfullmäktige, ordföranden i kommunstyrelserna, näringsombudsmän och planeringssekreterare** i Finland. I de största städerna (20 st.) omfattar populationen också **biträdande stadsdirektörer, första och andra vice ordförande i kommunfullmäktige samt första och andra vice ordförande i kommunstyrelserna**. Urvalsmetoden tar hänsyn till såväl regionala skillnader som olika åsikter inom kommunerna. En förfrågan skickades till omkring 1 200 personer med ovannämnda benämningar, som togs ut genom ett obundet slumpmässigt urval. Av de tillfrågade svarade 76,2 procent.

För samtliga kommuner beräknades korrigeringskoefficienter som eliminerar lokala variationer i svarsbenägenheten. Alla kommuner är således jämbördiga i barometern.

Områdesindelningar

De förändringar i utvecklingen som väntas på olika håll i landet redovisas i en **7-klassig typindelning av kommunerna i landet och i en landskapsindelning**. På **landskapsnivå** (NUTS 3) indelas kommunerna i **centralorter med omnejd och övriga kommuner**.

Frågorna och saldon

Regionbarometern pejar helt allmänt utvecklingen i kommunen på skalan **större – lika stor – mindre** och avser således betydande förändringar. Frågorna gäller **innevarande år jämfört med föregående år, eller följande år jämfört med innevarande år**. Figurerna anger de saldon som uträknats som *skillnaden* mellan *större* och *mindre* -angivna i procent. Frågorna och klassificeringarna publiceras på det nästsista uppslaget.

Regionnivån eller urvalets stratifieringsvariabel ändrades våren 1994 från län till landskap. Samtidigt förstörades urvalet. Saldona för tiden före våren 1994 har räknats genom en efterstratifiering för de landskap som inte följer länsgränserna och ett mindre urval än det nuvarande har använts. Detta bör beaktas då resultaten tolkas. Från och med våren 1997 finns alla kommuner representerade i urvalet.

Alueelliset kehitysnäkymät Suomessa syksyllä 1999

Alueiden väliset kehityserot ovat kasvamassa. Keskusseutujen näkymät ovat paremmat kuin muissa kunnissa. Myös maakuntien erot ovat lisääntyneet. Myönteisintä kehitys on Ahvenanmaalla, Uudellamaalla sekä Kanta-Hämeessä. Kuntien rahoitusnäkymät ovat parantuneet viime keväästä, erityisesti verotulokehitys näyttää aikaisempaa paremmalta. Talouden kohentumisen kuntien velanotto vähenee erityisesti tänä vuonna. Vuonna 2000 kunnat tasapainottavat talouttaan ensisijaisesti maksujen korotuksilla. Myös käyttöomaisuutta realisoidaan ja investointeja vähennetään useissa kunnissa. Henkilöstösäästöihin ja verojen kiristämiseen suhtaudutaan selvästi kielteisemmin. Kuntien päättäjiä huolestuttaa vanhustenhoidon ja terveydenhoidon järjestäminen. Kuntien päivähoitotilanne on selvästi parempi. Työllisyyskehitys jatkuu myönteisenä tänä ja ensi vuonna. Keskusseuduilla työttömyys alenee eniten. Asuntorakentaminen vilkastuu vuosina 1999–2000. Teollisuudessa kasvu hidastuu vuonna 2000. Suomen EU-jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan aikaisempaa myönteisemmin myös kunnan omaan toimintaan.

Alueiden kehitys näyttää eriytyvän

Tämä kyselyn perusteella alueiden kehitys on selvästi eriytyvässä. Keskusseuduilla kehitysnäkymät ovat selvästi paremmat kuin muissa kunnissa. Ero on kasvanut koko ajan kahden viimeisen vuoden aikana. Vain Varsinais-Suomessa ja Pohjois-Karjalassa keskusseudun näkymät ovat huonommat kuin muualla maakunnassa. Myös maakunnittaiset erot ovat kasvamassa. Etelä- ja Länsi-Suomen maakuntien kehitys näyttää varsin hyvältä. Myönteisimmät toiveet ovat Ahvenanmaalla, Uudellamaalla sekä Kanta-Hämeessä. Synkimmät kehitysnäkymät ovat Itä- ja Pohjois-Suomessa Pohjois-Pohjanmaan maakuntaa lukuun ottamatta, jossa kehityksen odotetaan paranevan selvästi lähivuosina. Erityisesti Etelä-Savon ja Lapin tilanne näyttää nyt huonolta. Myös Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa odotukset paremmasta ovat vähäiset, tosin keskusseuduilla näkymät ovat nyt paremmat kuin keväällä.

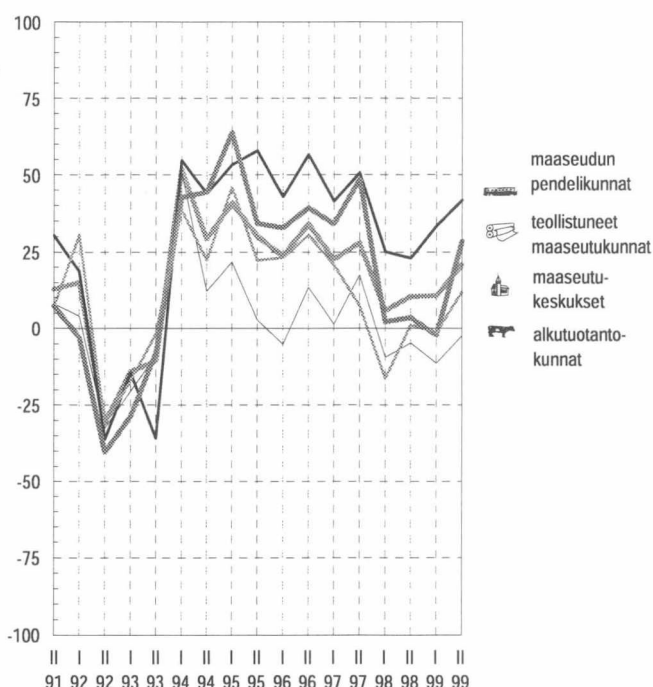
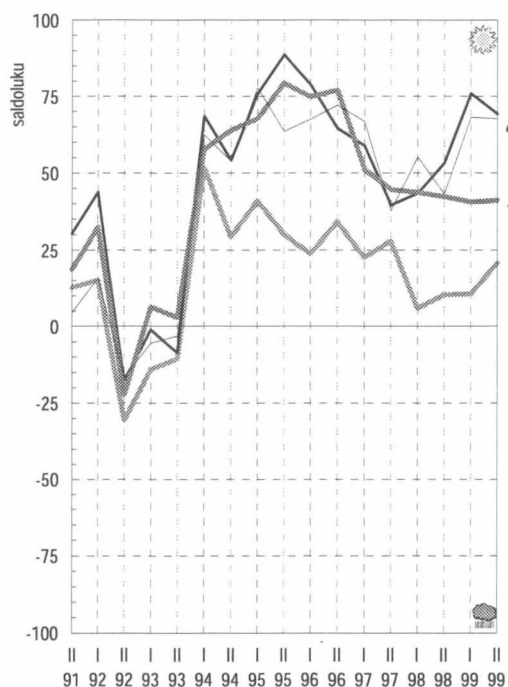
Utsikterna för den regionala utvecklingen i Finland hösten 1999

Skillnaderna mellan utvecklingsutsikterna i de olika regionerna ökar. Utsikterna är ljusare i centralorterna än i andra kommuner. Också skillnaderna mellan de olika landskapen håller på att öka. Utvecklingen är positivast på Åland, i Nyland och i Egentliga Tavastland. Kommunernas finansiella utsikter har förbättrats sedan våren, framför allt verkar utvecklingen av skatteinkomsterna bättre än tidigare. Då ekonomin förbättras minskar skuldsättningen i synnerhet i år. År 2000 balanserar kommunerna sin ekonomi i första hand genom att höja avgifterna. Dessutom realiserar många kommuner anläggningstillgångar och minskar investeringarna. Inställningen till sparande som gäller personalen och till skatteåtgärkning är betydligt negativare. Beslutsfattarna i kommunerna är oroade över åldringsvården och hälsovården. Dagvårdsläget i kommunerna är betydligt bättre. Sysselsättningen fortsätter att utvecklas i positiv riktning i år och nästa år. Arbetslösheten minskar mest inom centralorterna. Bostadsbyggandet blir livligare åren 1999–2000. Inom industrin avtar tillväxten år 2000. Finlands EU-medlemskap väntas mer än tidigare gagna också den egna kommunen.

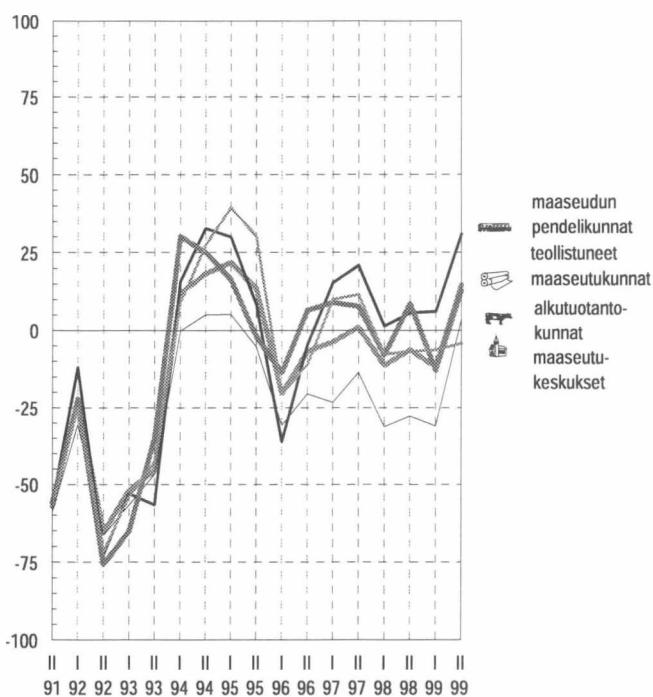
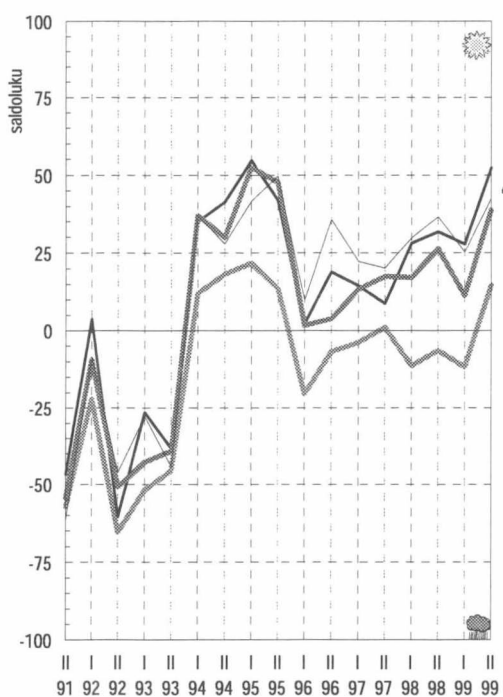
Den regionala utvecklingen verkar gå i sär

Den här förfrågan visar att utvecklingen i de olika regionerna helt klart går i olika riktningar. Inom centralorterna är utvecklingsutsikterna betydligt bättre än i övriga kommuner. Skillnaden har hela tiden blivit större under de senaste två åren. Bara i Egentliga Finland och Norra Karelen är utsikterna sämre inom centralorten än på andra håll i landskapet. Också skillnaderna mellan de olika landskapen ökar. I södra och västra Finland verkar utvecklingen väldigt god. Förhoppningarna är störst på Åland, i Nyland och i Egentliga Tavastland. Dystrast är utsikterna i östra och norra Finland bortsett från Norra Östbottens landskap, där utvecklingen väntas förbättras betydligt under de närmaste åren. För närvarande ser läget speciellt mörkt ut i Södra Savolax och i Lappland. Också i Kajanaland och Norra Karelen är förväntningarna på en bättre framtid små, även om utsikterna inom centralorterna nu är bättre än i våras.

Tulevaisuudennäkymät (Kys. 10)

Veroäyrimäärän kehitysnäkymät (Kys. 2b)

— suuret keskkukset — teollisuuskeskkukset
 — esikaupunkikunnat — koko maa keskimäärin

— maaseutukeskkukset — teollistuneet maaseutukunnat
 — maaseudun pendelikunnat — alkutuotantokunnat
 — koko maa keskimäärin

Kuntatyypeittäin toiveet paremmasta ovat suurimmat suurissa keskuksissa, esikaupunkikunnissa ja teollisuuskeskuksissa. Myös maaseudun pendelikunnissa näkymät ovat edelleen valoisat. Sen sijaan alkutuotantokuntien kehitys näyttää heikentyvän lähitulevaisuudessa.

Kuntien rahoitusnäkymät kohentuneet edelleen

Näkemykset kuntien rahoitustilanteesta ovat aikaisempaa toiveikkaammat. Rahoitusvaikeuksia on edelleen kaikissa kuntatyypeissä, mutta esikaupunkikuntia lukuun ottamatta ongelmat ovat pienemmät kuin keväällä. Vähiten rahoitusvaikeuksia on suurissa keskuksissa ja teollisuuskeskuksissa. Näkymät ovat edelleen synkimmät alkutuotantokunnissa.

Kuntien verotulot näyttävät lisääntyvän tänä vuonna selvästi nopeammin kuin vielä keväällä arvioitiin. Kasvu on suurinta teollisuuskeskuksissa, esikaupunkikunnissa sekä suurissa keskuksissa. Myönteisin muutos on kuitenkin toteutumassa teollistuneissa maaseutokunnissa ja maaseudun pendelikunnissa, joissa verotulokehitys on selvästi odotettua nopeampaa. Maaseutokeskuksissa ja alkutuotantokunnissa verotuloja kertyy muita kuntia huonommin. Ensi vuonna verotulokehityksen ei odoteta juurikaan muuttuvan, tosin teollistuneissa maaseutokunnissa verotulojen kasvu näyttää hidastuvan tämän vuotisesta.

Kunnissa ei nähdä suuria paineita korottaa tuloveroprosenttia kahden seuraavan vuoden aikana. Useimmin veroprosenttia nostavat alkutuotantokunnat, joissa viidennes vastaajista arvioi kuntansa toteuttavan korotuksen vuonna 2000 tai 2001. Kunnat ottavat velkaa varsin vähän tänä vuonna, näkemykset ovat nyt kielteisemmät kuin keväällä. Vuonna 2000 velanotto kasvaa erityisesti maaseudun pendelikunnissa, teollistuneissa maaseutokunnissa sekä alkutuotantokunnissa. Teollisuuskeskuksissa ja suurissa keskuksissa velka saattaa vähentyä.

Taloutta tasapainotetaan maksujen korotuksin

Noin 2/3 kuntien päättäjistä arvioi kuntansa tasapainottavan talouttaan maksuja korottamalla. Myös käyttöomaisuutta realisoidaan ja investointeja vähennetään useissa kunnissa vuonna 2000. Kiinteistöverotuksen kiristäminen on yleisempää kuin tuloveroprosentin korotukset. Henkilöstömenojen supistamiseen turvaudutaan harvemmin.

Tulevan 2–3 vuoden aikana maksujen korotusten arvioidaan olevan edelleen yleisin keino tasapainottaa kuntien taloutta. Investointien vähentämisen ja käyttöomaisuuden myynnin ohella myös verojen korotusten merkitys kasvaa ensi vuosikymmenen alussa. Sen sijaan henkilöstösäästöt ovat harvinaisempia useimmissa kunnissa.

Granskat efter kommuntyp är förhoppningarna större i stora centra, förortskommuner och industricentra. Också i utpendlingskommuner på landsbygden är utsikterna fortfarande ljusa. I kommuner med stor primärproduktion verkar utvecklingen däremot vara negativ inom den närmaste framtiden.

Fortsatt bättre finansiella utsikter i kommunerna

Uppskattningarna av det finansiella läget i kommunerna är förhoppningsfullare än tidigare. Finansiella svårigheter förekommer fortfarande i alla kommuntyper, men med undantag av förortskommuner är problemen mindre än i våra. Stora centra och industricentra har minst finansiella problem och utsikterna är fortfarande dystrast i kommuner med stor primärproduktion.

Skatteintäkterna beräknas i år öka betydligt snabbare än uppskattningarna i våra visade. Mest ökar skatteintäkterna i industricentra, förortskommuner och stora centra. Den positiva förändringen håller emellertid på att ske i industrialiserade landsbygdskommuner och utpendlingskommuner på landsbygden, där skatteintäkterna ökar betydligt snabbare än väntat. I landsbygdscentra och kommuner med stor primärproduktion väntas mindre skatteintäkter än i övriga kommuner. Utvecklingen väntas inte förändras nämnvärt under nästa år, även om skatteintäkterna i industrialiserade landsbygdskommuner antagligen ökar långsammare nästa år än i år.

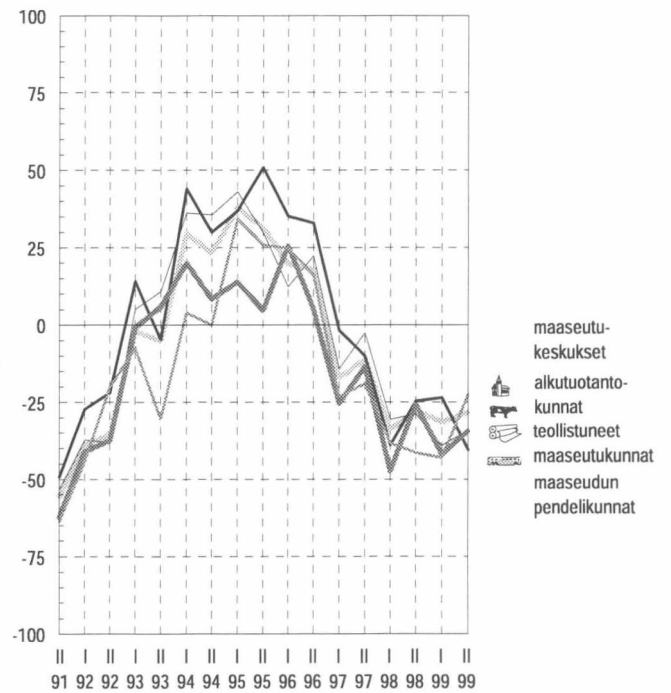
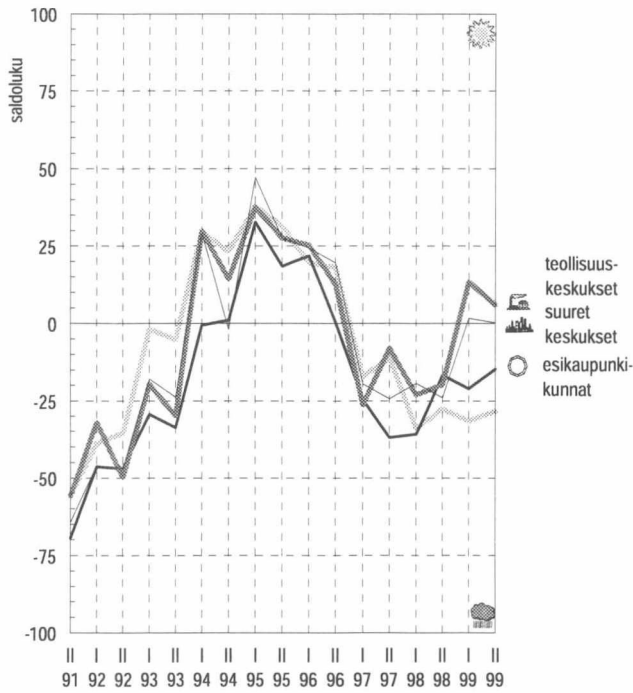
Kommunerna upplever inte något stort behov av att höja inkomstskattesatsen under de två följande åren. Det är oftast kommuner med stor primärproduktion som höjer skattesatsen. I dessa kommuner uppskattar en femtedel av uppgiftslämnarna att kommunen höjer skattesatsen år 2000 eller 2001. Kommunerna upptar väldigt lite skuld i år, åsikterna är nu negativare än i våra. År 2000 ökar inlåningen speciellt i utpendlingskommunerna på landsbygden, i industrialiserade landsbygdskommuner och kommuner med stor primärproduktion. I industricentra och stora centra kan skulden minska.

Ekonomi balanseras genom avgiftshöjningar

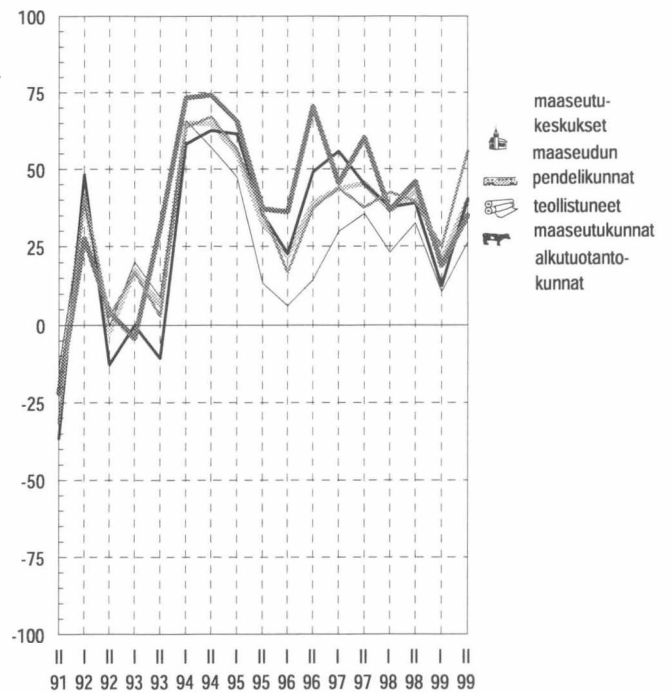
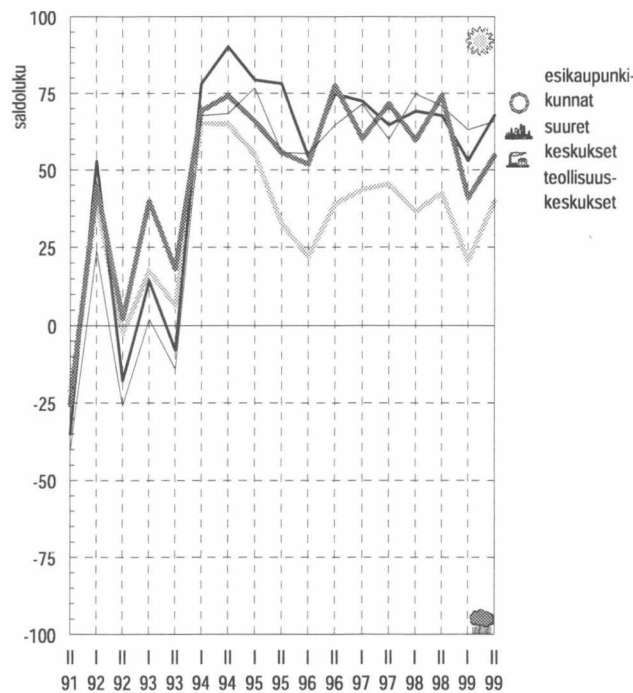
Ungefär två tredjedelar av uppgiftslämnarna bedömer att kommunerna balanserar ekonomin genom avgiftshöjningar. År 2000 realiserar många kommuner anläggningstillgångar och minskar investeringarna. Det är vanligare att kommunerna höjer fastighetsskatten än att de höjer inkomstskatten. Kommunerna tillgriper mera sällan åtgärder som drabbar personalen.

Avgiftshöjningar bedöms vara de främsta medlen för att balansera den kommunala ekonomin även under de närmaste 2–3 åren. Vid sidan av minskade investeringar och försäljning av anläggningstillgångar ökar också betydelsen av skattehöjningar i början av nästa årtionde. Åtgärder som drabbar personalen är däremot ovanligare i de flesta kommuner.

Velkamäärän kehitysnäkymät (Kys. 3b)

Työttömyyden kehitysnäkymät (Kys. 5b)

— suuret keskukset — teollisuuskeskukset
 — esikaupunkikunnat koko maa keskimäärin

— maaseutukeskukset — teollistuneet maaseutukunnat
 — maaseudun pendelikunnat — alkutuotantokunnat
 koko maa keskimäärin

Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon näkymät huonot

Kuntien päivähoitotilanne näyttää tällä hetkellä varsin hyvältä. Ongelmia on vain esikaupunkikunnissa ja maaseudun pendelikunnissa. Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon ongelmat ovat edelleen selvästi suuremmat. Vanhusten hoitopalvelut askarruttavat erityisesti teollisuuskeskusten ja maaseutukeskusten päättäjiä. Maaseudun pendelikunnissa ongelmat ovat kasvaneet selvästi viime keväästä. Terveydenhoidon tilanne on huolestuttavin maaseutukeskuksissa.

Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parhaimmat suurissa keskuksissa ja teollisuuskeskuksissa, joissa toiveet paremmasta ovat kasvaneet keväästä. Alkutuotantokunnissa elinkeinoelämän tilanne nähdään edelleen varsin ongelmallisimmaksi. Koulutoimen vaikeudet ovat vähentyneet koko ajan vuoden 1997 jälkeen. Varsinkin teollistuneissa maaseutukunnissa tilanne on parantunut.

Työllisyyskehitys paranee koko maassa

Työllisyyskehityksen arvioidaan paranevan tänä ja ensi vuonna. Näkymät ovat kohentuneet selvästi viime keväästä. Keskusseuduilla työttömyys vähenee eniten, toiveet ovat valoisat erityisesti esikaupunkikunnissa ja suurissa keskuksissa. Alkutuotantokunnissa työllisyyskehitys on maan huonoin, mutta näissäkin kunnissa työttömyys näyttää alenevan kevääksi arvioita nopeammin.

Yhteistyö sujuu parhaiten suurissa keskuksissa ja maaseudun pendelikunnissa

Kuntien yhteistyö sujuu edelleen varsin hyvin koko maassa. Suurimmat toiveet ovat suurissa keskuksissa ja maaseudun pendelikunnissa. Teollisuuskeskuksissa ja teollistuneissa maaseutukunnissa yhteistyöodotukset ovat kasvaneet viime keväästä. Sen sijaan esikaupunkikunnissa näkemykset ovat aikaisempaa varovaisemmat. Kuntien päättäjät korostavat erityisesti seutukunnallisen yhteistyön merkitystä sekä suhteita elinkeinoelämään. Maakunnallisen yhteistyön merkitys on vähentynyt koko ajan syksystä 1996. Suurissa keskuksissa kansainväliset yhteydet lisääntyvät muita kuntia ripeämmin.

Investointien kasvu hidastuu vuonna 2000

Asuntorakentamisen arvioidaan vilkastuvan vuosina 1999–2000. Suurimmat kasvuodotukset ovat suurissa keskuksissa, teollisuuskeskuksissa ja esikaupunkikunnissa. Teollisuuden investoinnit lisääntyvät tänä vuonna, mutta kasvu

Utsikterna dåliga inom åldrings- och hälsovården

Dagvårdsläget i kommunerna ser för närvarande väldigt gott ut. Problem förekommer bara i förortskommuner och utpendlingskommuner på landsbygden. Svårigheterna är fortfarande betydligt större inom åldrings- och hälsovården. Vårdtjänsterna för åldringar bereder beslutsfattarna bekymmer framför allt i industricentra och landsbygdscentra. I utpendlingskommunerna på landsbygden har problemen ökat märkbart sedan våren. Inom hälsovården är situationen mest oroande i landsbygdscentra.

Förutsättningarna för näringslivets utveckling är bäst i stora centra och industricentra, där förhoppningarna om en ljusare framtid har ökat sedan i våras. I kommuner med stor primärproduktion betraktas läget inom näringslivet fortfarande som mycket brydsamt. Efter år 1997 har svårigheterna inom skolväsendet minskat hela tiden. Framför allt i industrialiserade landsbygdskommuner har läget blivit bättre.

Sysselsättningsutvecklingen bättre i hela landet

Sysselsättningsutvecklingen väntas vara bättre i år och nästa år. Utsikterna har förbättrats betydligt sedan våren. Arbetslösheten minskar mest inom centralorterna, förhoppningarna är stora speciellt i förortskommuner och stora centra. Utvecklingen är sämst i kommuner med stor primärproduktion, men också i dessa kommuner ser arbetslösheten ut att minska snabbare än vad som uppskattades i våras.

Samarbetet bäst i stora centra och utpendlingskommuner på landsbygden

Samarbetet mellan kommunerna löper fortfarande mycket bra i hela landet. Förhoppningarna är störst i stora centra och utpendlingskommuner på landsbygden. I industricentra och industrialiserade landsbygdskommuner har förväntningarna på det kommunala samarbetet ökat sedan våren. I förortskommuner är uppfattningarna däremot försiktigare än tidigare. Beslutsfattarna i kommunerna understryker speciellt betydelsen av samarbetet inom den ekonomiska regionen samt relationerna med näringslivet. Samarbetet inom landskapet har fått allt mindre betydelse sedan hösten 1996. I stora centra ökar de internationella kontakterna snabbare än i andra kommuner.

Industriinvesteringarna ökar långsammare år 2000

Bostadsbyggandet väntas bli livligare åren 1999–2000. Tillväxtförväntningarna är störst i stora centra, industricentra och förortskommuner. Investeringarna inom industrin ökar i år, men tillväxten avtar år 2000. I landsbygd-

Kuntien keinot taloutensa tasapainottamiseksi vuonna 2000, % (kys. 4)

	Tulovero- prosentin korotus	Kiinteistö- veron korotus	Maksujen korotukset	Henkilöstön irtisanominen	Henkilöstön lomautus	Investointien vähentä- minen	Käyttö- omaisuuden realisointi	Muu toiminnan tehosta- minen	Ei tarvetta sopeutus- toimiin
Suuret keskukset	12	24	69	16	9	44	56	29	7
Teollisuuskeskukset	5	23	63	6	9	39	45	22	8
Esikaupunkikunnat	6	21	55	3	6	28	33	20	17
Maaseutukeskukset	19	30	72	18	11	49	51	33	2
Teollistuneet maaseutukunnat	15	27	69	14	7	44	41	26	4
Maaseudun pendelikunnat	19	27	60	6	5	23	30	22	19
Alkutuotantokunnat	24	34	70	10	8	44	35	22	5
Keskusaluekunnat	15	25	65	11	8	35	42	23	11
Muut kunnat	18	31	68	11	8	45	38	25	6
Koko maa	17	28	67	11	8	41	40	24	8

Kuntien keinot taloutensa tasapainottamiseksi vuotta 2000 seuraavat 2–3 vuotta, % (kys. 4)

	Tulovero- prosentin korotus	Kiinteistö- veron korotus	Maksujen korotukset	Henkilöstön irtisanominen	Henkilöstön lomautus	Investointien vähentä- minen	Käyttö- omaisuuden realisointi	Muu toiminnan tehosta- minen	Ei tarvetta sopeutus- toimiin
Suuret keskukset	23	38	64	16	14	39	53	25	5
Teollisuuskeskukset	15	29	62	12	6	32	40	23	5
Esikaupunkikunnat	29	45	54	4	10	38	29	26	6
Maaseutukeskukset	23	37	57	21	16	45	49	29	2
Teollistuneet maaseutukunnat	25	46	62	22	13	49	34	31	3
Maaseudun pendelikunnat	36	40	45	17	7	37	27	25	11
Alkutuotantokunnat	35	39	56	24	23	52	39	22	1
Keskusaluekunnat	30	42	58	15	12	40	38	24	5
Muut kunnat	29	37	55	22	19	48	40	25	3
Koko maa	29	39	56	19	16	45	39	25	4

hidastuu vuonna 2000. Maaseutukeskuksissa ja esikaupunkikunnissa teollisuuden investoinnit lisääntyvät aikaisempaa enemmän. Kaupan ja palvelujen investoinnit vilkastuvat lähinnä keskuseuduilla, ensi vuonna kehitys heikentyy yleisesti.

Suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen on muuttunut myönteisemmäksi koko maassa

Kuntien päättäjät arvioivat Suomen EU-jäsenyyden vaikuttavan myönteisesti erityisesti elinkeinoelämän kehittymiseen, mutta entistä enemmän myös kunnan omaan toimintaan. Myönteisyys on kasvanut eri tyyppisissä kunnissa, mutta edelleen EU-jäsenyydestä hyötyvät eniten suuret keskukset, teollisuuskeskukset ja esikaupunkikunnat. Alkutuotantokunnissa, joissa aikaisemmin jäsenyyteen on suhtauduttu kielteisesti, näkemykset ovat muuttuneet myönteisemmiksi.

scentra och förortskommuner ökar industriinvesteringarna mera än tidigare. Investeringarna inom handels- och tjänstesektorn ökar främst inom centralorterna; nästa år är utvecklingen allmänt taget svagare.

Positivare inställning till EU-medlemskapet i hela landet

Beslutsfattarna i kommunerna bedömer att Finlands medlemskap i EU har en positiv effekt speciellt på utvecklingen inom näringslivet, men i allt större utsträckning också på kommunens egen verksamhet. Inställningen har blivit positivare i alla olika typer av kommuner, men fortfarande är nyttan av medlemskapet störst för stora centra, industri-centra och förortskommuner. I kommuner med stor primärproduktion, där inställningen till medlemskapet tidigare var negativ, har åsikterna blivit positivare.

Uudenmaan yleiset kehitysnäkymät ovat edelleen hyvät. Pääkaupunkiseudulla toiveet ovat valoisimpia koko maassa, näissä kunnissa rahoitusongelmat ovat vähentyneet. Kuntien verotulot lisääntyvät vuosina 1999–2000 koko maakunnassa. Pääkaupunkiseudulla huolta aiheuttaa päivähoidon ja vanhusten hoidon järjestäminen. Muualla maakunnassa tilanne on parempi. Elinkeinoelämän kehittäminen sujuu aikaisempaa paremmin pääkaupunkiseudun ulkopuolella, sen sijaan pääkaupunkiseudulla näkymät ovat huonoimmat keväästä 1994. Pääkaupunkiseudun työllisyyskehitys on maan parhaimpia, myös muualla maakunnassa tilanne on kohentunut aikaisemmasta. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Uudenmaan investointinäkymät ovat valoisat. Tänä ja ensi vuonna investoinnit kasvavat nopeasti erityisesti pääkaupunkiseudulla.

Uudenmaan kehitys jatkuu myönteisenä

Uudenmaan kuntien näkymät ovat edelleen valoisat. Pääkaupunkiseudun kehitys jatkuu myönteisenä. Myös muualla maakunnassa toiveet paremmasta ovat pysyneet suurina, näkymät ovat kuitenkin hieman huonommat kuin pääkaupunkiseudulla.

Kuntien verotulot kasvavat koko maakunnassa

Pääkaupunkiseudun kuntien taloustilanne on edelleen parhaimpia koko maassa. Myös muualla maakunnassa kuntien rahoitusasema on kohentunut. Kuntien verotulokehityksen odotetaan jatkuvan myönteisenä, verotulot lisääntyvät selvästi koko maakunnassa tänä ja ensi vuonna. Tuloveroprosentin korotuspaineet ovat vähäiset lähivuosina. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella muutama kunta saattaa korottaa veroprosenttia ensi vuodelle ja vastaavasti pääkaupunkiseudulla vuodelle 2001. Pääkaupunkiseudun kunnat vähentävät velkaansa tänä vuonna, muualla maakunnassa velan arvioidaan pysyvän suunnilleen viime vuotisella tasolla.

Henkilöstösäästöihin suhtaudutaan kielteisesti

Pääkaupunkiseudulla taloutta tasapainotetaan ensi vuonna erityisesti realisoimalla käyttöomaisuutta ja nostamalla maksuja. Neljäsosa kuntien päättäjistä arvioi, ettei omassa kunnassa ole tasapainotustarpeita. Muualla maakunnassa maksujen korotusten ja käyttöomaisuuden myynnin ohella kunnat vähentävät investointejaan. Seuraavan 2–3 vuoden aikana kunnat joutuvat kiristämään kiinteistöverotustaan. Pääkaupunkiseudulla myös tulo-

veroprosentteja harkitaan nostettavaksi. Henkilöstösäästöihin suhtaudutaan kielteisesti koko maakunnassa.

Vanhusten hoidon järjestämisessä suuria ongelmia pääkaupunkiseudulla

Pääkaupunkiseudun ulkopuolella sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisedellytykset ovat edelleen varsin hyvät, vaikka päivähoitotilanne onkin heikentynyt viime keväästä. Pääkaupunkiseudulla päättäjät askarruttaa erityisesti päivähoidon ja vanhusten hoidon vaikeudet. Vanhusten hoidon näkymät ovat nyt synkimmät koko maassa. Elinkeinoelämän kehittäminen sujuu aikaisempaa paremmin pääkaupunkiseudun ulkopuolella, lisäksi kuntien kaavoitustilanne on kohentunut. Pääkaupunkiseudulla elinkeinoelämän edellytykset ovat huonoimmat keväästä 1994 sen sijaan asumiskysymykset askarruttavat aikaisempaa vähemmän. Koulutoimen tilanteesta on ristiriitaisia näkemyksiä. Pääkaupunkiseudulla ongelmien arvioidaan vähenevän, muualla maakunnassa lisääntyvän.

Työttömyys alenee ripeästi tänä ja ensi vuonna

Pääkaupunkiseudun työllisyyskehitys on maan parhaimpia. Lähes kaikki vastaajat odottavat työttömyyden vähenevän tänä vuonna, lisäksi kehityksen odotetaan pysyvän lähes yhtä hyvänä vuonna 2000. Muualla maakunnassa työttömyyden arvioidaan vähenevän tänä vuonna keväisiä arvioita nopeammin, mutta lasku hidastuu hieman ensi vuonna.

Pääkaupunkiseudulla korostetaan seutukunnallisen yhteistyön merkitystä

Kuntien yhteistyöedellytykset ovat vah-

vistuneet pääkaupunkiseudun ulkopuolella, toiveet ovat nyt valoisimmat kuin keskuseudulla. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella suhteet elinkeinoelämään ovat tiivistyneet, myös kansainvälisiä yhteyksiä pyritään lisäämään. Sen sijaan seutukunnallista yhteistointia ei pidetä niin tärkeänä kuin pääkaupunkiseudulla. Pääkaupunkiseudulla seutukunnallisen yhteistyön lisäksi kansainvälisiä yhteyksiä ja suhteita elinkeinoelämään pyritään tiivistämään. Pääkaupunkiseudun kunnissa korostetaan myös yhteistyötä valtionhallinnon kanssa.

Pääkaupunkiseudun ulkopuolella investoinnit kasvavat ripeästi vuonna 2000

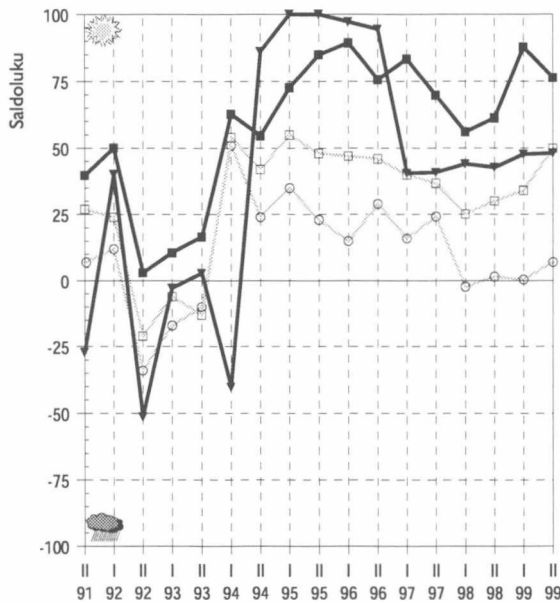
Uudenmaan investointikehitys on maan parhaimpia. Investoinnit lisääntyvät nopeasti tänä vuonna varsinkin pääkaupunkiseudulla. Muualla maakunnassa lähinnä asuntorakentamisen investoinnit vilkastuvat. Investointien kasvu jatkuu myös ensi vuonna. Pääkaupunkiseudulla se on kuitenkin hieman tämän vuotista hitaampaa. Sen sijaan muualla maakunnassa nousu näyttää jatkuvan myös ensi vuonna. Näissä kunnissa varsinkin kaupan ja palvelujen investoinnit lisääntyvät yleisesti.

Pääkaupunkiseutu hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä

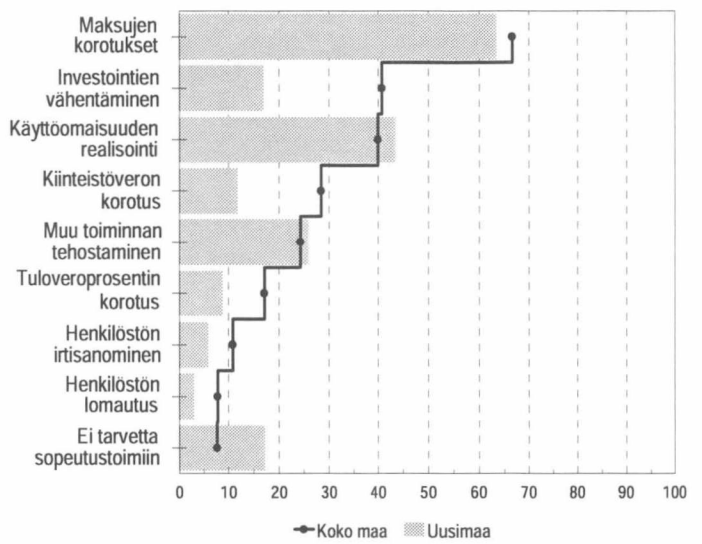
Suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen on pysynyt myönteisenä varsinkin pääkaupunkiseudulla, muualla maakunnassa arviot ovat hieman varovaisemmat kuin aikaisemmin. Jäsenyyden hyödyt näkyvät eniten elinkeinoelämän kehittämisessä

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

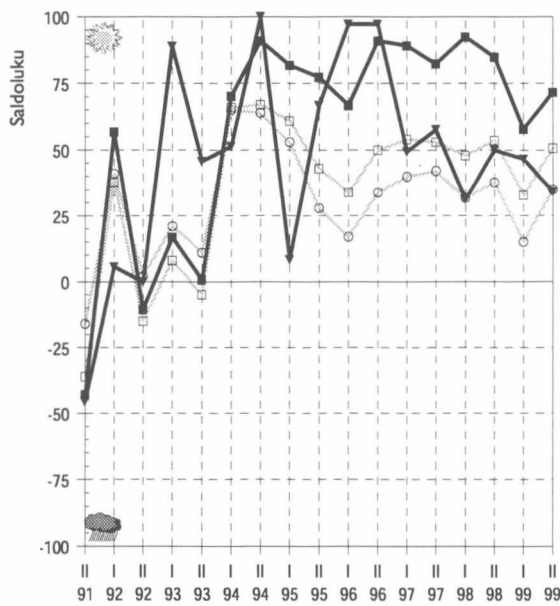
Kunnan tuleva kehitys

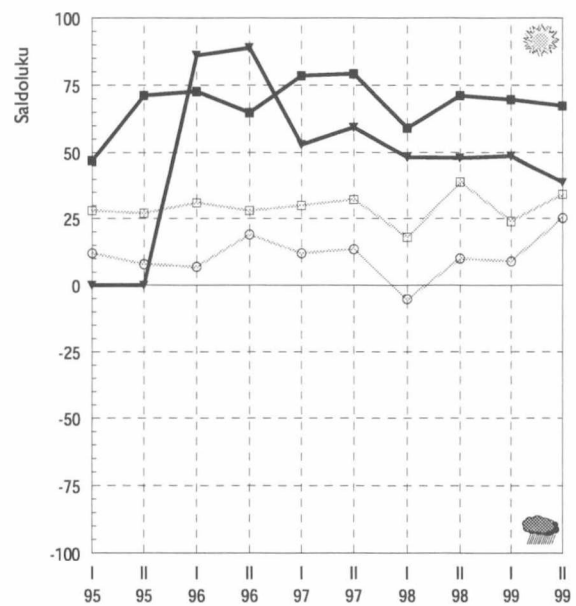
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Itä-Uusimaa

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet selvästi viime keväästä. Odotukset paremmasta ovat kasvaneet erityisesti Porvoon seudulla. Kuntien rahoitusnäkymät ovat kuitenkin edelleen huonot, vaikka verotulojen odotetaan kasvavan varsin nopeasti tänä ja ensi vuonna. Tuloveroprosentin korotuspaineiden arvioidaan kasvavan Porvoon seudun ulkopuolella ensi vuoden jälkeen. Kunnat tasapainottavat talouttaan ensisijaisesti nostamalla maksuja, Porvoon seudulla useat kunnat aikovat myös realisoida käyttöomaisuutta. Porvoon seudulla päättäjät ovat huolestuneita sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä. Varsinkin vanhusten hoidon ja terveydenhoidon tila on aikaisempaa vaikeampi. Maakunnan työllisyystilanne on hyvä, näkymät ovat nyt maan valoisimmat. Porvoon seudun ulkopuolella kuntien yhteistyö sujuu hyvin, keskusseudulla näkymykset ovat varovaisemmat. Investoinnit kasvavat varsinkin tänä vuonna. Asuntorakentamisen arvioidaan olevan vilkasta koko maakunnassa. Itä-Uudellamaalla suhtaudutaan myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen.

Maakunnan kehitys paranee lähivuosina

Itä-Uudenmaan yleiset kehitysnäkymät ovat oleellisesti paremmat kuin viime keväänä. Tuolloin kehityksen arvioitiin heikentyvän lähitulevaisuudessa. Nyt toiveet paremmasta ovat suuret erityisesti Porvoon seudulla, mutta myös muualla maakunnassa kehityksen odotetaan paranevan.

Kuntien rahoitusnäkymät ovat maan huonoimmat

Itä-Uudenmaan kuntien rahoitusnäkymät ovat maan heikoimmat. Rahoitusongelmat lisääntyvät koko maakunnassa. Kuntien rahoitusasemaa helpottaa kuitenkin hyvä verotulokasvu. Porvoon seudulla verotulot lisääntyvät nopeasti tänä ja ensi vuonna. Muualla maakunnassa kehitys heikentyy selvästi vuonna 2000. Viidennes Porvoon seudun vastaajista arvioi kuntansa nostavan tuloveroprosenttia ensi vuodelle, muualla maakunnassa korotuksia ei aiota toteuttaa. Vuonna 2001 tilanne näyttää muuttuvan Porvoon seudun ulkopuolella, jossa kolmannes kunnista harkitsee veroprosentin nostamista. Porvoon seudun ulkopuolella kunnat vähentävät velkaansa tänä vuonna, mutta velan arvioidaan kasvavan uudelleen vuonna 2000. Porvoon seudulla velanotto lisääntyy molempina vuosina.

Porvoon seudun ulkopuolella ei tarpeita talouden tasapainotukseen vuonna 2000

Porvoon seudun ulkopuolella 2/3 kuntien päättäjistä arvioi ettei kunnissa ole talouden tasapainotustarpeita vuonna 2000. Kolmannes katsoo talouden tervehdyttämisen vaativan investointien vähentämistä. Porvoon seudulla tilanne erilaisena. Useimmat päättäjistä odottavat kuntien nostavan maksujaan ensi vuonna. Lisäksi kiinteistöveroja korote-

taan ja investointeja vähennetään tasa-painotettaessa kuntien taloutta. Seuraavan 2-3 vuoden aikana Porvoon seudun ulkopuolellakin joudutaan miettimään talouden tasapainottamisen keinoja. Yleisimpiä toimenpiteitä näyttävät olevan tuloveroprosentin ja maksujen korotukset sekä investointien vähentäminen. Porvoon seudulla käyttöomaisuutta realisoidaan aikaisempaa enemmän. Myös maksujen korotukset kuuluvat useimpien kuntien keinovalikoimaan.

Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset heikentyneet Itä-Uudellamaalla

Porvoon seudulla sosiaali- ja terveyspalvelujen tilanne on huolestuttava, varsinkin vanhusten hoidon ja terveydenhoidon tila askarruttaa kuntien päättäjiä aikaisempaa enemmän. Porvoon seudun ulkopuolella odotukset ovat muuttuneet keväästä. Tuolloin lähes kaikki vastaajat arvioivat terveydenhoidon vaikeuksien lisääntyvän lähitulevaisuudessa, nyt ongelmien arvioidaan olevan hitaasti vähenemässä. Sen sijaan kuntien päivähoitotilanne on heikentynyt. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset nähdään huonoiksi koko maakunnassa, Porvoon seudulla toiveet ovat selvästi keväästä synkemmat. Myös kunnallistekniset kysymykset askarruttavat vastaajia aikaisempaa enemmän. Porvoon seudulla asumistilanne on valoisin syksystä 1994. Koulutoimen ongelmat kasvavat koko maakunnassa.

Itä-Uudenmaan työllisyysnäkymät maan parhaimmat

Itä-Uudenmaan työllisyysnäkymät ovat maan valoisimmat. Porvoon seudun ulkopuolella kaikki vastaajat arvioivat työttömyyden vähenevän tänä vuonna ja lähes yhtä usea myös ensi vuonna. Porvoon seudulla toiveet ovat hieman varovaisemmat.

Porvoon seudulla korostetaan maakunnallista, muualla maakunnassa seutukunnallista yhteistyötä

Kuntien yhteistyöodotukset ovat muuttuneet viime keväästä. Porvoon seudulla kuntien yhteistyöhön suhtaudutaan aikaisempaa varovaisemmin. Muualla maakunnassa odotukset ovat kasvaneet, näkymät ovat valoisimmat syksystä 1995. Porvoon seudun ulkopuolella kaikki vastaajat arvioivat seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän. Sen sijaan Porvoon seudulla pyritään tiivistämään maakunnallista yhteistoimintaa sekä suhteita elinkeinoelämän kanssa.

Investointinäkymät valoisat koko maakunnassa

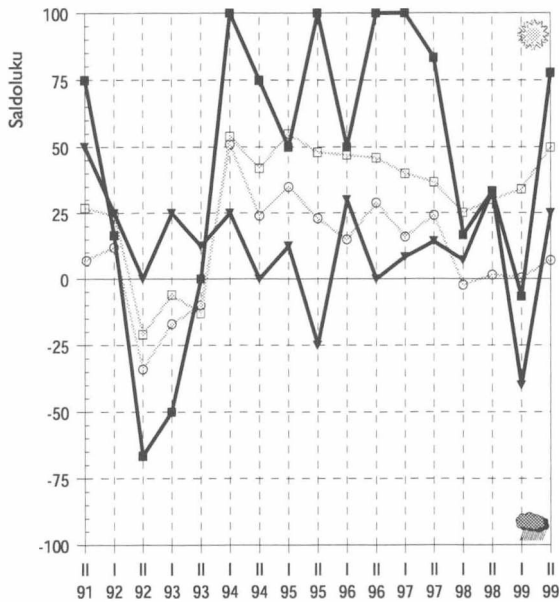
Itä-Uudenmaan investointikehitys näyttää myönteiseltä. Investointien odotetaan kasvavan tänä ja ensi vuonna. Porvoon seudulla kaikki vastaajat arvioivat asuntorakentamisen vilkastuvan tänä vuonna. Myös teollisuuden panostukset lisääntyvät keväisiä arvioita nopeammin. Muualla maakunnassa asuntorakentamisen sekä kaupan ja palvelujen investoinnit vilkastuvat selvästi. Useimmista muista maakunnista poiketen myös maatalouden investoinnit kasvavat. Teollisuuden panostukset ovat hie-man vähäisemmät tänä vuonna. Vuonna 2000 investointikehityksen ei uskota muuttuvan oleellisesti. Teollisuudessa kasvuodotukset lisääntyvät kuitenkin koko maakunnassa.

Suomen EU-jäsenyydestä hyötyä kunnan omaan toimintaan

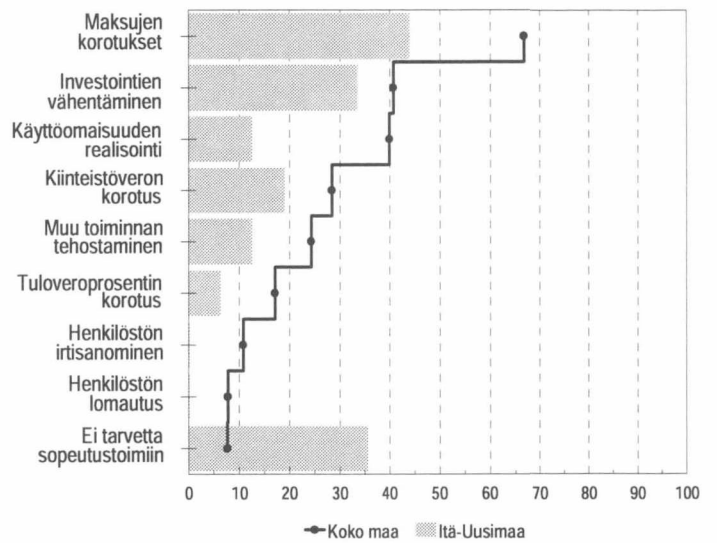
Itä-Uudellamaalla suhtaudutaan myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen. Siitä arvioidaan olevan aikaisempaa enemmän hyötyä varsinkin kunnan oman toiminnan kannalta. Jäsenyyden arvioidaan vaikuttavan edelleen myönteisesti myös elinkeinoelämän kehittämiseen.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

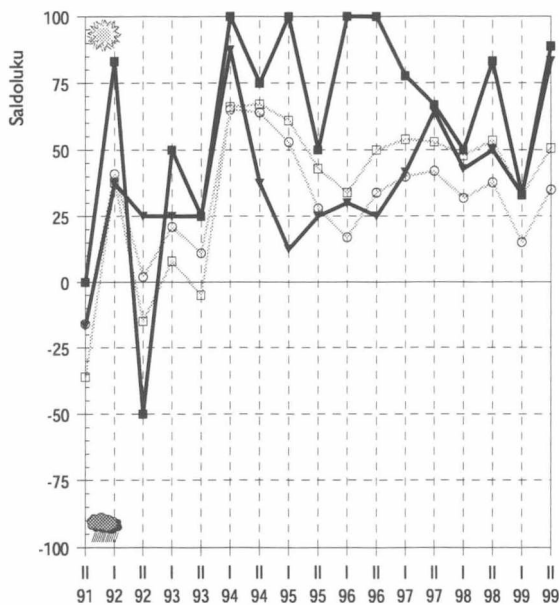
Kunnan tuleva kehitys

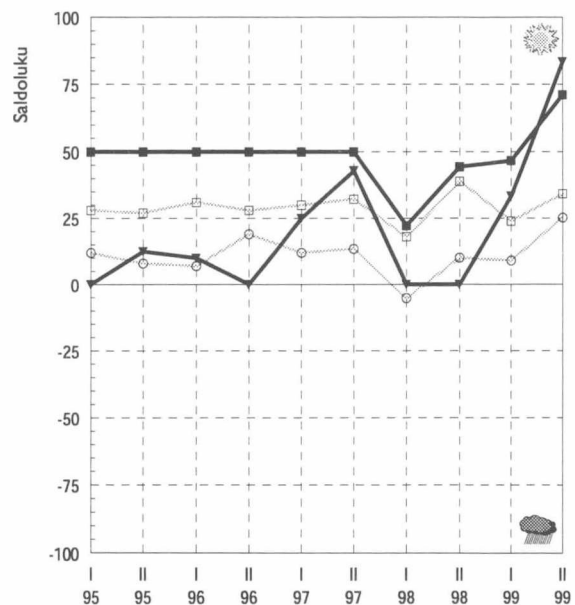
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Varsinais-Suomi

Varsinais-Suomen yleiset kehitysnäkymät ovat hieman valoisammat kuin keväällä. Kuntien rahoitustilanne on aikaisempaa parempi. Kuntien verotulot kasvavat tänä vuonna koko maakunnassa, ensi vuonna lähinnä Turun seudulla. Kuntien velka ei lisääntynyt, mutta vastaajat arvioivat veronkorotusten yleistyvän seuraavan 2–3 vuoden aikana. Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestäminen askarruttaa kuntien päättäjiä. Sen sijaan työllisyysnäkymät ovat valoisat koko maakunnassa, työttömyyden arvioidaan alenevan aikaisempaa enemmän. Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa huonommin. Investoinnit kasvavat hitaasti tänä vuonna, lisäksi kehitys heikentyy vuonna 2000. Vain asuntorakentamisen arvioidaan pysyvän vilkkaana. Varsinais-Suomessa suhtaudutaan varsin epäilevästi Suomen EU-jäsenyyteen.

Kuntien kehitys paranee lähivuosina

Varsinais-Suomen kuntien kehityksen arvioidaan paranevan tulevaisuudessa, odotukset ovat kasvaneet hieman viime keväästä. Turun seudun ulkopuolella näkymät ovat paremmat kuin keskuseudulla. Kehityksen suunta on poikkeuksellinen muihin maakuntiin verrattuna. Varsinais-Suomen ohella vain Pohjois-Karjalassa keskuseudun kehitysnäkymät ovat huonommat kuin muualla maakunnassa.

Kuntien verotulot kasvavat hitaasti

Kuntien rahoitusnäkymät ovat hieman valoisammat kuin viime keväänä, vaikka ongelmien arvioidaankin edelleen lisääntyvän. Kuntien verotulot lisääntyvät hitaasti tänä vuonna, Turun seudun ulkopuolella kehitys on kuitenkin selvästi keväisiä arvioita parempi. Ensi vuonna verotulot lisääntyvät lähinnä Turun seudulla. Kuntien velka pysyy viime vuotisella tasolla koko maakunnassa. Viidennes vastaajista arvioi kuntansa korottavan tulo- veroprosenttiaan kahden seuraavan vuoden kuluessa.

Henkilöstösäästöihin suhtaudutaan kielteisesti

Vuonna 2000 Varsinais-Suomen kunnat tasapainottavat talouttaan ensisijaisesti maksujen korotuksin. Myös verotusta joudutaan kiristämään. Henkilöstösäästöihin suhtaudutaan kielteisesti. Turun seudulla käyttömaisuutta realisoidaan harvemmin kuin muissa kunnissa. Seuraavan 2–3 vuoden aikana verotuksen kiristäminen yleistyy edelleen varsinkin Turun seudun kunnissa. Lisäksi investointien vähentäminen kuuluu entistä useamman kunnan

keinovalikoimaan myös Turun seudun ulkopuolella. Maksujen korotukset ovat kuitenkin yleisin keino tasapainottaa kuntien taloutta koko maakunnassa.

Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon ongelmat kasvavat

Sosiaali- ja terveystalouden järjestämisessä on edelleen ongelmia, erityisesti vanhusten hoidon ja terveydenhoidon näkymät ovat huonot. Turun seudun ulkopuolella tilanne on vaikein. Elinkeinoelämän kehittämisen sujuu Turun seudulla paremmin kuin muualla maakunnassa.

Työllisyyskehitys paranee erityisesti Turun seudulla

Varsinais-Suomen työllisyyskehitys näyttää keväisiä arvioita paremmalta. Työttömyyden väheneminen on odotettua suurempaa. Turun seudulla näkymät ovat muuta maakuntaa valoisammat.

Kuntien yhteistyöhön suhtaudutaan aikaisempaa varovaisemmin

Kuntien yhteistyöodotukset ovat hieman varovaisemmat kuin keväällä. Ongelmien arvioidaan kuitenkin olevan hiljalleen poistumassa koko maakunnassa. Varsinais-Suomessa pidetään tärkeimpänä tiivistää seutukunnallista yhteistyötä. Usko koko maakunnan yhteistoimintaan on hiipunut. Kunnat pyrkivät myös tiivistämään suhteitaan elinkeinoelämään.

Investointikehitys heikentyy vuonna 2000

Investoinnit kasvavat varsin hitaasti tänä vuonna. Asuntorakentaminen vilkastuu kuitenkin koko maakunnassa.

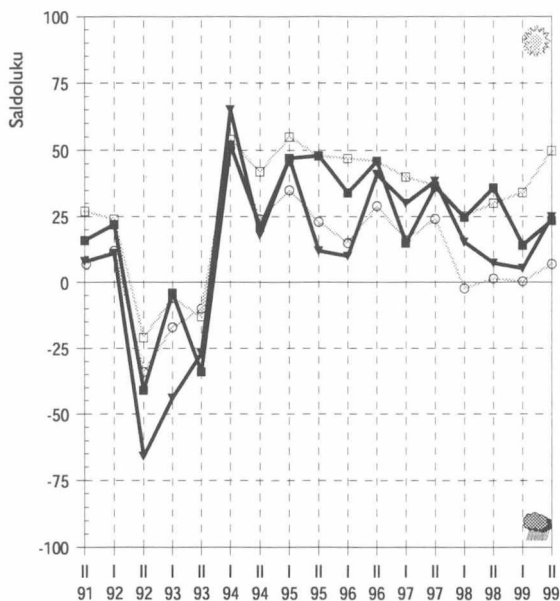
Turun seudulla kaupan ja palvelujen investointikehitys on tänä vuonna ollut parempi kuin keväällä arvioitiin. Vuonna 2000 investointikehitys heikentyy. Lähinnä vain asuntorakentaminen pysyy vilkkaana. Turun seudulla pieniä kasvuodotuksia on teollisuudessa sekä kaupan ja palvelujen aloilla.

EU-jäsenyyden hyödyt näkyvät lähinnä elinkeinoelämän kehittämisessä

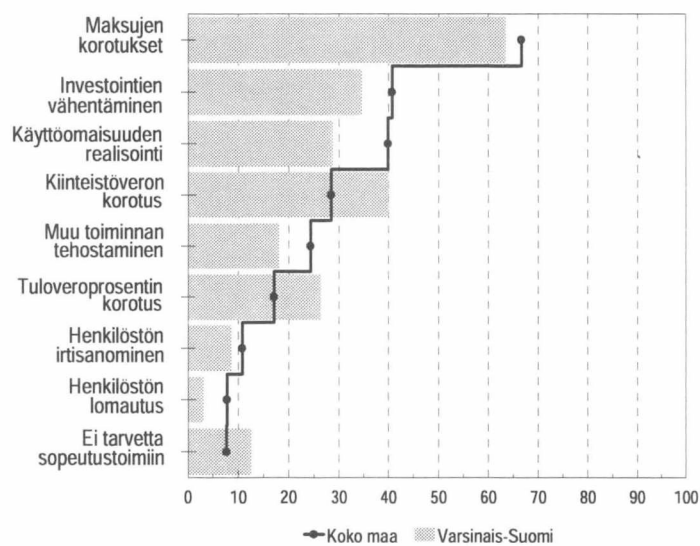
Varsinais-Suomessa suhtaudutaan edelleen varsin epäilevästi Suomen EU-jäsenyyteen. Se hyödyttää lähinnä elinkeinoelämän kehittämistä. Kunnan oman toiminnan osalta vaikutukset ovat vähäisemmät.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

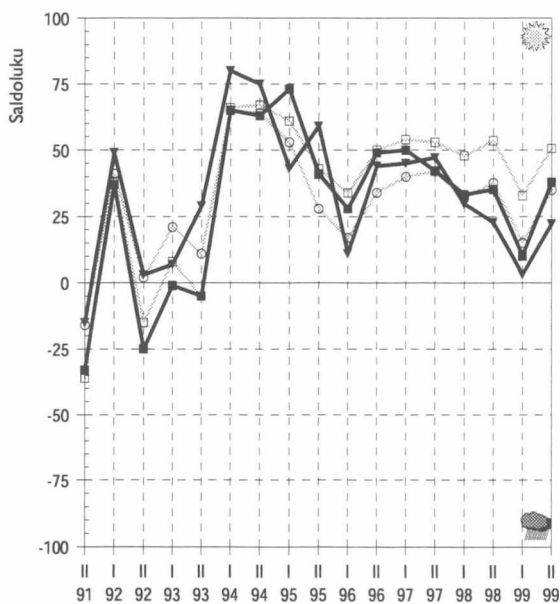
Kunnan tuleva kehitys

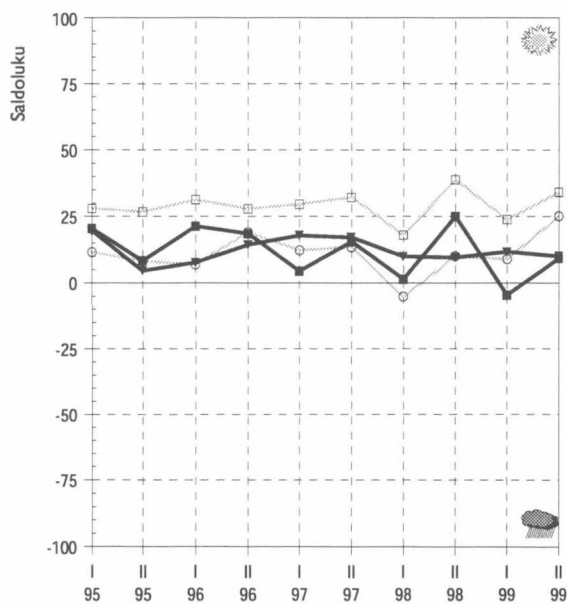
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Satakunta

Satakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat hieman huonommat kuin viime keväänä. Porin seudun ulkopuolella kehityksen odotetaan heikentyvän. Porin seudulla tilanne on parempi. Näissä kunnissa talouskehitys on parantunut. Verotulot kasvavat tänä ja ensi vuonna. Muualla maakunnassa rahoitusongelmat ovat suurimmat, sillä verotulojen arvioidaan vähenevän molempina vuosina. Kuntien velanotto kasvaa ensi vuonna koko maakunnassa. Kunnat tasapainottavat talouttaan erityisesti nostamalla maksuja. Toisaalta kunnat vähentävät investointejaan. Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon ongelmat kasvavat koko maakunnassa, varsinkin Porin seudulla muutos huonompaan on ollut huolestuttava. Myönteistä kuntien kannalta on työllisyyden hyvä kehitys. Työttömyyden arvioidaan vähenevän koko maakunnassa tänä ja ensi vuonna. Asuntorakentaminen on vilkasta Porin seudulla. Porin seudun ulkopuolella suhtaudutaan aikaisempaa kielteisemmin Suomen EU-jäsenyyteen. Varsinkin kunnan oman toiminnan kannalta sen vaikutukset jäävät vähäisiksi.

Kuntien kehitysnäkymät keväistä huonommat

Satakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat hieman huonommat kuin keväällä. Porin seudun ulkopuolella kehityksen arvioidaan heikentyvän lähitulevaisuudessa. Porin seudulla toiveet ovat valoisimmat sillä näiden kuntien kehityksen arvioidaan paranevan.

Kuntien taloustilanne pysyy kireänä

Satakunnan kuntien taloustilanne on hieman keväistä parempi. Kuntien verotulokehitys näyttää kuitenkin ristiriitaiselta. Porin seudulla verotulot kasvavat tänä ja ensi vuonna, muualla maakunnassa ne vähenevät molempina vuosina. Kireästä taloustilanteesta huolimatta kunnat eivät juurikaan aio korottaa tuloveroprosenttiaan kahden seuraavan vuoden aikana. Sen sijaan kuntien velanotto kasvaa ensi vuonna koko maakunnassa.

Kunnat nostavat maksujaan lähivuosina

Kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna erityisesti nostamalla maksuja. Toisaalta kunnat joutuvat vähentämään investointejaan. Kolmasosa vastaajista arvioi kuntansa nostavan kiinteistöveroprosenttejaan, tuloveron kiristykset ovat harvinaisempia. Useat kunnat realisoivat myös käyttöomaisuuttaan. Seuraavan 2–3 vuoden aikana tuloveron korotukset yleistyvät koko maakunnassa. Lisäksi Porin seudun ulkopuolella henkilöstöä joudutaan irtisanomaan. Muutoin keskeisimmät talouden tasapainotuskeinot ovat samanlaiset kuin vuonna 2000.

Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon ongelmat huolestuttavat satakunnassa

Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon tilanne on vaikea koko maakunnassa. Näkymät ovat heikentyneet selvästi viime keväästä, varsinkin Porin seudulla muutos on ollut huolestuttava. Sen sijaan kuntien päivähoitotilanteen arvioidaan olevan varsin hyvässä järjestyksessä. Elinkeinoelämän kehittämisen ongelmat ovat poistumassa, nyt myös Porin seudun ulkopuolella kehittämisedellytykset ovat kohentuneet. Porin seudun ulkopuolella myös kaa-voitus- ja koulutoimen vaikeudet ovat vähentyneet.

Porin seudun työllisyyskehitys näyttää valoisalta

Satakunnan työllisyysnäkymät ovat parantuneet viime keväästä. Työttömyys vähenee koko maakunnassa. Porin seudulla aleneminen on muuta maakuntaa nopeampaa.

Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin – Porin seudulla näkymät valoisimmat koko maassa

Kuntien yhteistyöedellytykset ovat parantuneet viime keväästä koko maakunnassa. Porin seudulla näkymät ovat parhaimmat koko maassa. Satakunnassa korostetaan edelleen seutukunnallisen yhteistyön merkitystä, Porin seudulla lähes kaikki vastaajat arvioivat sen tiivistyvän. Myös suhteet elinkeinoelämään pyritään pitämään hyvinä. Kansainväliset yhteydet ovat vähentyneet Porin seudun ulkopuolella.

Asuntorakentaminen vilkasta Porin seudulla

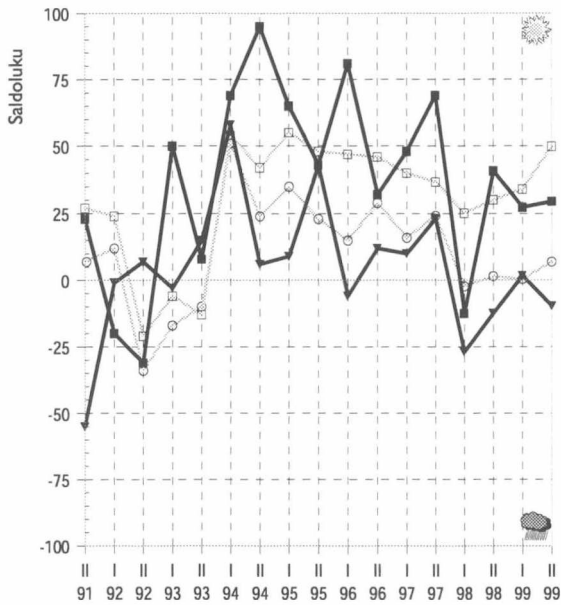
Asuntorakentaminen on vilkasta Porin seudulla tänä vuonna, lähes kaikki vastaajat arvioivat investointien lisääntyvän. Teollisuudessa sekä kaupan ja palvelujen aloilla kasvu jää varsin hitaaksi. Porin seudun ulkopuolella investointikehitys on huonompi, näissä kunnissa myös asuntorakentamisen kasvu on vähäistä. Investointinäkömien ei uskota muuttuvan vuonna 2000. Porin seudulla teollisuuden ja rakentamisen investoinnit vilkastuvat, muutoin kasvuodotukset ovat pienet koko maakunnassa.

Porin seutu hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä

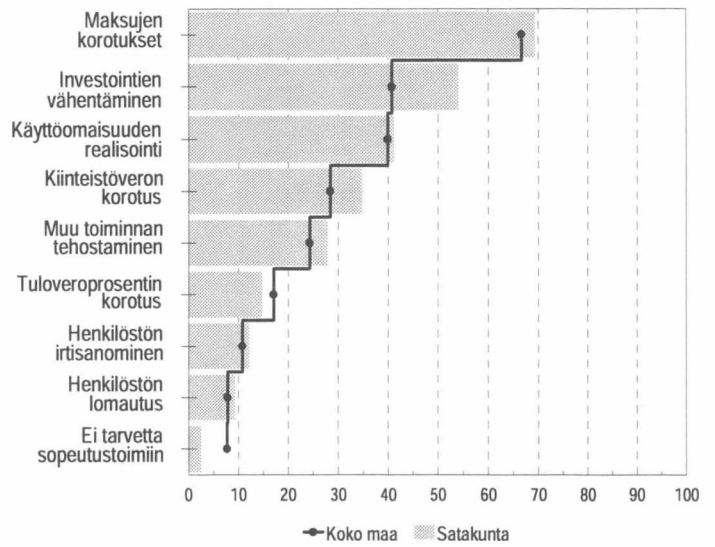
Porin seudun ulkopuolella suhtaudutaan aikaisempaa kielteisemmin Suomen EU-jäsenyyteen. Sen arvioidaan haittaavan kunnan omaa toimintaa. Lisäksi elinkeinoelämän kehittämisen kannalta hyödyt jäävät vähäisiksi. Porin seudulla suhtautuminen on muuttunut aikaisempaa myönteisemmäksi. EU-jäsenyyden arvioidaan hyödyttävän sekä kunnan omaa toimintaa että elinkeinoelämän kehittymistä.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

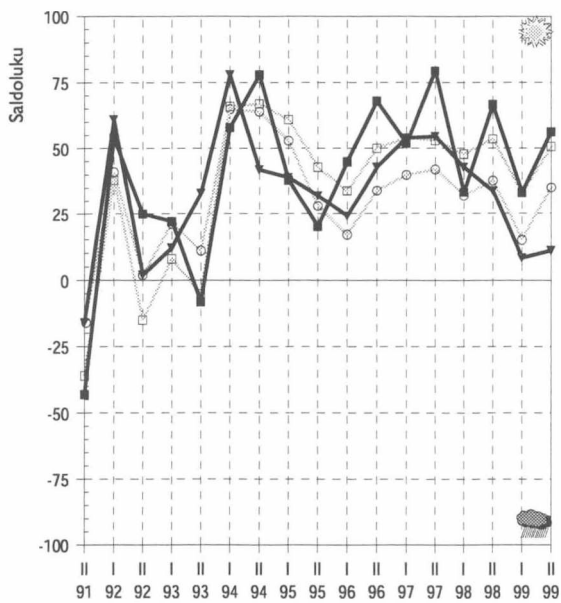
Kunnan tuleva kehitys

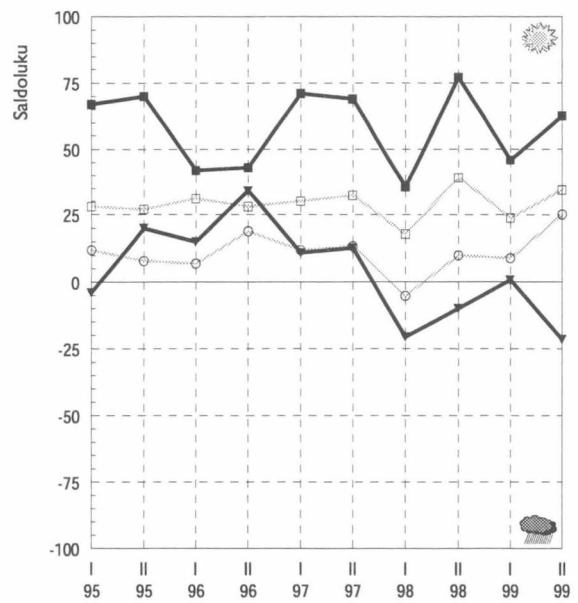
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Kanta-Häme

Hämeenlinnan seudun yleiset kehitysnäkymät ovat aikaisempaa paremmat. Muualla maakunnassa toiveet ovat varovaisemmat. Kuntien rahoitustilanne on maan parhaimpia. Verotulot kasvavat nopeasti tänä ja ensi vuonna. Kuntien arvioidaan kuitenkin ottavan lisää velkaa tänä vuonna. Terveystieteiden palvelujen järjestäminen huolestuttaa kuntien päättäjiä koko maakunnassa. Myös vanhusten hoidossa on suuria ongelmia. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet Hämeenlinnan seudulla, muualla maakunnassa tilanne on heikentynyt keväästä. Työttömyys alenee koko maakunnassa varsinkin tänä vuonna. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin, Kanta-Hämeessä korostetaan seutukunnallisen yhteistyön merkitystä. Asuntorakentaminen vilkastuu tänä vuonna, muutoin investointikehitys paranee vuonna 2000, jolloin myös teollisuuden sekä kaupan ja palvelujen investoinnit lisääntyvät.

Hämeenlinnan seudun kehitysnäkymät valoisat

Kanta-Hämeen yleiset kehitysnäkymät ovat muuttuneet viime keväästä. Hämeenlinnan seudulla toiveet paremmasta ovat suurimmat syksystä 1991. Muualla maakunnassa näkemykset ovat hieman varovaisemmat kuin keväällä, mutta sielläkin ongelmien arvioidaan vähenevän.

Kuntien rahoitustilanne on aikaisempaa parempi

Kanta-Hämeen kuntien rahoitustilanne on maan parhaimpia. Näkymät ovat valoisimmat keväästä 1994. Kuntien tilannetta helpottaa erittäin hyvä verotulokehitys. Varsinkin Hämeenlinnan seudulla kasvu on suurta. Näissä kunnissa kolmannes vastaajista arvioi kuntansa nostavan tuloveroprosenttia ensi vuodelle, muualla maakunnassa korotuspaineet kasvavat vuonna 2001. Kuntien velanotto lisääntyy tänä vuonna koko maakunnassa, Hämeenlinnan seudun ulkopuolella myös vuonna 2000.

Kiinteistöverotusta joudutaan kiristämään

Hämeenlinnan seudulla taloutta tasapainotetaan tänä vuonna erityisesti realisoimalla käyttöomaisuutta ja nostamalla maksuja. Verojen kiristykset ovat myös yleisempiä kuin muualla maakunnassa. Hämeenlinnan seudun ulkopuolella korotetaan maksuja. Yksikään kunta ei aio lomauttaa henkilöstöään. Seuraavan 2-3 vuoden aikana taloutta tasapainotetaan entistä useammin kiinteistöveroja korottamalla, myös henkilöstösäästöt yleistyvät. Hämeenlinnan seudulla käyttöomai-

suuden myynti ja maksujen korotukset ovat edelleen keskeisiä keinoja.

Terveystieteiden tilanne huolestuttava koko maakunnassa

Terveystieteiden palvelujen järjestäminen huolestuttaa kuntien päättäjiä koko maakunnassa. Myös vanhusten hoidon ongelmat arvioidaan edelleen varsin suuriksi, vaikka näkymät ovatkin hieman paremmat kuin keväällä. Kuntien päivähoitotilanne on heikentynyt Hämeenlinnan seudulla. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset arvioidaan hyviksi Hämeenlinnan seudulla, toiveet ovat suurimmat syksystä 1991. Muualla maakunnassa tilanne on huonontunut selvästi viime keväästä. Hämeenlinnan seudun asumistilanne on paras syksystä 1995.

Työttömyys vähenee koko maakunnassa

Kanta-Hämeen työllisyyskehitys on parantunut viime keväästä. Työttömyys alenee selvästi tänä vuonna, myönteinen kehitys jatkuu vuonna 2000. Hämeenlinnan seudulla toiveet ovat hieman suuremmat kuin muualla maakunnassa.

Kuntien yhteistyöedellytykset ovat edelleen hyvät

Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Kanta-Hämeessä. Näkemykset ovat kuitenkin hieman varovaisemmat kuin viime keväänä. Varsinkin Hämeenlinnan seudulla toiveet ovat aikaisempaa pienemmät. Lähes kaikki vastaajat korostavat seutukunnallisen yhteistoiminnan merkitystä. Myös suhteita elinkeinoelämän kanssa pyritään edelleen tiivistämään. Hämeenlinnan seudulla

kansainväliset yhteydet ovat suuremmat kuin muualla maakunnassa.

Investointikehitys paranee vuonna 2000

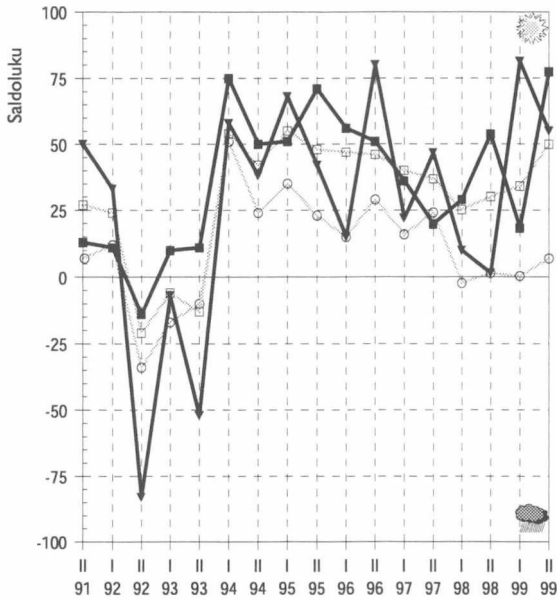
Hämeenlinnan seudulla lähes kaikki vastaajat arvioivat asuntorakentamisen vilkastuvan tänä vuonna. Muutoin investointien kasvu on hidasta, vain teollisuudessa on pieniä toiveita investointien lisääntymisestä. Hämeenlinnan seudun ulkopuolella investointikehitys on vielä heikompi. Siellä asuntorakentamisen kasvu on selvästi vähäisempää kuin keskuseudulla, muutoin investointien määrä pysyy viime vuotisella tasolla. Vuonna 2000 investointikehitys paranee koko maakunnassa. Asuntorakentamisen lisäksi myös teollisuuden sekä kaupan ja palvelujen investoinnit kasvavat koko maakunnassa.

Kanta-Häme hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä

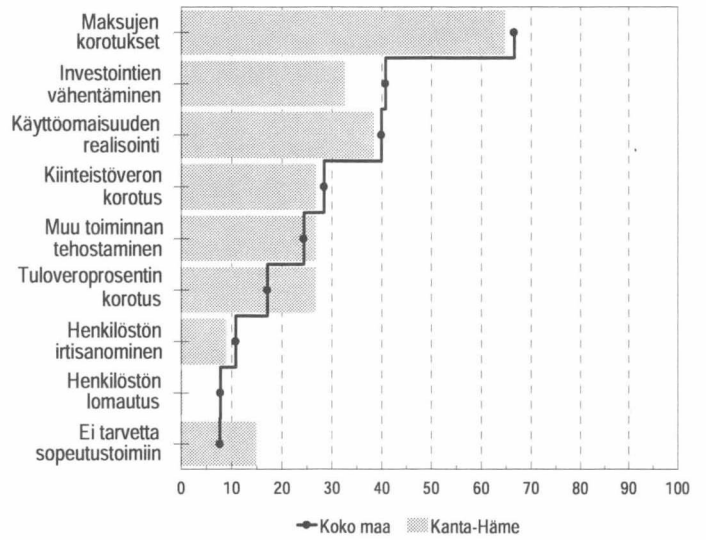
Kanta-Hämeessä suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen on pysynyt myönteisenä. Eniten jäsenyydestä on hyötyä elinkeinoelämän kehittämiseksi, mutta sen myönteiset vaikutukset kuntien omaan toimintaan ovat kasvaneet.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

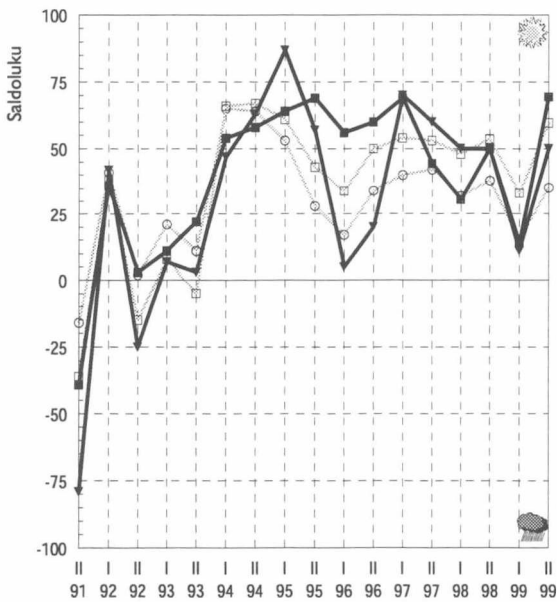
Kunnan tuleva kehitys

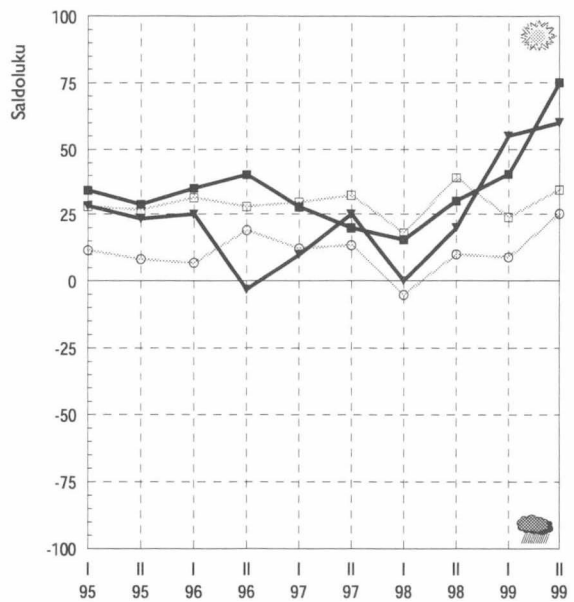
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Pirkanmaa

Tampereen seudun yleiset kehitysnäkymät ovat maan parhaimpia. Muualla maakunnassa toiveet paremmasta ovat vähäisemmät. Kuntien rahoitustilanne on aikaisempaa parempi. Kuntien verotulot kasvavat tänä vuonna koko maakunnassa, kasvu hidastuu ensi vuonna. Pirkanmaalla sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen ongelmat ovat vähäisimpiä koko maassa. Työttömyys helpottaa koko maakunnassa, varsinkin Tampereen seudulla kehitys on valoisa. Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa huonommin. Seutukunnallista yhteistyötä pidetään tärkeämpänä kuin koko maakuntaa koskevaa yhteistoimintaa. Asuntorakentaminen pysyy vilkkaana koko maakunnassa. Teollisuuden investoinnit lisääntyvät erityisesti Tampereen seudulla. Pirkanmaalla suhtaudutaan myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen, eniten sen vaikutukset ulottuvat elinkeinoelämän kehittymiseen.

Kuntien kehitys eriytyy – Tampereen seudulla valoisat näkymät, muualla maakunnassa odotukset selvästi varovaisemmat

Pirkanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat edelleen ristiriitaiset. Tampereen seudulla toiveet paremmasta ovat suurimpia koko maassa. Muualla maakunnassa näkymät ovat kohentuneet viime keväästä, mutta kehitys jää edelleen keskusseutua heikommaksi.

Kuntien taloustilanne on aikaisempaa parempi

Pirkanmaan kuntien rahoitustilanne on kohentunut viime keväästä. Tampereen seudulla toiveet ovat hieman valoisammat kuin muualla maakunnassa. Kuntien verotulot kasvavat tänä vuonna koko maakunnassa. Kasvu on nopeinta Tampereen seudulla, tosin muissakin kunnissa kasvuodotukset ovat voimistuneet viime keväästä. Vuonna 2000 verotulokasvun arvioidaan hiipuvan koko maakunnassa. Kuntien velka lisääntyy hitaasti varsinkin tänä vuonna. Kuntien ei juurikaan uskota nostavan tuloveroprosenttejaan kahden seuraavan vuoden aikana.

Henkilöstösäästöihin suhtaudutaan kielteisesti

Vuonna 2000 useimmissa kunnissa taloutta tasapainotetaan korottamalla maksuja. Investointeja vähennetään ja käyttöomaisuutta realisoidaan harvemmin. Verotuksen kiristämiseen ja henkilöstösäästöihin suhtaudutaan varsin kielteisesti koko maakunnassa. Seuraavan 2–3 vuoden aikana veroja joudutaan kuitenkin nostamaan varsinkin

kiinteistöveroprosenttien osalta. Tampereen seudulla aiotaan vähentää investointeja, muualla maakunnassa realisoidaan käyttöomaisuutta. Henkilöstön irtisanomisiin tai lomautuksiin turvaututaan edelleen varsin harvoin.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä ei suuria ongelmia

Pirkanmaalla sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen ongelmat ovat vähäisimpiä koko maassa. Varsinkin Tampereen seudun ulkopuolella näkymät ovat varsin hyvät, tilanne on kohentunut selvästi viime keväästä. Tampereen seudulla terveydenhoidon vaikeudet ovat lisääntyneet. Elinkeinoelämän kehittäminen sujuu myönteisesti koko maakunnassa, Tampereen seudun ulkopuolella elinkeinoelämän edellytykset ovat parhaimmat syksystä 1995. Tampereen seudulla koulu- ja vapaa-aikatoimen kysymykset askarruttavat kuntien päättäjiä aikaisempaa enemmän.

Maakunnan työllisyysnäkymät valoisat

Työttömyys alenee koko maakunnassa. Toiveet paremmasta ovat kasvaneet selvästi viime keväästä. Tampereen seudulla työttömyyden väheneminen on tänä vuonna nopeimpaa koko maassa, lasku hidastuu hieman vuonna 2000. Muualla maakunnassa työllisyysnäkymät ovat tämän vuoden osalta hieman huonommat kuin Tampereen seudulla, mutta työttömyyden alenemisen arvioidaan nopeutuvan ensi vuonna.

Seutukunnallinen yhteistyö tiivistyy

Tampereen seudulla kuntien yhteistyöodotukset ovat pienentyneet viime keväästä, tosin yhteistyön arvioidaan sujuvan edelleen varsin hyvin. Muualla maakunnassa toiveet ovat hieman vähäisemmät. Pirkanmaalla korostetaan seutukunnallisen yhteistyön merkitystä. Sen sijaan varsinkin Tampereen seudulla maakunnalliseen yhteistoimintaan suhtaudutaan varauksellisesti. Suhteita elinkeinoelämän kanssa pidetään tärkeinä koko maakunnassa.

Asuntorakentaminen pysyy vilkkaana koko maakunnassa

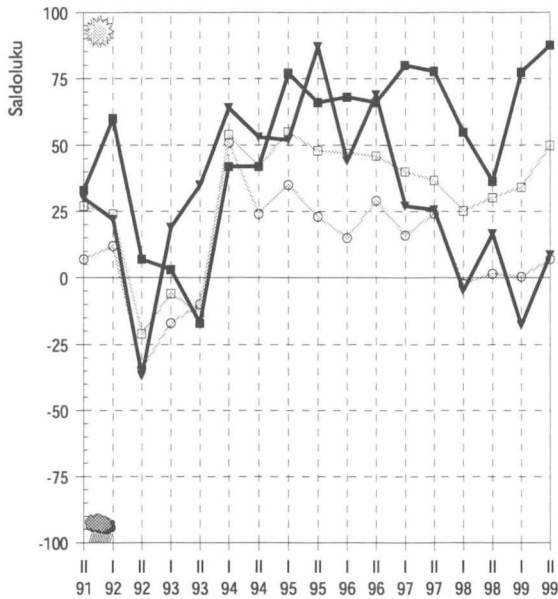
Asuntorakentaminen vilkastuu tänä vuonna koko maakunnassa, Tampereen seudun ulkopuolella kasvuodotukset ovat voimistuneet viime keväästä. Teollisuuden panostukset lisääntyvät erityisesti Tampereen seudulla. Siellä myös kaupan ja palvelujen investoinnit ovat suurimmat. Vuonna 2000 investointien kasvu hidastuu, vaikka kehitys jatkuu edelleen varsin myönteisenä koko maakunnassa. Eniten kasvavat teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit.

Pirkanmaa hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä

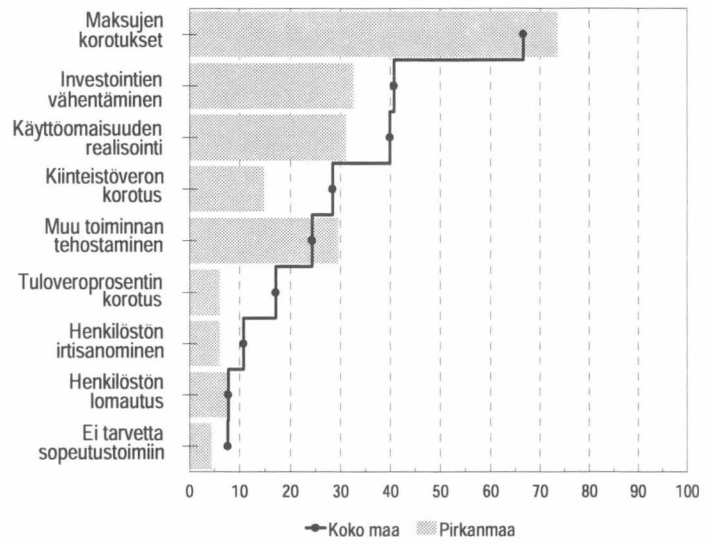
Pirkanmaalla suhtaudutaan entistä myönteisemmin Suomen EU-jäsenyyteen. Toiveet ovat kasvaneet koko maakunnassa. Suurin hyöty jäsenyydestä kohdistuu elinkeinoelämän kehittämiseen, mutta sen arvioidaan vaikuttavan myönteisesti myös kunnan omaan toimintaan.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

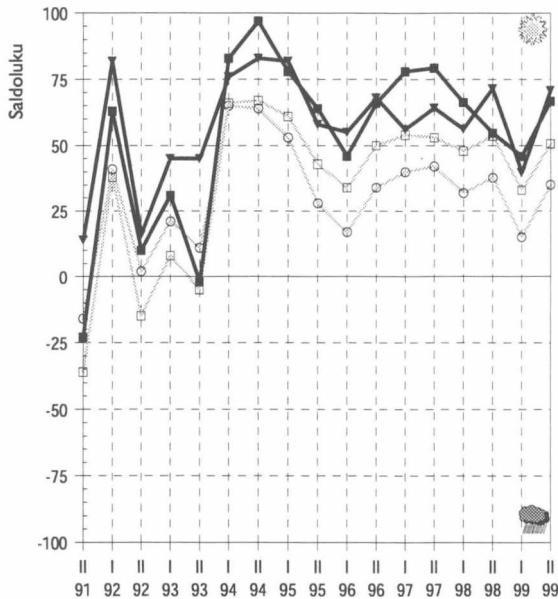
Kunnan tuleva kehitys

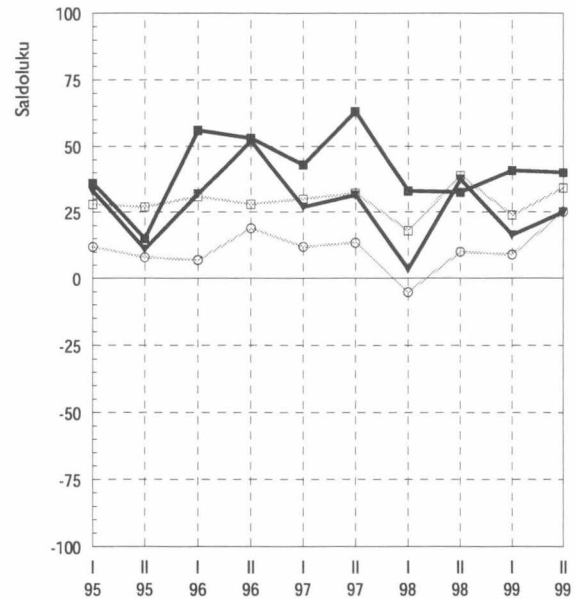
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Päijät-Häme

Päijät-Hämeen yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet viime keväästä. Kuntien rahoitus tilanne huolestuttaa kuitenkin kuntien päättäjiä koko maakunnassa. Kuntien verotulokehitys on ristiriitainen. Lahden seudulla verotulot kasvavat tänä ja ensi vuonna, muualla maakunnassa niiden arvioidaan vähenevän. Velanotto kasvaa molempina vuosina. Päivähoidon ja vanhusten hoidon järjestämisen ongelmat lisääntyvät lähivuosina, sen sijaan terveydenhoidon tilanne on nyt maan parhaimpia. Lahden seudun työllisyyskehitys on valoisa, myös muualla maakunnassa työttömyys helpottaa. Kuntien yhteistyö sujuu edelleen varsin huonosti, Lahden seudun ulkopuolella vaikeuksien odotetaan lisääntyvän tulevaisuudessa. Teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät koko maakunnassa vuosina 1999–2000. Päijät-Hämeen kunnat hyötyvät Suomen EU-jäsenyydestä.

Lahden seudulla toiveet paremmasta lisääntyneet

Päijät-Hämeen yleiset kehitysnäkymät ovat paremmat kuin keväällä. Lahden seudulla toiveet ovat valoisimmat syksystä 1994. Muualla maakunnassa kehityksen arvioidaan heikentyvän, tosin odotukset eivät ole yhtä synkät kuin keväällä.

Verotulot kasvavat nopeasti Lahden seudulla

Kuntien taloustilanne on edelleen vaikea, tosin varsinkin Lahden seudulla rahoitusnäkymät ovat aikaisempaa paremmat. Näissä kunnissa vielä kaksi vuotta sitten kaikki vastaajat arvioivat ongelmien lisääntyvän, nyt vastaavaa odottaa enää vajaa puolet. Kuntien verotulokehityksestä on hyvin erilaisia näkemyksiä. Lahden seudulla verotulojen arvioidaan kasvavan selvästi tänä ja ensi vuonna, muualla maakunnassa niiden odotetaan vähenevän. Lahden seudun ulkopuolella verotulokertymän supistumisen myötä paineet tuloveroprosentin nostamiseen ovat lisääntyneet. Noin 2/3 vastaajista arvioi kuntansa korottavan tuloveroprosenttia vuodelle 2000. Lisäksi velanoton odotetaan lisääntyvän selvästi tänä ja ensi vuonna. Lahden seudulla verotuksen kiristäminen on vähäisempää, myöskään kuntien velan ei uskota kasvavan.

Lahden seudun ulkopuolella käytetään useita keinoja kuntien talouden tasapainotuksessa

Lahden seudulla kuntien taloutta tasapainotetaan ensi vuonna erityisesti nostamalla maksuja, mutta myöskin investointeja vähentämällä ja kiinteistövero- tusta kiristämällä. Tuloveroprosentit pyritään pitämään ennallaan, lisäksi henkilöstösäästöihin suhtaudutaan kielteisesti. Lahden seudun ulkopuolella talouden tasapainotuksessa joudutaan käyttämään useampia keinoja. Yleisimmin nostetaan maksuja tai vähennetään investointeja. Kunnat aikovat myös realisoida käyttöomaisuuttaan. Lisäksi useammin kuin

muualla maassa verotusta joudutaan kiristämään, usean kunnan arvioidaan nostavan sekä kiinteistö- että tuloveroprosentteja. Ensi vuoden jälkeen henkilöstösäästöt yleistyvät Lahden seudun ulkopuolella. Lahden seudulla käyttöomaisuuden myyntiin ja investointien vähentämiseen turvaututaan harvemmin kuin muualla maakunnassa.

Elinkeinoelämän kehittäminen askarruttaa kuntien päättäjiä Lahden seudulla

Päijät-Hämeessä päivähoidon ja vanhusten hoidon järjestämisessä on ongelmia. Sen sijaan terveydenhoidon tilanne on maan parhaimpia. Ympäristöasiat näyttävät nyt olevan järjestyksessä varsinkin Lahden seudun ulkopuolella. Lahden seudulla elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat heikentyneet koko ajan keväästä 1998, muualla maakunnassa tilanne on kohentunut viime kevään jälkeen. Lahden seudun ulkopuolella koulutoimen vaikeudet näyttävät olevan vähäisemmät kuin vielä keväällä arvioitiin. Lahden seudulla vastaavasti kulttuuritoimen tilanteen arvioidaan kohentuvan lähitulevaisuudessa.

Lahden seudun työllisyysnäkymät valoisat, muualla maakunnassa toiveet paremmasta kasvaneet selvästi viime keväästä

Lahden seudun työllisyysnäkymät ovat edelleen maan valoisimpia. Lähes kaikki vastaajat arvioivat työttömyyden helpottavan tänä vuonna ja lähes yhtä usea ensi vuonna. Myös muualla maakunnassa näkymät ovat oleellisesti paremmat kuin keväällä. Tuolloin työttömyyden arvioitiin lisääntyvän vuosina 1999–2000. Nyt sen odotetaan vähenevän selvästi molempina vuosina.

Seutukunnallista ja maakunnallista yhteistyötä korostetaan koko maakunnassa

Päijät-Hämeessä kuntien yhteistyöhön suhtaudutaan edelleen hyvin varaukselli-

sesti. Lahden seudun ulkopuolella vaikeuksien arvioidaan lisääntyvän lähivuosina, keskuksella toiveet ovat nyt hieman suuremmat kuin keväällä. Lahden seudulla korostetaan aikaisempaa voimakkaammin seutukunnallisen yhteistyön merkitystä. Myös maakunnallista yhteistyötä pyritään tiivistämään, tämän osalta toiveet ovat kasvaneet selvästi viime keväästä. Kansainväliset yhteydet eivät ole yhtä tiiviitä kuin aikaisemmin. Lahden seudun ulkopuolella korostetaan maakunnallista yhteistoimintaa, myös suhteita elinkeinoelämän kanssa pidetään tärkeinä. Useimmista muista alueista poiketen yhteyksiä valtionhallintoon pyritään lisäämään koko maakunnassa.

Asuntorakentaminen vilkasta Lahden seudulla

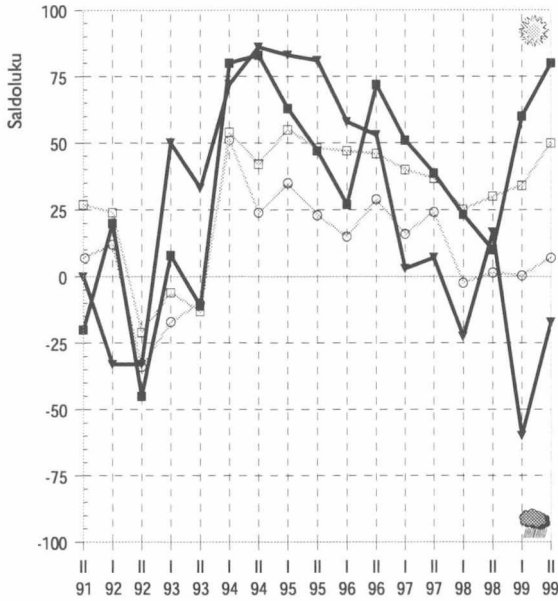
Teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät nopeasti koko maakunnassa vuonna 1999. Nousu on suurinta Lahden seudulla, mutta muualla maakunnassa kasvuodotukset ovat lisääntyneet oleellisesti viime keväästä. Kaupan ja palvelujen investoinnit vilkastuvat hitaasti Lahden seudulla, muissa kunnissa niiden arvioidaan vähenevän. Vuonna 2000 investointikehityksen ei uskota juurikaan muuttuvan. Varsinkin asuntorakentamisen näkymät ovat erittäin hyvät. Teollisuudessa kasvu on suurinta Lahden seudulla.

Suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen muuttunut myönteiseksi Lahden seudun ulkopuolella

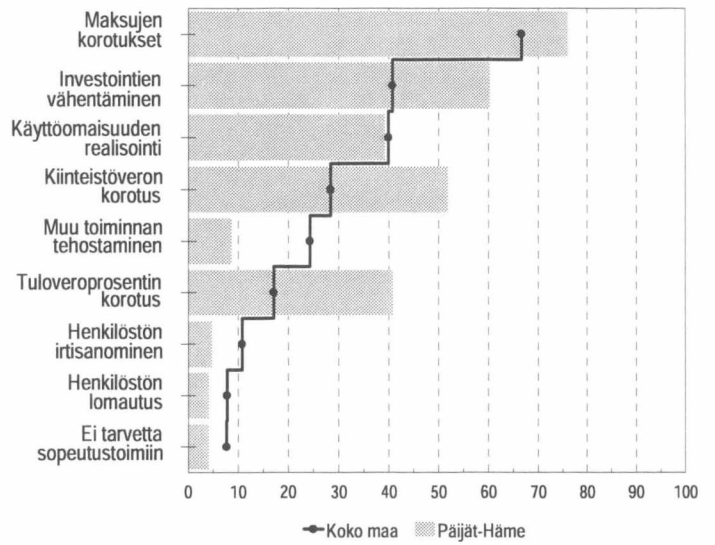
Lahden seudulla suhtaudutaan erittäin myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen. Sen odotetaan vaikuttavan myönteisesti sekä elinkeinoelämän kehittymiseen että kunnan omaan toimintaan. Muualla maakunnassa näkemykset ovat muuttuneet oleellisesti viime keväästä. Tuolloin jäsenyyden arvioitiin vaikuttavan kielteisesti sekä kunnan omaan toimintaan että elinkeinoelämän kehittymiseen. Nyt Lahden seudun ulkopuolisten kuntien odotetaan hyötyvän jäsenyydestä.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

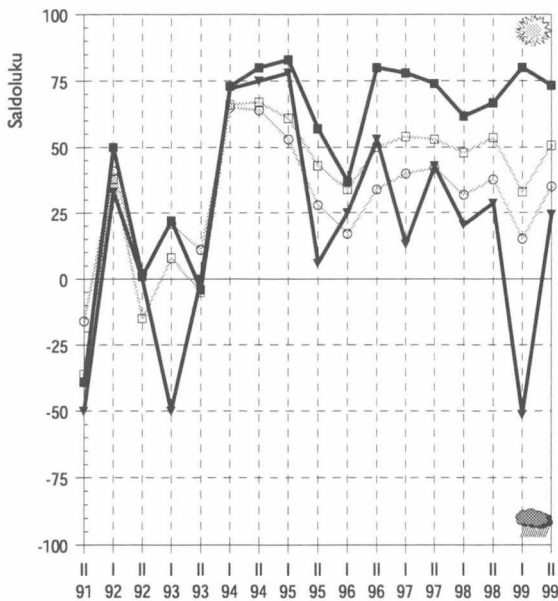
Kunnan tuleva kehitys

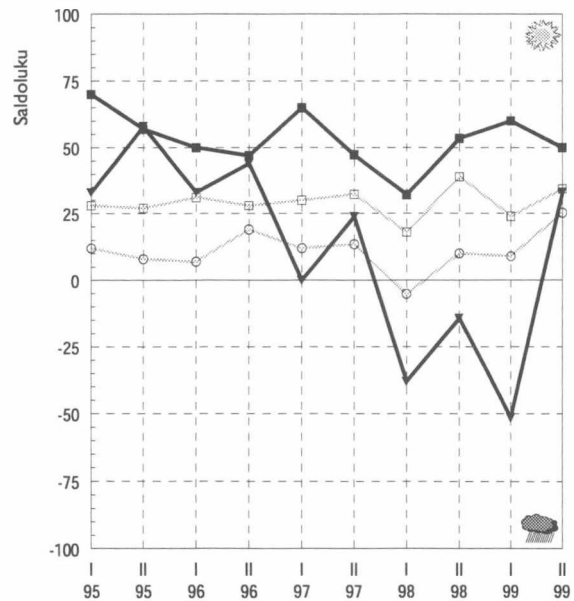
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Kymenlaakso

Kymenlaakson yleiset kehitysnäkymät ovat keväistä huonommat. Varsinkin keskusseutujen ulkopuolella kehityksen odotetaan heikentyvän lähitulevaisuudessa. Kuntien rahoitustilanne on edelleen vaikea. Keskusseutujen ulkopuolella verotulojen kasvu on hiipunut. Kuntien velka kasvaa varsinkin keskusseuduilla. Rahoitusongelmat heijastuvat myös sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseen. Varsinkin vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestämisen edellytykset arvioidaan heikoiksi. Työttömyys helpottaa tänä vuonna koko maakunnassa, keskusseuduilla työttömyyden lasku hidastuu ensi vuonna. Asuntorakentaminen vilkastuu tänä vuonna koko maakunnassa, teollisuuden investoinnit lisääntyvät erityisesti keskusseuduilla. Investointinäkymät heikentyvät oleellisesti vuonna 2000. Keskusseuduilla investointien ei uskota enää kasvavan.

Kuntien kehitys aikaisempaa heikompi

Kymenlaakson yleiset kehitysnäkymät ovat heikentyneet viime keväästä, tosin keskusseuduilla vastaajat ovat vielä varovaisen toiveikkaita kuntien kehityksen paranemisesta. Sen sijaan muualla maakunnassa kehityksen odotetaan heikentyvän lähitulevaisuudessa.

Rahoitusongelmat lisääntyneet keskusseuduilla

Kuntien rahoitusnäkymät ovat edelleen varsin huonot. Keskusseuduilla ongelmien arvioidaan lisääntyneen keväästä, vaikka verotulot kasvavatkin myönteisesti tänä ja ensi vuonna. Muualla maakunnassa ne pysyvät suunnilleen viime vuotisella tasolla. Kuntien velka kasvaa keskusseuduilla vuosina 1999–2000. Muissa kunnissa velat lisääntyvät lähinnä ensi vuonna. Kymenlaaksossa usean kunnan arvioidaan joutuvan nostamaan tuloveroprosenttia ensi vuodelle. Seuraavana vuonna korotuspaineet ovat vähäisemmät.

Keskusseuduilla joudutaan turvautumaan henkilöstösäästöihin

Kymenlaakson kunnat tasapainottavat talouttaan tänä vuonna käyttömaksuista realisoimalla, maksuja nostamalla ja investointeja vähentämällä. Myös tuloverotusta kiristetään. Keskusseuduilla kiinteistöveroprosentin korotukset ovat varsin yleisiä, lisäksi neljännes päättäjistä arvioi kuntansa joutuvan irtisanomaan henkilöstöään. Seuraavan 2–3 vuoden aikana henkilöstön irtisanomiset ja lomautukset näyttävät yleistyvän entisestään keskusseuduilla. Muualla maakunnassa

yksikään vastaajista ei usko kuntansa toteuttavan henkilöstösäästöjä, sen sijaan kiinteistöverotusta joudutaan kiristämään.

Kuntien päivähoitotilanne varsin hyvä koko maakunnassa

Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestämisen edellytykset ovat huonoimpia koko maassa. Ongelmien arvioidaan lisääntyvän koko maakunnassa. Sen sijaan päivähoitotilanne on valloisa erityisesti keskusseutujen ulkopuolella, keskusseuduillakin näkymät ovat keväistä paremmat. Elinkeinoelämän kehittämisestä on ristiriitaisia näkemyksiä. Keskusseuduilla elinkeinoelämän vaikeudet ovat lisääntyneet selvästi viime keväästä, näkymät ovat synkimmät syksystä 1991. Toisaalta muualla maakunnassa ongelmat ovat poistumassa. Koulutuskysymykset asettavat kuntien päättäjiä koko maakunnassa, keskusseuduilla näkymät ovat keväistä huonommat.

Keskusseutujen ulkopuolella työttömyys alenee nopeasti myös ensi vuonna

Kymenlaaksossa työttömyys vähenee tänä vuonna keväisiä arvioita enemmän. Ensi vuoden osalta on ristiriitaisia näkemyksiä. Keskusseuduilla työttömyyden lasku hidastuu, muualla maakunnassa työllisyyskehityksen uskotaan olevan vieläkin parempi kuin tänä vuonna.

Keskusseuduilla kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa huonommin

Kymenlaakson keskusseuduilla kuntien yhteistyö sujuu selvästi aikaisempaa huonommin. Näkymät ovat synkimmät syksystä 1991. Muualla maa-

kunnassa odotukset ovat kasvaneet keväästä, tosin sielläkin yhteistyöhön suhtaudutaan edelleen varovaisesti. Keskusalueilla tärkeintä on yhteistyö oman seutukunnan kuntien kanssa. Muualla maakunnassa erityisesti kansainvälisten yhteyksien arvioidaan kasvavan, lisäksi suhteita elinkeinoelämän kanssa pyritään tiivistämään.

Investointikehitys heikentyy keskusseuduilla vuonna 2000

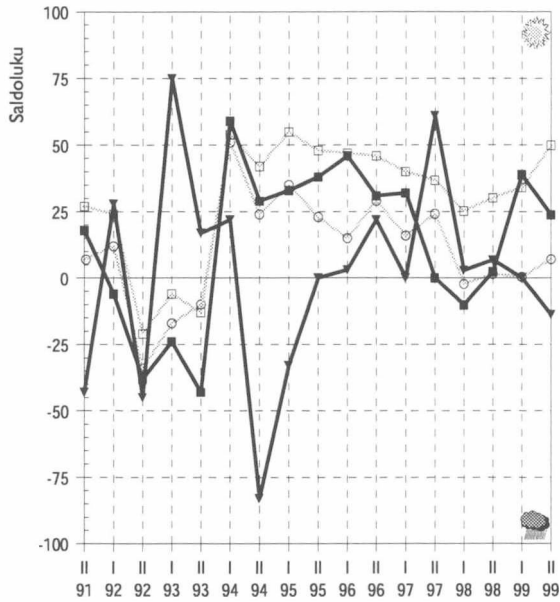
Asuntorakentaminen vilkastuu tänä vuonna koko maakunnassa. Teollisuuden kasvuodotukset ovat lisääntyneet keskusseuduilla, muualla maakunnassa toiveet ovat vähäisemmät. Keskusseutujen ulkopuolella maatalouden investointien arvioidaan vilkastuvan tänä vuonna. Sen sijaan kaupan ja palvelujen panostukset ovat vähäisimmät syksystä 1993. Investointinäkymät heikentyvät oleellisesti vuonna 2000. Keskusseuduilla investoinnit vähenevät kaikilla toimialoilla. Muualla maakunnassa teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit kasvavat.

Keskusseutujen ulkopuolella jäsenyyteen kohdistuu myönteisiä odotuksia

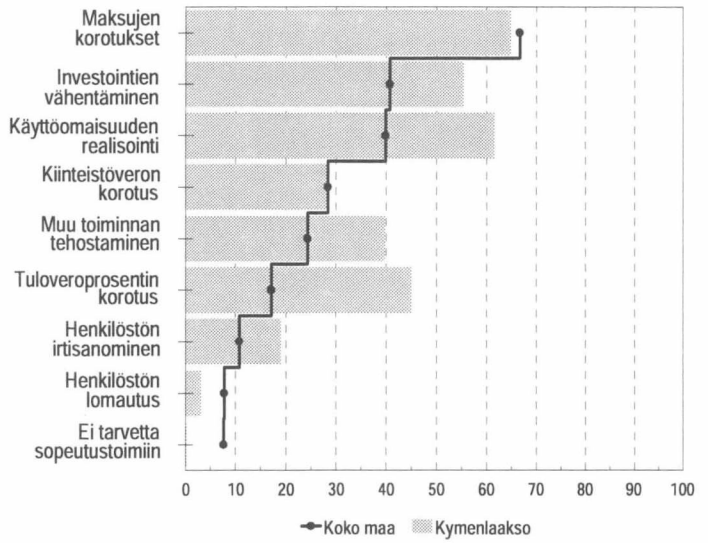
Vastaajien näkemykset Suomen EU-jäsenyydestä ovat ristiriitaiset. Keskusseuduilla jäsenyyden hyödyt arvioidaan vähäisiksi. Muualla maakunnassa jäsenyyden odotetaan vaikuttavan myönteisesti varsinkin elinkeinoelämän kehittämiseen, mutta myös kunnan omaan toimintaan.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

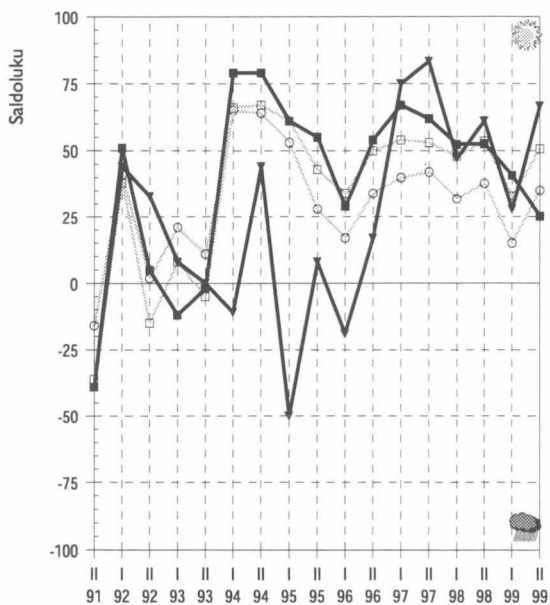
Kunnan tuleva kehitys

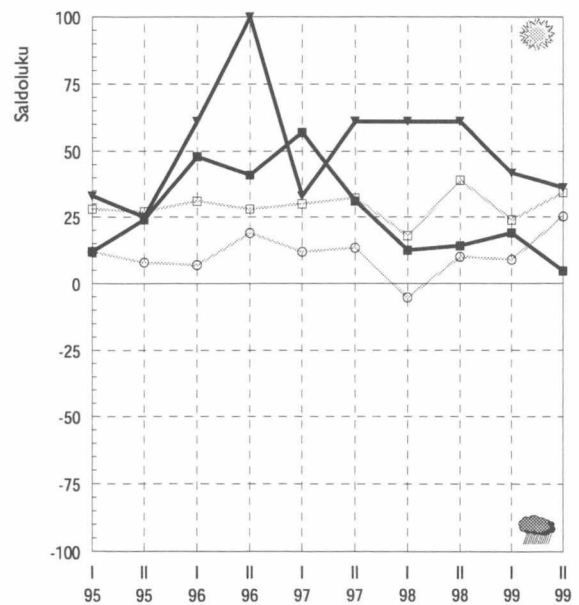
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Etelä-Karjala

Etelä-Karjalan yleiset kehitysnäkymät ovat maan huonoimmat. Varsinkin Lappeenrannan seudun ulkopuolella kuntien tilanne heikentyy. Kuntien rahoitusasema on vaikea. Lappeenrannan seudulla verotulojen arvioidaan vielä kasvavan, mutta muualla maakunnassa ne vähenevät viimeistään vuonna 2000. Kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna erityisesti nostamalla maksuja, tulevaisuudessa myös verotusta joudutaan kiristämään. Terveystien järjestäminen huolestuttaa vastaajia koko maakunnassa, Lappeenrannan seudun ulkopuolella myös vanhusten hoidon tila on heikentynyt. Työllisyyskehitys paranee tänä ja ensi vuonna Lappeenrannan seudun ulkopuolella, keskusseudulla odotukset ovat varovaisemmat. Investointien arvioidaan lisääntyvän vielä tänä vuonna, mutta kehitys heikentyy oleellisesti vuonna 2000. Investoinnit vähenevät kaikilla toimialoilla koko maakunnassa. EU-jäsenyyteen suhtaudutaan myönteisesti, nyt myös Lappeenrannan seudun ulkopuolella toiveet ovat aikaisempaa suuremmat.

Maakunnan kehitysnäkymät maan synkimmät

Etelä-Karjalassa tulevaisuuden usko on hiipunut, odotukset ovat synkimmät koko maassa. Varsinkin Lappeenrannan seudun ulkopuolella kehityksen arvioidaan heikentyvän oleellisesti lähivuosina, mutta myös keskusseudulla näkymät ovat varsin synkät. Lappeenrannan seudulla odotukset ovat vähäisimmät keväästä 1993.

Lappeenrannan seudun ulkopuolisten kuntien rahoitusasema vaikea

Etelä-Karjalan kuntien taloustilanne on vaikea, varsinkin Lappeenrannan seudun ulkopuolella näkymät ovat synkät. Siellä kuntien verotulokehitys näyttää huonolta. Tulot eivät lisäänty tänä vuonna, lisäksi niiden arvioidaan vähenevän vuonna 2000. Talouden kiristyminen heijastuu kuntien velanottoon, jonka odotetaan lisääntyvän vuonna 2000. Tuloveroprosentteja ei nosteta vielä ensi vuonna, mutta korotuspaineiden uskotaan lisääntyvän vuonna 2001.

Lappeenrannan seudulla verotulot kasvavat ensi vuonna. Kuntien arvioidaan pystyvän vähentämään velkaansa vuonna 1999. Kolmannes vastaajista arvioi kuntansa nostavan tuloveroprosenttiaan ensi vuodelle ja hieman harvempi vuodelle 2001.

Verotusta joudutaan kiristämään lähivuosina

Lappeenrannan seudulla kaikki vastaajat, muualla maakunnassa hieman harvempi, arvioivat kuntansa tasapainottavan talouttaan ensi vuonna korottamalla maksuja. Kolmannes kunnista aikoo myydä käyttöomaisuuttaan. Lappeenrannan seudun

ulkopuolella korotetaan myös kiinteistöveroprosentteja. Seuraavan 2–3 vuoden aikana verotusta joudutaan kiristämään koko maakunnassa, varsinkin Lappeenrannan seudulla korotuspaineiden arvioidaan lisääntyvän. Näissä kunnissa joudutaan varsin usein myös realisoimaan käyttöomaisuutta sekä toteuttamaan henkilöstösäästöjä.

Lappeenrannan seudun päivähoitotilanne valoisa

Lappeenrannan seudun päivähoitotilanne on maan parhaimpia. Näkymät ovat valoisimmat syksystä 1991. Myös vanhusten hoidon vaikeudet ovat poistumassa. Sen sijaan terveydenhoidon kysymykset askarruttavat päättäjiä aikaisempaa enemmän. Lappeenrannan seudun ulkopuolella vanhusten hoidon ja terveydenhoidon tilanne on heikentynyt selvästi viime keväästä. Ympäristökysymykset huolestuttavat vastaajia koko maakunnassa. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet Lappeenrannan seudulla, siellä myös koulutoimen tilanne näyttää nyt hyvältä.

Lappeenrannan seudun ulkopuolella valoisat työllisyysnäkymät

Lappeenrannan seudun ulkopuolella työllisyyskehitys on aikaisempaa parempi. Näkymät ovat valoisimmat syksystä 1991. Työttömyys vähenee nopeasti tänä vuonna, mutta lasku hidastuu vuonna 2000. Lappeenrannan seudulla odotukset ovat tämän vuoden osalta huomattavasti varovaisemmat, työttömyys laskee hitaasti. Vuonna 2000 työllisyyskehityksen arvioidaan paranevan jonkin verran.

Lappeenrannan seudulla kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa huonommin

Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Lappeenrannan seudun ulkopuolella. Siellä seutukunnallisen yhteistyön arvioidaan lisääntyvän, lisäksi suhteita elinkeinoelämän kanssa pyritään tiivistämään tulevaisuudessa. Lappeenrannan seudulla yhteistyöodotukset ovat pienentyneet viime keväästä, näkymät ovat nyt huonommat kuin muualla maakunnassa. Lappeenrannan seudulla maakunnallista yhteistyötä pidetään tärkeimpänä.

Investointikehitys heikentyy vuonna 2000

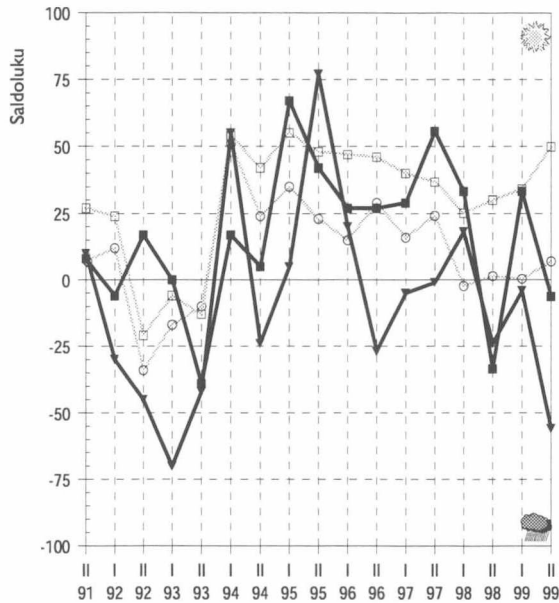
Etelä-Karjalan investointinäkymät ovat tämän vuoden osalta keväisiä arvioita paremmat. Tuolloin investointien odotettiin vähenevän tänä vuonna. Nyt asuntorakentamisen uskotaan vilkastuneen selvästi erityisesti Lappeenrannan seudulla. Teollisuuden investoinnit kasvavat koko maakunnassa. Ensi vuonna investointikehityksen odotetaan heikentyvän. Investoinnit vähenevät kaikilla toimialoilla koko maakunnassa. Ainoastaan Lappeenrannan seudulla kaupan ja palvelujen investoinnit saattavat lisääntyä hieman.

Etelä-Karjala hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä – odotukset kasvaneet Lappeenrannan seudun ulkopuolella

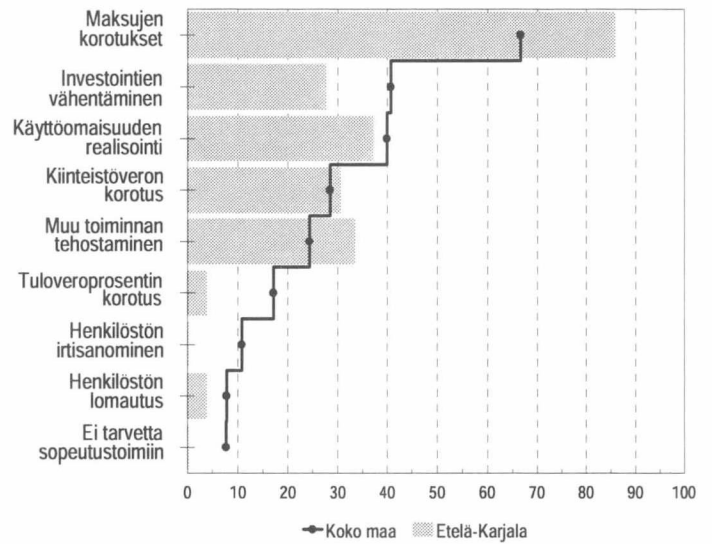
Lappeenrannan seudun arvioidaan edelleen hyötyvän Suomen EU-jäsenyydestä. Vaikutukset ovat myönteiset sekä elinkeinoelämän kehittymisen että kunnan oman toiminnan kannalta. Nyt myös muualla maakunnassa toiveet ovat kasvaneet. Jäsenyydestä arvioidaan olevan hyötyä myös keskusseudun ulkopuolella.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

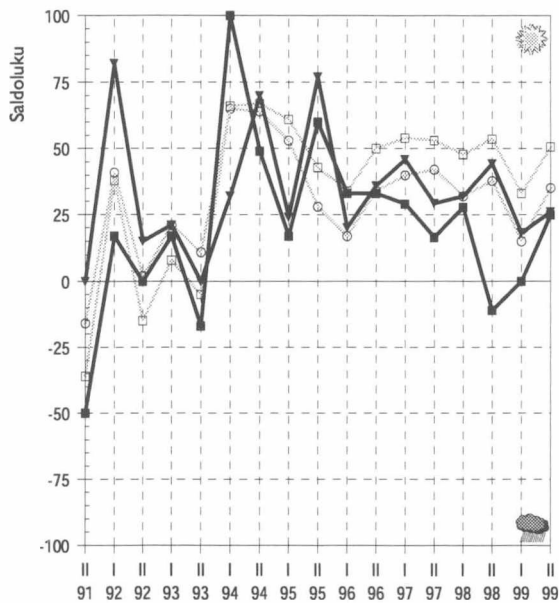
Kunnan tuleva kehitys

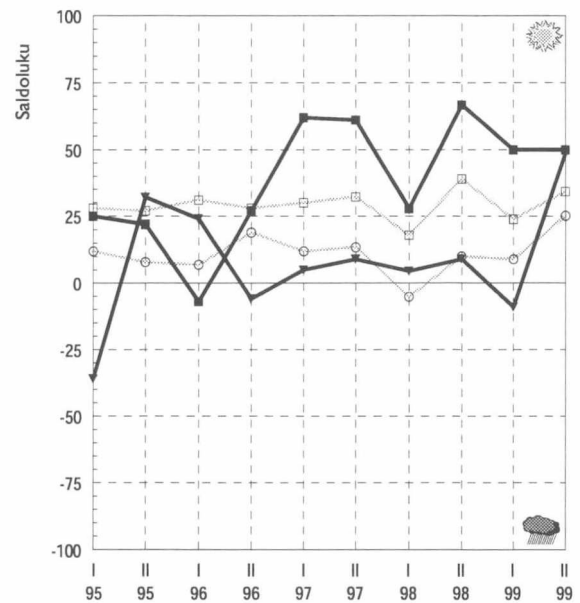
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Etelä-Savo

Etelä-Savon yleiset kehitysnäkymät ovat ristiriitaiset. Mikkelin seudulla toiveet paremmasta ovat suurimmat keväästä 1994, muualla maakunnassa ongelmien arvioidaan kasvavan lähivuosina. Kuntien rahoitustilanne on edelleen vaikea varsinkin Mikkelin seudun ulkopuolella. Näissä kunnissa verotulot vähenevät vuosina 1999–2000. Kunnat joutuvat ottamaan lisää velkaa, varsinkin Mikkelin seudulla velanotto lisääntyy. Terveysthoidon järjestäminen huolestuttaa kuntien päättäjiä koko maakunnassa, päivähoiton ja vanhusten hoidon tilanne on parempi. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat heikentyneet Mikkelin seudulla. Maakunnan työllisyyskehitys paranee tänä ja ensi vuonna. Myös investointinäkymät ovat aikaisempaa valoisimmat. Varsinkin tänä vuonna investointien kasvu on ripeää.

Etelä-Savon kuntien kehitys eriyty – Mikkelin seudulla valoisat kehitysnäkymät

Etelä-Savon kuntien kehitys näyttää edelleen eriytyvän. Mikkelin seudulla toiveet paremmasta ovat suurimmat keväästä 1994, yli puolet vastaajista arvioi kehityksen paranevan. Muualla maakunnassa näkymät ovat huonommat, vaikeuksien odotetaan kasvavan lähitulevaisuudessa.

Kuntien talousnäkömät heikot

Etelä-Savon kuntien taloustilanne on heikko, rahoitusongelmien arvioidaan lisääntyvän selvästi lähitulevaisuudessa. Varsinkin Mikkelin seudun ulkopuolella kehitys näyttää synkältä. Mikkelin seudulla verotulot kasvavat tänä ja ensi vuonna, mutta myös velanoton arvioidaan lisääntyvän. Muualla maakunnassa tulokehitys heikkenee vuonna 2000. Näissä kunnissa paineet tuloverotuksen kiristämiseen kasvavat, minkä lisäksi velanoton arvioidaan lisääntyvän vuonna 2000.

Mikkelin seudulla ei suuria tarpeita talouden tasapainotustoimiin vuonna 2000

Mikkelin seudun päättäjät eivät tänä syksynäkään näe tarvetta suuriin toimiin kuntien talouden tasapainotamisessa. Kolmannes vastaajista aikoo korottaa maksuja ja vähentää investointeja ensi vuonna. Yksikään kunta ei toteuta henkilöstösäästöjä. Muissa kunnissa käytetään useampia tasapainotustoimenpiteitä. Useimmiten kunnat korottavat maksuja ja vähentävät investointeja. Myös käyttöomaisuuden realisointi sekä verotuksen kiristykset kuuluvat toimenpiteisiin Mikkelin seudun kuntia useammin.

Seuraavan 2–3 vuoden aikana verotuksen arvioidaan kiristyvän koko maakunnassa. Mikkelin seudulla nostetaan erityisesti kiinteistöveroprosentteja, muualla maakunnassa paineet ovat suuremmat tuloverotuksessa. Henkilöstön irtisanomiset tai lomautukset yleistyvät Mikkelin seudun ulkopuolella.

Terveysthoidon järjestäminen sujuu huonosti koko maakunnassa

Kuntien päivähoitotilanne on varsin hyvä, myöskään vanhusten hoidossa ei ole suuria ongelmia. Sen sijaan terveysthoidon järjestäminen huolestuttaa kuntien päättäjiä aikaisempaa enemmän. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat heikentyneet Mikkelin seudulla, muualla maakunnassa vaikeudet ovat hitaasti vähentymässä. Mikkelin seudun kuntien kaavoitustilanne heikentyy lähitulevaisuudessa. Koulutoimen kehityksestä on ristiriitaisia näkemyksiä. Mikkelin seudulla vaikeudet ovat vähentyneet, muualla maakunnassa niiden arvioidaan lisääntyvän.

Mikkelin seudulla työttömyys helpottaa eniten, muualla maakunnassa näkömät kohentuneet selvästi viime keväästä

Etelä-Savon työllisyysnäkömät ovat oleellisesti paremmat kuin viime keväänä. Työttömyys vähenee edelleen eniten Mikkelin seudulla, mutta myös muualla maakunnassa toiveet paremmasta ovat kasvaneet. Keväällä Mikkelin seudun ulkopuolella työttömyyden arvioitiin lisääntyvän vuosina 1999–2000, mutta nyt sen uskotaan helpottavan selvästi molempina vuosina.

Kuntien yhteistyöedellytykset parantuneet Mikkelin seudulla

Mikkelin seudulla kuntien yhteistyönäkömät ovat parantuneet viime keväästä, nyt ongelmien arvioidaan olevan poistumassa. Mikkelin seudulla korostetaan erityisesti koko maakunnan yhteistyötä, muualla maakunnassa tärkeämpänä pidetään seutukunnallisia yhteyksiä. Koko maakunnassa suhteet elinkeinoelämän kanssa tiivistyvät lähitulevaisuudessa, varsinkin Mikkelin seudulla odotukset ovat kasvaneet keväästä.

Asuntorakentamisen ja teollisuuden investoinnit kasvavat tänä vuonna koko maakunnassa

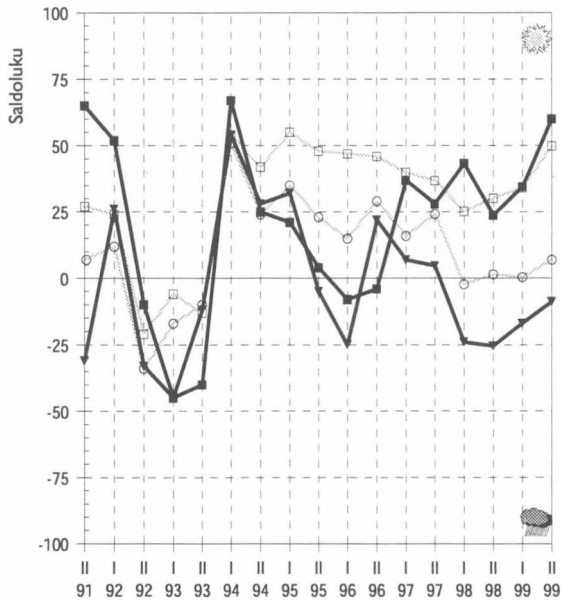
Etelä-Savon investointinäkömät ovat parantuneet viime keväästä. Varsinkin tänä vuonna investointien kehitys näyttää myönteiseltä. Asuntorakentamisen ja teollisuuden investoinnit kasvavat koko maakunnassa. Kaupan ja palvelujen investoinnit kasvavat hitaammin. Ensi vuonna investointikehitys heikentyy koko maakunnassa. Teollisuuden panostukset lisääntyvät vielä Mikkelin seudulla. Rakentamisen sekä kaupan ja palvelujen kasvu on vähäisempää. Muualla maakunnassa kasvuodotuksia on vain teollisuudessa.

Mikkelin seutu hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä

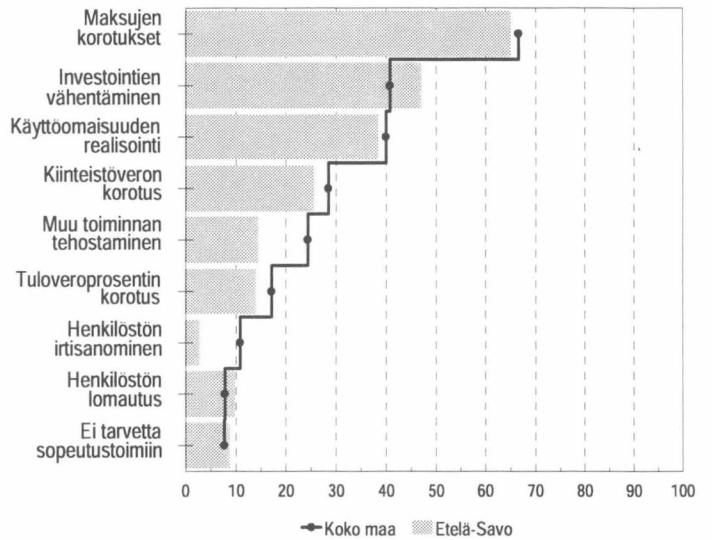
Näkemykset Suomen EU-jäsenyyden vaikutuksista eivät ole muuttuneet aikaisemmasta. Mikkelin seudulla erityisesti elinkeinoelämän uskotaan hyötyvän jäsenyydestä, mutta sillä arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia myös kunnan omaan toimintaan. Muualla maakunnassa toiveet ovat hieman varovaisemmat, suurin merkitys jäsenyydellä on elinkeinoelämän kehittämiseen.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

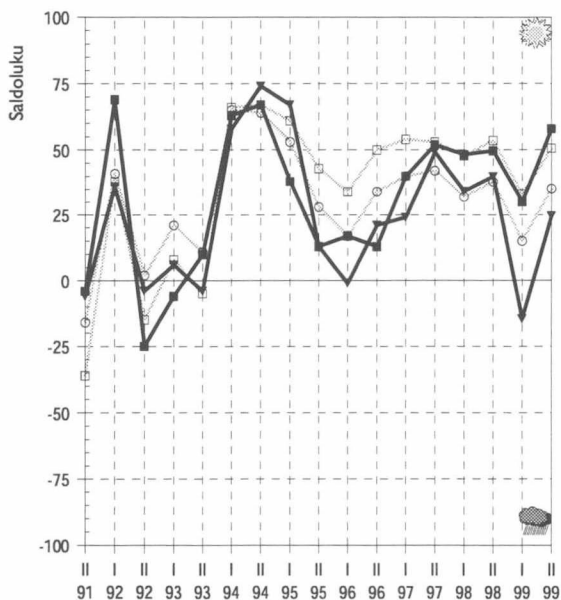
Kunnan tuleva kehitys

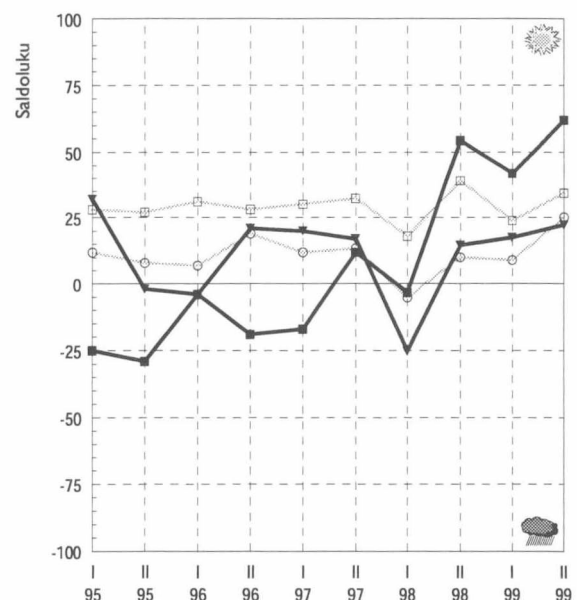
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Pohjois-Savo

Pohjois-Savon yleiset kehitysnäkymät ovat aikaisempaa valoisimmat. Kuntien verotulot kasvavat odotettua nopeammin, varsinkin Kuopion seudulla toiveet ovat lisääntyneet keväästä. Vanhusten hoidon tila huolestuttaa kuntien päättäjiä koko maakunnassa. Lisäksi terveydenhoidon edellytykset ovat synkentyneet erityisesti Kuopion seudun ulkopuolella. Elinkeinoelämän ongelmat lisääntyvät koko maakunnassa. Pohjois-Savon työllisyyskehitys on hyvä, työttömyyden arvioidaan vähenevän selvästi tänä ja ensi vuonna. Asuntorakentamisen ja teollisuuden investoinnit lisääntyvät koko maakunnassa. Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin, vastaajat korostavat erityisesti seutukunnallisen yhteistyön merkitystä.

Maakunnan kehitys paranee – erityisesti Kuopion seudun näkymät valoisat

Pohjois-Savon yleiset kehitysnäkymät ovat valoisimmat kuin viime keväänä. Kuopion seudulla toiveet paremmasta ovat edelleen selvästi suuremmat kuin muualla maakunnassa, mutta nyt myös keskusseutujen ulkopuolella kehityksen arvioidaan paranevan lähitulevaisuudessa.

Kuopion seudulla myönteinen verotulokehitys

Pohjois-Savon kuntien rahoitusnäkymät ovat edelleen heikot, tosin toiveet paremmasta ovat lisääntyneet viime keväästä. Kuntien tulokehityksen arvioidaan olevan tänä vuonna odotettua parempi, varsinkin Kuopion seudulla verotulot kasvavat varsin nopeasti. Ensi vuonna kasvu hidastuu, Kuopion seudun ulkopuolella verotulojen arvioidaan vähenevän. Kuopion seudulla kunnat vähentävät velkaansa tänä vuonna, mutta velanotto kasvaa uudelleen vuonna 2000. Pohjois-Savossa kuntien ei uskota nostavan tuloveroprosenttiaan kahden seuraavan vuoden aikana.

Maksuja korotetaan ja käyttömaisuutta realisoidaan vuonna 2000

Pohjois-Savon kunnissa taloutta tasapainotetaan ensi vuonna erityisesti maksuja korottamalla ja käyttömaisuutta realisoimalla. Kuopion seudun ulkopuolella myös investointeja vähennetään. Verotuksen kiristämistä pyritään välttämään. Lisäksi henkilöstöästäsiöihin suhtaudutaan kielteisesti varsinkin Kuopion seudulla. Seuraavan 2–3 vuoden aikana tilanteen ei uskota muuttuvan oleellisesti. Henkilös-

tön irtisanomiset ja lomautukset yleistyvät kuitenkin Kuopion seudun ulkopuolella. Näissä kunnissa myös kiinteistöveron korotuksiin pyritään taloutta tasapainottamaan.

Elinkeinoelämän kehittämisessä ongelmia koko maakunnassa

Vanhusten hoidon järjestämisessä on ongelmia koko maakunnassa. Lisäksi terveydenhoidon näkymät ovat synkät erityisesti Kuopion seudun ulkopuolella. Siellä myös päivähoitotilanne on heikentynyt viime keväästä. Kuopion seudulla päivähoiton järjestämisedellytykset ovat parhaimmat syksystä 1991. Elinkeinoelämän kehittämisessä on vaikeuksia koko maakunnassa, vaikka tilanne näyttääkin nyt hieman paremmalta kuin viime keväänä. Kuopion seudulla koulutoimen ongelmien odotetaan edelleen jatkuvan.

Työllisyyskehitys paranee tänä ja ensi vuonna

Pohjois-Savossa työttömyys alenee tänä vuonna nopeammin kuin keväällä arvioitiin. Ensi vuonna työllisyyskehityksen odotetaan edelleen paranevan. Varsinkin Kuopion seudun ulkopuolella näkymät ovat valoisat.

Seutukunnallinen yhteistyö nähdään tärkeäksi

Kuntien yhteistyöedellytykset ovat parantuneet viime keväästä koko maakunnassa. Tuolloin Kuopion seudulla ongelmien arvioitiin lisääntyvän, nyt niiden uskotaan olevan poistumassa. Lähes kaikki vastaajat arvioivat seutukunnallisen yhteistyön lisääntyvän tulevaisuudessa. Maakunnallinen yhteistyö ei ole yhtä tiivistä. Suhteet elinkeinoelämään pyritään pitämään hyvinä koko maakunnassa. Kuopion seudulla

kansainväliset yhteydet ovat suuremmat kuin muissa kunnissa.

Asuntorakentamisen ja teollisuuden investoinnit vilkastuvat

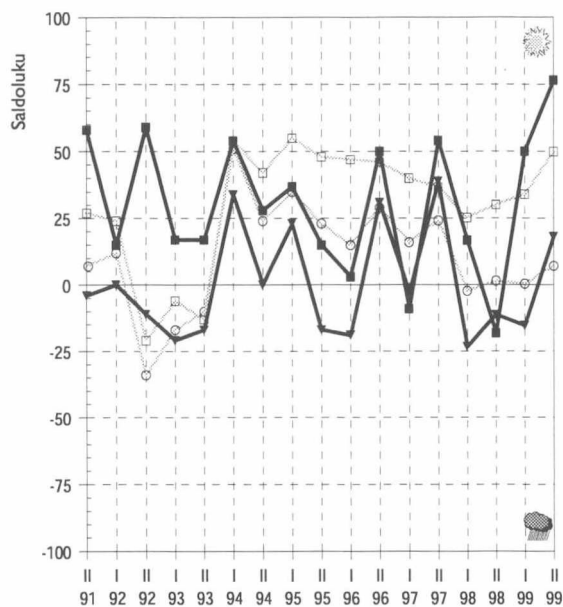
Asuntorakentamisen ja teollisuuden investoinnit lisääntyvät tänä vuonna koko maakunnassa. Kuopion seudulla myös kaupan ja palvelujen investoinnit kasvavat viime vuodesta. Vuonna 2000 investointikehitys pysyy samansuuntaisena, vaikka kaupan ja palvelujen osalta tilanne muuttuukin hieman huonommaksi Kuopion seudulla.

Kuopion seudun ulkopuolella EU-jäsenyyteen suhtaudutaan aikaisempaa myönteisemmin

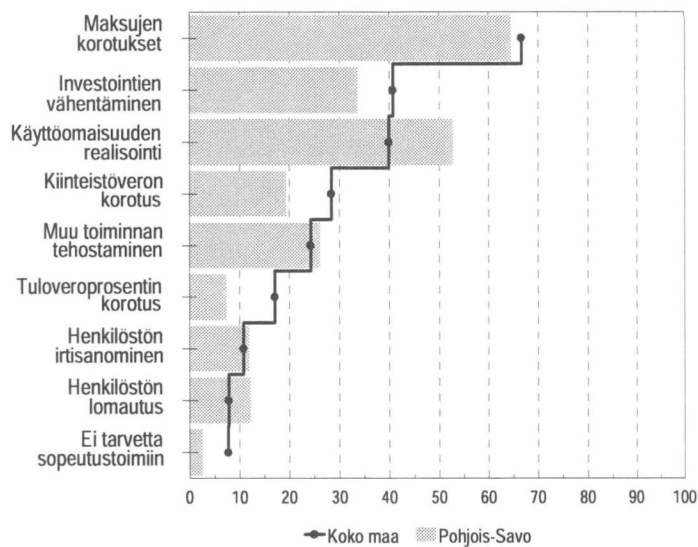
Kuopion seudulla Suomen EU-jäsenyyden hyödyt ulottuvat edelleen sekä elinkeinoelämän kehittämiseen että kunnan omaan toimintaan. Nyt myös muualla maakunnassa toiveet ovat lisääntyneet. Varsinkin elinkeinoelämän kehittämiseen toivotaan ko-hennusta EU-jäsenyyden kautta.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

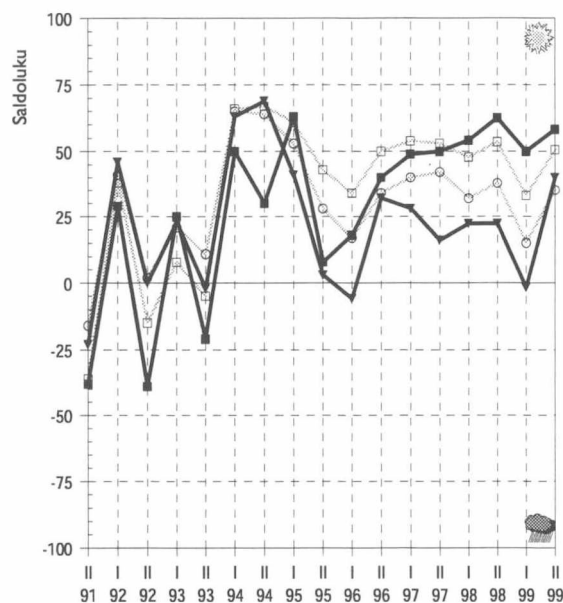
Kunnan tuleva kehitys

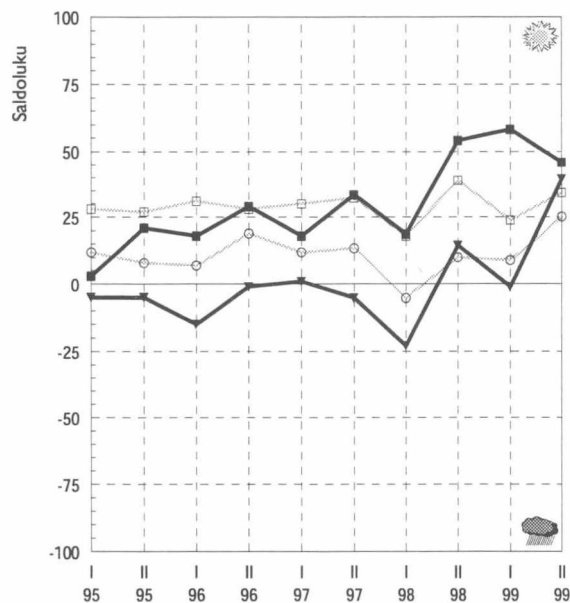
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Pohjois-Karjala

Pohjois-Karjalan yleiset kehitysnäkymät ovat maan synkimpiä. Joensuun seudun kehitys on heikentynyt, muualla maakunnassa se on ollut huono jo aikaisemmin. Kuntien rahoitusasema on edelleen vaikea, varsinkin Joensuun seudun ulkopuolella näkymät ovat synkät. Näissä kunnissa verotulot vähenevät vuosina 1999–2000. Joensuun seudun kuntien verotulokehitys on selvästi parempi. Kuntien rahoitusvaikeudet heijastuvat osaltaan sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen. Joensuun seudun päivähoitotilanne on huolestuttava, muualla maakunnassa päättäjiä askarruttavat enemmän vanhusten hoidon ja terveydenhoidon ylläpitäminen. Työttömyys helpottaa koko maakunnassa. Joensuun seudun kuntien yhteistyö sujuu erittäin hyvin, vastaajat korostavat erityisesti seutukunnallisen yhteistyön merkitystä tulevaisuudessa. Investoinnit lisääntyvät Joensuun seudulla, muualla maakunnassa vain teollisuudessa on kasvuodotuksia.

Pohjois-Karjalassa tulevaisuuteen suhtaudutaan varauksellisesti

Pohjois-Karjalan yleiset kehitysnäkymät ovat huonoimpia koko maassa. Joensuun seudulla kehityksen arvioidaan heikentyvän. Lisäksi muualla maakunnassa toiveet ovat edelleen hyvin varovaiset, kehityksen ei sielläkään odoteta paranevan.

Kuntien taloustilanne pysyy kireänä

Pohjois-Karjalan kuntien taloustilanne pysyy kireänä lähitulevaisuudessa. Varsinkin Joensuun seudun ulkopuolella näkymät ovat synkät. Siellä kuntien verotulokehitys on huono, tulojen arvioidaan vähenevän vuosina 1999–2000. Joensuun seudulla verotulot kasvavat ripeästi molempina vuosina, mutta tästä huolimatta kuntien on otettava lisää velkaa varsinkin tänä vuonna. Muualla maakunnassa velka pysyy suunnilleen viime vuotisella tasolla. Kireä taloudellinen tilanne lisää paineita nostaa kuntien tuloveroprosentteja vuosina 2000 ja 2001.

Taloutta tasapainotetaan käyttöomaisuutta realisoimalla

Lähes kaikki Joensuun seudun vastaajat arvioivat kuntansa korottavan maksuja ensi vuonna. Taloutta tasapainotetaan myös realisoimalla käyttöomaisuutta. Muita toimenpiteitä käytetään vähemmän. Yksikään kunta ei aio irtisanoa tai lomauttaa henkilöstöään. Joensuun seudun ulkopuolella talouden tasapainotuskeinot ovat muutoin samanlaiset, mutta siellä kiinteistövero-rotusta joudutaan kiristämään useammassa kunnassa kuin keskuseudulla. Lähivuosina maksujen korotusten merkitys pienenee. Sen sijaan verotus-

ta kiristetään, minkä lisäksi paineet henkilöstön vähentämiseen kasvavat. Käyttöomaisuuden realisoiminen on yleistä erityisesti Joensuun seudulla.

Joensuun seudun päivähoitotilanne on varsin huono

Vanhusten hoidon ja terveyspalvelujen järjestäminen huolestuttaa kuntien päättäjiä Joensuun seudun ulkopuolella, Joensuun seudulla näkymät eivät ole yhtä synkät kuin keväällä. Joensuun seudun kuntien päivähoitotilanne on edelleen huono, muualla maakunnassa toiveet paremmasta ovat suurimmat kevästä 1996. Koulutoimen tilanne on edelleen ongelmallinen koko maakunnassa.

Työttömyys alenee koko maakunnassa

Joensuun seudun työllisyysnäkymät ovat valoisat. Työttömyys alenee selvästi tänä ja ensi vuonna. Toiveet paremmasta ovat edelleen suurimmat Joensuun seudulla, mutta muualla maakunnassa näkymät ovat oleellisesti valoisammat kuin keväällä.

Joensuun seudun kuntien yhteistyö tiivistä

Joensuun seudun kuntien yhteistyö sujuu erittäin hyvin, näkymät ovat valoisimpia koko maassa. Muualla maakunnassa toiveet ovat selvästi varovaisemmat, tosin näissäkin kunnissa vaikeuksien arvioidaan olevan poistumassa tulevaisuudessa. Joensuun seudulla lähes kaikki vastaajat näkevät seutukunnallisen yhteistyön tiivistyvän, muualla maakunnassa näkemykset ovat varovaisemmat. Maakunnallisen yhteistoiminnan merkitys on pienenty-

nyt koko maakunnassa. Joensuun seudulla korostetaan aikaisempaa enemmän kansainvälisiä yhteyksiä sekä suhteita elinkeinoelämään.

Teollisuuden investoinnit kasvavat Joensuun seudulla

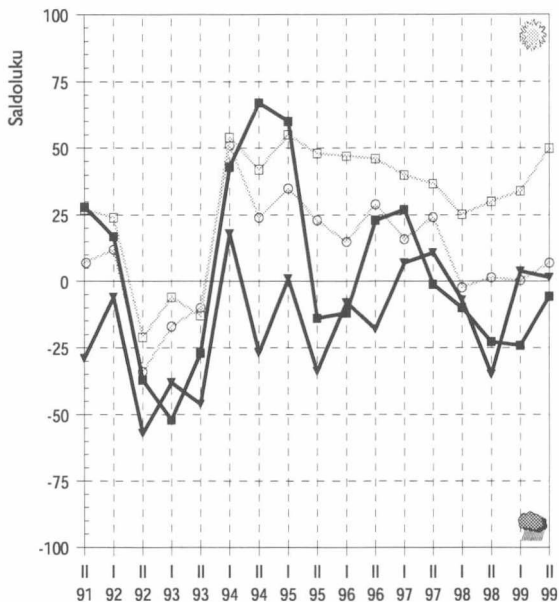
Joensuun seudulla investoinnit kasvavat selvästi nopeammin kuin vielä keväällä arvioitiin. Lähes kaikki vastaajat uskovat teollisuuden investointien lisääntyvän tänä vuonna, kasvu hidastuu ensi vuonna. Asuntorakentaminen on vilkasta molempina vuosina. Kaupan ja palvelujen investoinnit kasvavat hitaammin. Joensuun seudun ulkopuolella teollisuuden investoinnit vilkastuvat tänä vuonna, mutta kasvu pysähtyy vuonna 2000. Muutoin näissä kunnissa ei ole kasvuodotuksia.

Joensuun seudun ulkopuolella EU-jäsenyyteen suhtaudutaan myönteisesti

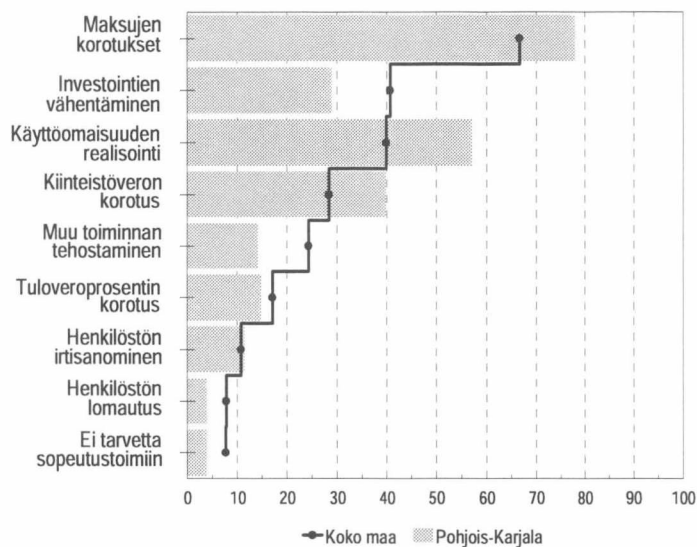
Joensuun seudun kunnissa suhtaudutaan varovaisesti Suomen EU-jäsenyyteen. Muualla maakunnassa siihen uskotaan enemmän, varsinkin kunnan oman toiminnan kannalta jäsenyyden hyödyt arvioidaan myönteisiksi.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

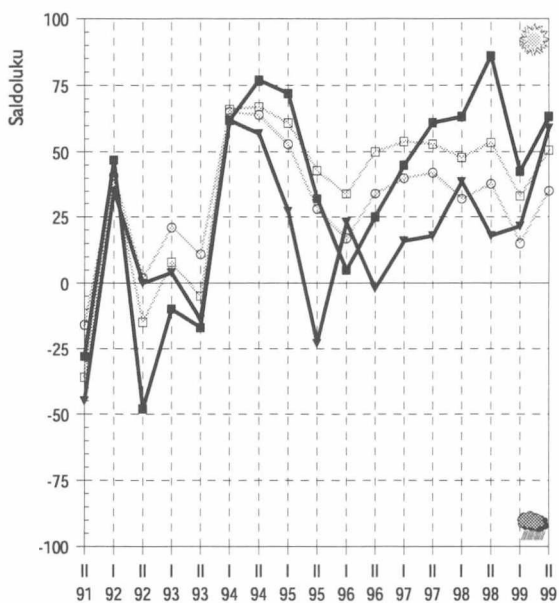
Kunnan tuleva kehitys

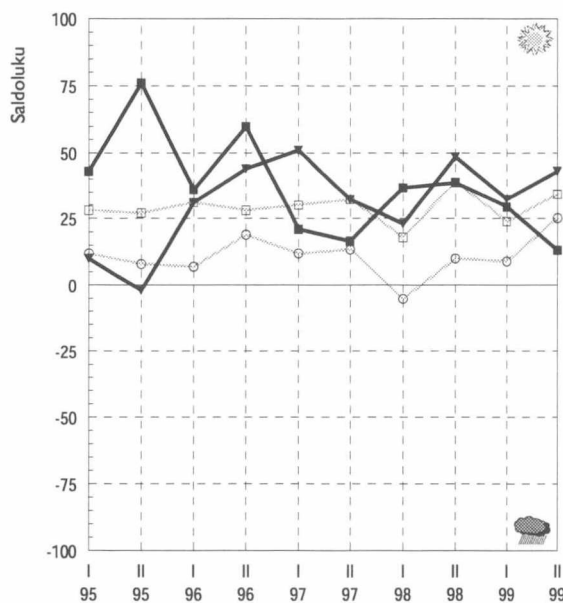
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Keski-Suomi

Keski-Suomessa kuntien tuleva kehitys nähdään eri tavoin. Jyväskylän seudun tilanteen arvioidaan paranevan, muualla maakunnassa näkymät ovat heikentyneet. Kuntien rahoitusasema on edelleen vaikea, vaikka verotulot kasvavatkin myönteisesti tänä vuonna koko maakunnassa. Jyväskylän seudun kunnat ottavat lisää velkaa. Tuloveroprosenttia ei aiota nostaa vuosina 2000–2001. Kuntien päivähoito pystytään järjestämään hyvin, sen sijaan vanhusten hoidon ja terveydenhoidon osalta tilanne on heikompi. Jyväskylän seudun työttömyys helpottaa tänä ja ensi vuonna, muualla maakunnassa lasku hidastuu vuonna 2000.

Jyväskylän seudulla kehitys paranee hitaasti, muualla maakunnassa toiveet entistä varovaisempia

Keski-Suomen kuntien kehitys on eriytynyt hitaasti syksystä 1998. Jyväskylän seudulla toiveet paremmasta ovat lisääntyneet, muualla maakunnassa tulevaisuuteen suhtaudutaan aikaisempaa varovaisemmin.

Velka lisääntyy Jyväskylän seudun kunnissa

Keski-Suomen kuntien taloustilanne pysyy kireänä lähivuosina, vaikka näkymät ovatkin nyt hieman paremmat kuin keväällä. Verotulot kasvavat tänä vuonna koko maakunnassa, mutta vähenevät ensi vuonna Jyväskylän seudun ulkopuolella. Velanotto lisääntyy selvästi Jyväskylän seudun kunnissa, muualla maakunnassa velanottoon suhtaudutaan kielteisemmin. Tuloveroprosentin korotuksia toteutetaan varsin vähän vuosina 2000–2001.

Verotus kiristyy lähivuosina Jyväskylän seudun ulkopuolella

Keski-Suomen kunnat tasapainottavat talouttaan erityisesti maksuja nostamalla ja käyttöomaisuutta realisoimalla. Investointeja vähennetään erityisesti Jyväskylän seudun ulkopuolella vuonna 2000. Seuraavan 2–3 vuoden aikana verotusta joudutaan kiristämään erityisesti Jyväskylän seudun ulkopuolella. Näissä kunnissa myös maksujen korotukset, käyttöomaisuuden realisointi sekä investointien vähentäminen ovat keskeisiä keinoja kuntien talouden tasapainotuksessa. Jyväskylän seudulla korotetaan maksuja ja vähennetään investointeja. Henkilöstön irtisanomisilta pyritään edelleen välttymään.

Kuntien päivähoitotilanne kohentunut

Kuntien päivähoito on varsin hyvin järjestyksessä, Jyväskylän seudulla näkymät ovat selvästi paremmat kuin viime keväänä. Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon osalta tilanne on heikompi. Erityisesti Jyväskylän seudun ulkopuolella ongelmat ovat aikaisempaa suuremmat. Näkemykset elinkeinoelämän kehittämiseen ovat ristiriitaiset. Jyväskylän seudulla tilanne on varsin hyvä, muualla maakunnassa ongelmien arvioidaan lisääntyvän. Koulutoimen kehitys näyttää samanlaiselta.

Työttömyys helpottaa erityisesti Jyväskylän seudulla

Jyväskylän seudun työllisyystilanne on valoisa, työttömyys alenee selvästi tänä ja ensi vuonna. Muualla maakunnassa lasku on ripeää vielä tänä vuonna, mutta se hidastuu selvästi vuonna 2000.

Jyväskylän seudulla korostetaan monipuolista yhteistyötä

Kuntien yhteistyönäkymät ovat edelleen ristiriitaiset. Jyväskylän seudulla yhteistyö sujuu hyvin. Muualla maakunnassa seutukunnallinen yhteistyö on tiivistynyt, muutoin toiveet ovat selvästi vähäisemmät. Jyväskylän seudulla korostetaan aikaisempaa monipuolisemman yhteistyön merkitystä. Seutukunnallinen ja maakunnallinen yhteistoiminta on kasvamassa, lisäksi näissä kunnissa pidetään tärkeänä tiivistää suhteita elinkeinoelämän kanssa sekä lisätä kansainvälistä yhteistyötä.

Investoinnit kasvavat Jyväskylän seudulla

Jyväskylän seudun investointikehitys näyttää varsin hyvältä, investointien

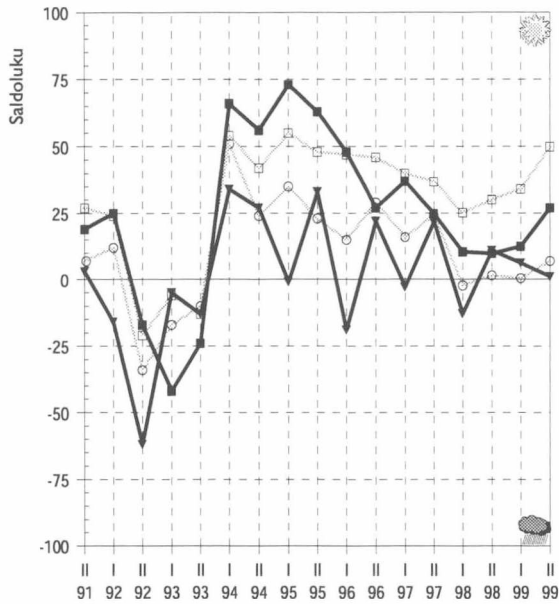
odotetaan lisääntyvän tänä vuonna kaikilla toimialoilla maataloutta lukuun ottamatta. Muualla maakunnassa kasvuodotuksia on vain asuntorakentamisessa. Vuonna 2000 investointikehityksen uskotaan pysyvän samantaisena. Investoinnit kasvavat lähinnä Jyväskylän seudulla. Varsinkin asuntorakentamisen odotetaan vilkastuvan. Muualla maakunnassa investoinnit pysyvät suunnilleen tämän vuotisella tasolla.

Jyväskylän seudulla EU-jäsenyys vaikuttaa myönteisesti erityisesti elinkeinoelämän kehittämiseen

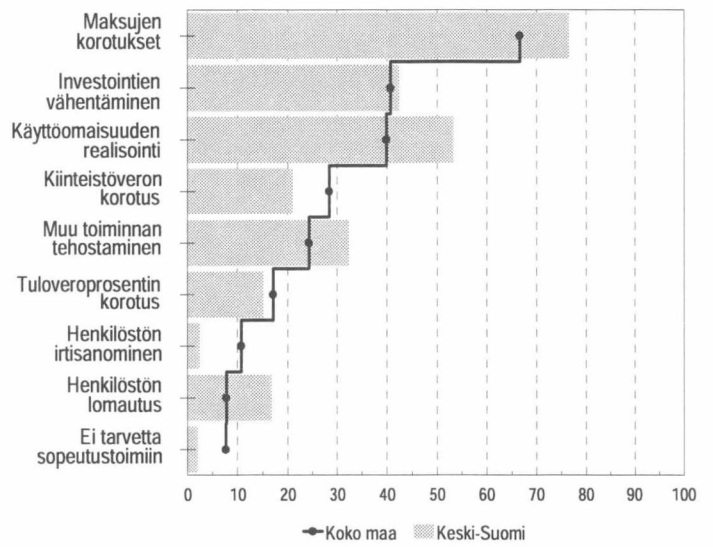
Jyväskylän seudulla Suomen EU-jäsenyys vaikuttaa myönteisesti. Siitä nähdään olevan hyötyä varsinkin elinkeinoelämän kehittämisessä, mutta entistä enemmän myös kunnan omassa toiminnassa. Muualla maakunnassa näkemykset ovat huomattavasti varovaisemmat, jäsenyyden hyödyt jäävät vähäisemmiksi kuin keskuseudulla.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

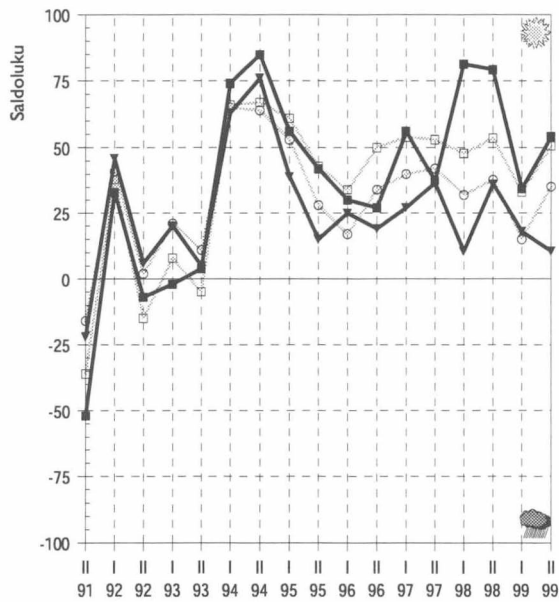
Kunnan tuleva kehitys

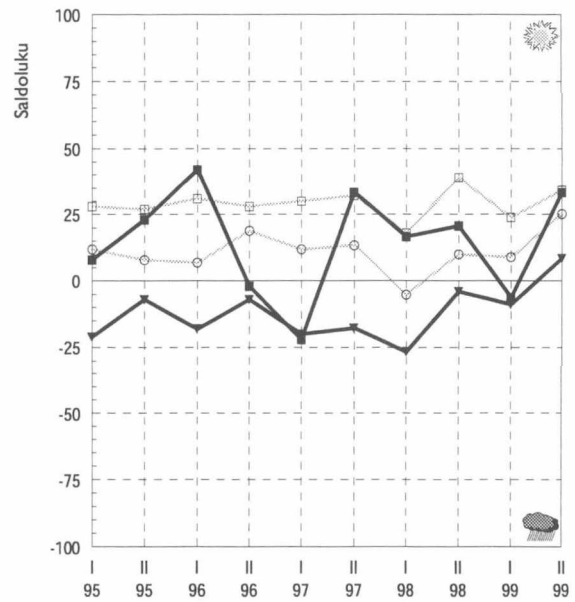
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Etelä-Pohjanmaa

Seinäjoen seudun yleiset kehitysnäkymät ovat aikaisempaa paremmat. Muualla maakunnassa kuntien kehityksen ei uskota muuttuvan nykyisestä. Kuntien taloustilanne pysyy kireänä lähivuosina, vaikka verotulot kasvavatkin vielä myönteisesti. Velanotto lisääntyy koko maakunnassa. Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestäminen on aikaisempaa ongelmallisempaa. Seinäjoen seudun kuntien päivähoitotilanne on myös huono. Siellä myös elinkeinoelämän edellytykset ovat heikentyneet. Työllisyys paranee koko maakunnassa. Seinäjoen seudun kuntien yhteistyö sujuu huonosti. Teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät tänä vuonna koko maakunnassa. Investointikehitys heikentyy vuonna 2000. Seinäjoen seudun ulkopuolella Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan myönteisesti.

Seinäjoen seudun kuntien kehitys paranee

Seinäjoen seudun yleiset kehitysnäkymät ovat selvästi paremmat kuin keväällä. Tuolloin kuntien kehityksen odotettiin heikentyvän, nyt toiveet paremmasta ovat suurimmat syksystä 1991. Muualla maakunnassa arviot ovat varovaisemmat, kuntien kehityksen ei odoteta muuttuvan lähitulevaisuudessa.

Kuntien velanotto lisääntyy

Etelä-Pohjanmaan kuntien taloustilanne näyttää huonolta, varsinkin Seinäjoen seudun ulkopuolella rahoitusongelmien arvioidaan lisääntyvän. Kuntien kireä taloustilanne näkyy velanoton kasvuna, velan odotetaan kasvavan selvästi vuosina 1999–2000. Viidennes kunnista aikoo nostaa tulo-eroprocentiaan kahden seuraavan vuoden aikana. Kuntien verotulokehitys pysyy varsin myönteisenä ainakin tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa.

Henkilöstökuluista ei säästetä ensi vuonna

Seinäjoen seudulla kuntien taloutta tasapainotetaan ensi vuonna pääasiassa maksujen korotuksilla. Verotusta ei haluta kiristää, eikä henkilöstöä irtisanoa tai lomauttaa. Investointien vähentäminen ja käyttömaisuuden realisointi ovat näitä yleisempiä keinoja. Muualla maakunnassa kiinteistöverotusta joudutaan kiristämään. Muutoin toimenpiteet ovat samanlaiset kuin keskuseudun kunnissa. Seuraavan 2–3 vuoden aikana tilanne muuttuu siten, että verotusta kiristetään koko maakunnassa. Myös henkilöstösäästöjä joudutaan toteuttamaan.

Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset heikentyneet Seinäjoen seudulla

Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestäminen askarruttaa kuntien päättäjiä koko maakunnassa, Seinäjoen seudun ulkopuolella näkymät ovat huonoimmat syksystä 1991. Seinäjoen seudulla ongelmia on myös päivähoitopalvelujen järjestämisessä. Kuntien päättäjät ovat huolestuneita ympäristöasioista, varsinkin Seinäjoen seudulla näkymät ovat huonot. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat heikentyneet Seinäjoen seudulla. Myös kunnallistekniset asiat ja koulutoimen ongelmat askarruttavat kuntien päättäjiä näissä kunnissa.

Maakunnan työllisyystilanne valoisa

Etelä-Pohjanmaan työllisyysnäkymät ovat oleellisesti paremmat kuin viime keväänä. Työttömyyden odotetaan vähenevän tänä ja ensi vuonna selvästi nopeammin kuin vielä keväällä arvioitiin.

Kuntien yhteistyössä ongelmia Seinäjoen seudulla

Seinäjoen seudun kuntien yhteistyö sujuu huonosti. Näkemykset ovat selvästi synkemmät kuin viime keväänä. Muualla maakunnassa yhteistyön edellytykset ovat paremmat, näissä kunnissa varsinkin seutukunnallisen yhteistoiminnan arvioidaan lisääntyvän. Suhteet elinkeinoelämän kanssa tiivistyvät lähivuosina koko maakunnassa. Kansainvälistymisen osalta näkemykset ovat ristiriitaiset. Seinäjoen seudulla yhteyksien odotetaan lisääntyvän, muualla maakunnassa vähenevän.

Investointikehitys heikentyy vuonna 2000

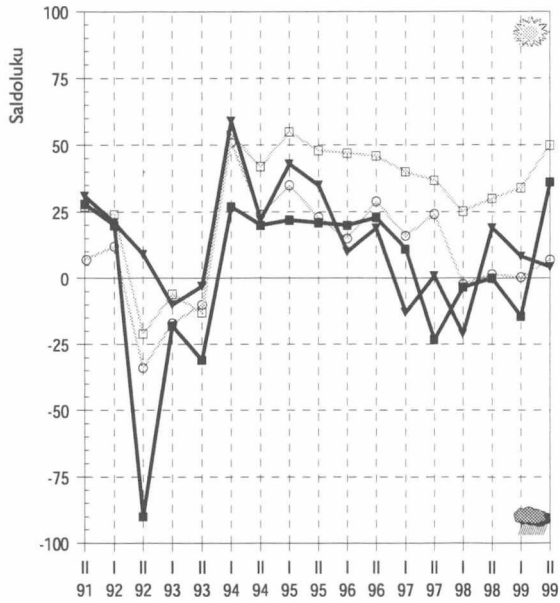
Teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät tänä vuonna koko maakunnassa. Seinäjoen seudulla teollisuuden kasvuodotukset ovat lisääntyneet viime keväästä, muualla maakunnassa vastaavat näkymät ovat asuntorakentamisessa. Vuonna 2000 investointikehitys heikentyy. Teollisuuden panostukset lisääntyvät vain Seinäjoen seudulla. Asuntorakentamisen kasvu hidastuu koko maakunnassa. Muutoin investointien arvioidaan vähenevän.

Seinäjoen seudun ulkopuolella myönteisyys Suomen EU-jäsenyyteen kasvanut

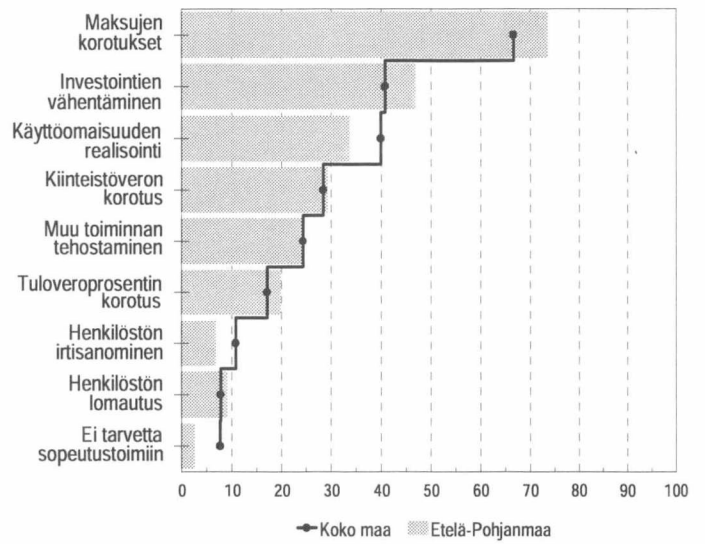
Seinäjoen seudun ulkopuolella Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan aikaisempaa myönteisemmin. Siitä on hyötyä erityisesti elinkeinoelämän kehittämässä, mutta se vaikuttaa positiivisesti myös kunnan omaan toimintaan. Seinäjoen seudulla näkemykset ovat kielteisemmät. Jäsenyyden arvioidaan haittaavan kunnan omaa toimintaa, tosin elinkeinoelämän kehittämisen kannalta vaikutukset ovat hie- man myönteisemmät.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

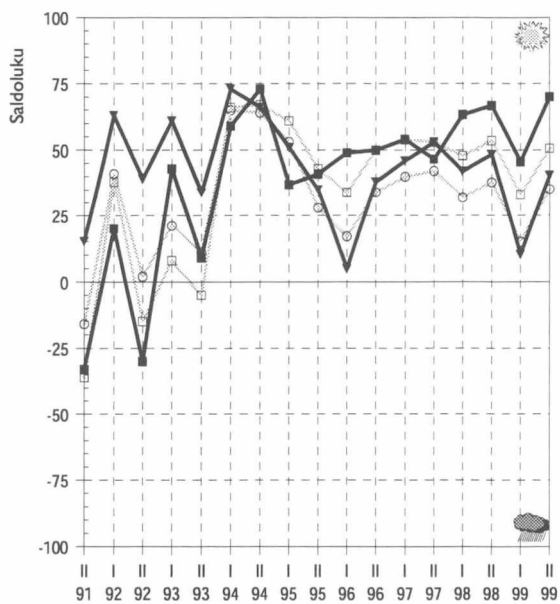
Kunnan tuleva kehitys

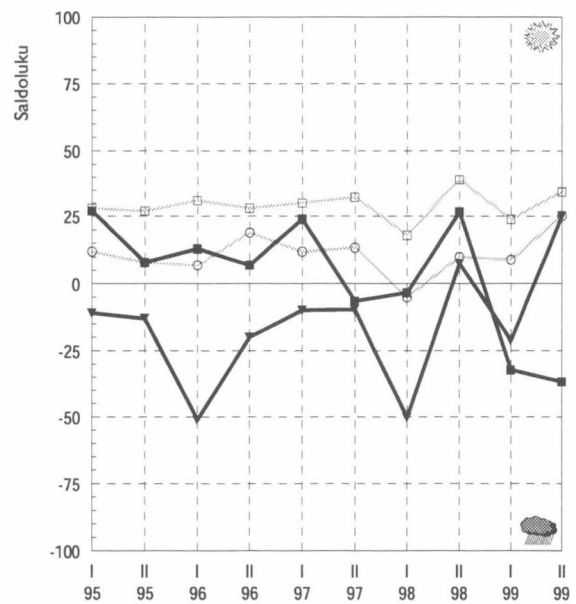
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Pohjanmaa

Vaasan seudun yleiset kehitysnäkymät ovat keväistä valoisimmat, muualla maakunnassa kehitys heikentyy. Kuntien talouskehitys on samansuuntainen. Vaasan seudulla rahoitusongelmat vähenevät, muissa kunnissa ne lisääntyvät. Kuntien verotulokehitys heikentyy ensi vuonna. Vaasan seudulla verotulot kasvavat vielä hitaasti, muualla ne vähenevät. Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä on ongelmia koko maakunnassa. Vaasan seudulla vaikeudet painottuvat päivähoitoon, muualla maakunnassa vanhusten hoidon ja terveydenhoidon tila on huolestuttava. Pohjanmaan työllisyyskehitys on maan huonoimpia. Työttömyyden ei uskota juurikaan vähenevän. Kuntien yhteistyön edellytykset ovat kohentuneet, Pohjanmaalla korostetaan erityisesti seutukunnallisen yhteistyön merkitystä. Tänä vuonna lisääntyvät erityisesti asuntorakentamisen investoinnit, ensi vuonna investointikehitys heikentyy selvästi. Vaasan seudulla Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan edelleen varsin kielteisesti, muualla maakunnassa toiveet ovat lisääntyneet aikaisemmasta.

Vaasan seudun näkymät valoisimmat kevästä 1997

Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat ristiriitaiset. Vaasan seudulla arviot ovat keväistä valoisimmat, kuntien kehityksen odotetaan paranevan lähitulevaisuudessa. Muualla maakunnassa näkemykset ovat synkimmät syksystä 1991.

Vaasan seudun kuntien rahoitusnäkymät kohentuneet kevästä

Vaasan seudun kuntien rahoitusnäkymät ovat parantuneet selvästi viime kevästä, toiveet paremmasta ovat suurimmat syksystä 1994. Muualla maakunnassa rahoitusongelmat ovat lisääntyneet. Vaasan seudun kuntien verotulot kasvavat vielä tänä vuonna, mutta ensi vuonna kasvu pysähtyy. Muissa kunnissa verotulot vähenevät vuonna 2000. Kuntien velanotto kasvaa koko maakunnassa tänä ja ensi vuonna, varsinkin Vaasan seudulla velka kasvaa nopeasti. Runsas viidenes kunnista saattaa nostaa tuloveroprosenttia vuonna 2000 tai 2001.

Vaasan seudulla joudutaan harkitsemaan henkilöstön irtisanomisia vuonna 2000

Pohjanmaan kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna erityisesti korottamalla maksuja ja vähentämällä investointeja. Vaasan seudulla useat kunnat aikovat myös realisoida käyttöomaisuuttaan ja joutuvat ehkä vähentämään henkilöstöään. Kiinteistöverotusta kiristetään koko maakunnassa. Seuraavan 2–3 vuoden aikana keskeiset toimenpiteet eivät muutu Vaasan

seudulla, vain henkilöstösäästöihin suhtaudutaan kielteisemmin. Muualla maakunnassa henkilöstön irtisanomiset ja lomautukset yleistyvät.

Vaasan seudulla suuria vaikeuksia vanhusten hoidossa

Vaasan seudun ulkopuolella on suuria vaikeuksia vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestämisessä. Vanhusten hoidon osalta tilanne on huonoin koko maassa. Vaasan seudulla ongelmat ovat vähäisemmät. Siellä päivähoitotilanne on hieman heikompi kuin viime keväänä. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet Vaasan seudun ulkopuolella. Koulutoimen tilanne on ristiriitainen. Vaasan seudulla näkymät ovat huonoimmat syksystä 1992, muualla maakunnassa ongelmat ovat aikaisempaa vähäisemmät.

Työllisyyskehitys maan heikoimpia

Pohjanmaan työllisyyskehitys on huonoimpia koko maassa. Työttömyyden ei uskota juurikaan vähenevän tänä vuonna. Ensi vuonna työttömyyden lasku näyttää hieman nopeutuvan.

Kuntien yhteistyö sujuu hyvin

Kuntien yhteistyön edellytykset ovat parantuneet viime kevästä koko maakunnassa. Vaasan seudulla toiveet ovat edelleen suuremmat kuin muissa kunnissa. Pohjanmaalla korostetaan seutukunnallisen yhteistoiminnan merkitystä. Nyt myös suhteita elinkeinoelämän kanssa pyritään tiivistämään entistä enemmän. Kansainväliset yhteydet ovat kasvaneet koko maakunnassa.

Investointien kasvu hidastuu vuonna 2000

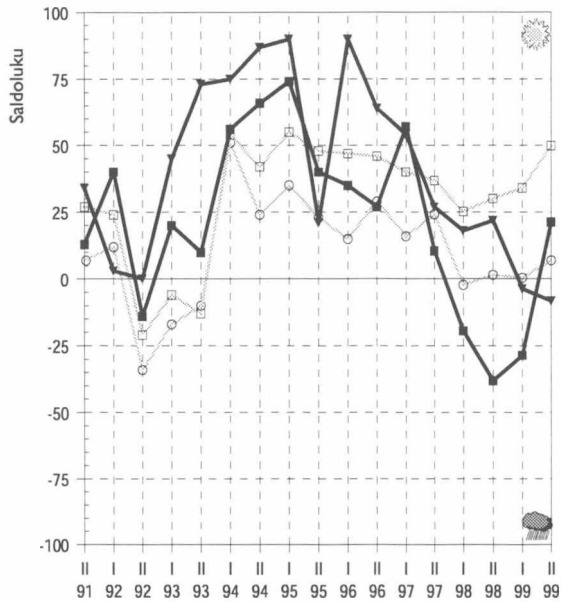
Vaasan seudulla lähes kaikki vastaajat arvioivat asuntorakentamisen vilkastuvan tänä vuonna. Muutoin näissä kunnissa ei ole investointien kasvuodotuksia. Vaasan seudun ulkopuolella teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät, lisäksi kaupan ja palvelujen panostusten arvioidaan kasvavan. Ensi vuonna investointikehitys heikentyy. Vaasan seudulla asuntorakentaminen kasvaa vielä hitaasti, myös kaupan ja palvelujen aloilla on pieniä kasvuodotuksia. Muualla maakunnassa vain teollisuuden investoinnit lisääntyvät.

Vaasan seudulla EU-jäsenyys vaikuttaa kielteisesti kunnan toimintaan

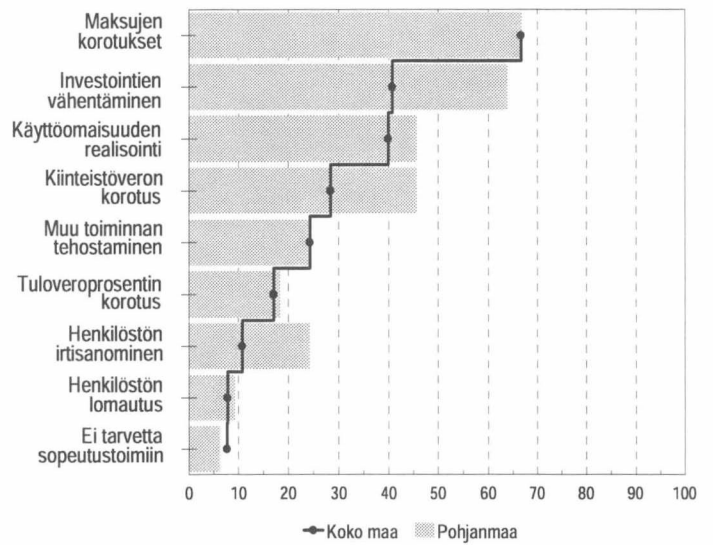
Vaasan seudulla Suomen EU-jäsenyyteen suhtaudutaan edelleen varsin kielteisesti, varsinkin kunnan toiminnan kannalta hyödyt ovat vähäiset. Muualla maakunnassa suhtautuminen jäsenyyteen on muuttunut hieman myönteisemmäksi. Näissä kunnissa jäsenyys hyödyttää elinkeinoelämän kehittymisen ohella myös kunnan omaa toimintaa.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

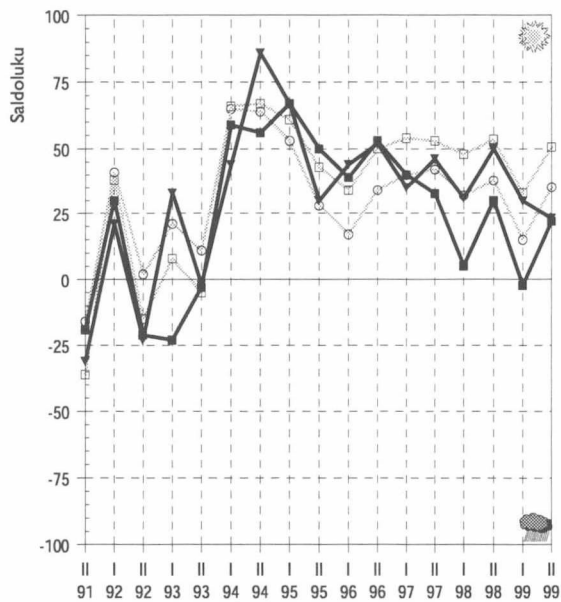
Kunnan tuleva kehitys

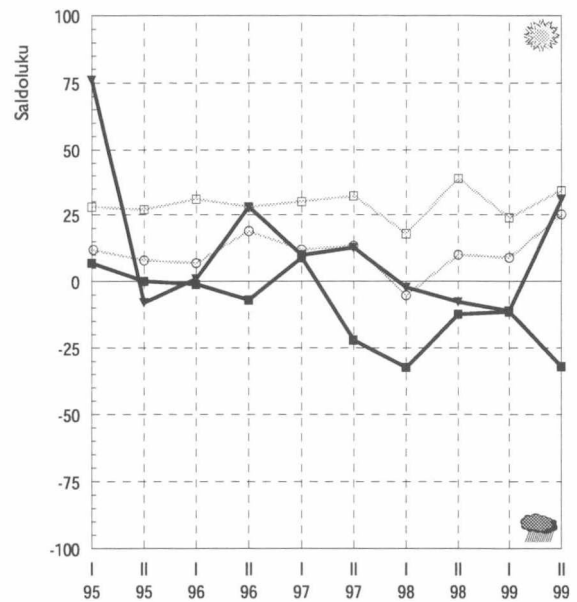
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Keski-Pohjanmaa

Kokkolan seudun yleiset kehitysnäkymät ovat parhaimmat koko maassa. Muualla maakunnassa kehitys on heikompi. Näissä kunnissa on suuria rahoitusongelmia, verotulokehitys jää varsin heikoksi tänä ja ensi vuonna. Kuntien on otettava lisää velkaa. Kokkolan seudulla verotulot kasvavat nopeasti vuosina 1999–2000. Kokkolan seudulla sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen vaikeutuu lähivuosina. Työllisyystilanne paranee Kokkolan seudulla, muualla maakunnassa työttömyyden lasku on hitaampaa. Kuntien yhteistyö sujuu edelleen varsin hyvin koko maakunnassa. Teollisuuden investoinnit lisääntyvät tänä vuonna koko maakunnassa, asuntorakentaminen lähinnä Kokkolan seudulla. Ensi vuonna investointikehitys heikentyy koko maakunnassa. Keski-Pohjanmaan arvioidaan hyötyvän Suomen EU-jäsenyydestä, vaikutukset ovat myönteisiä myös kunnan oman toiminnan kannalta.

Kokkolan seudulla kaikki vastaajat arvioivat oman kunnan kehityksen paranevan

Kokkolan seudun yleiset kehitysnäkymät ovat valoisimmat koko maassa. Kaikki vastaajat arvioivat kuntien kehityksen paranevan lähivuosina. Muualla maakunnassa näkemykset ovat ristiriitaiset, puolet vastaajista arvioi kehityksen paranevan ja yhtä moni heikentyvän. Näkymät ovat kuitenkin selvästi paremmat kuin viime keväänä.

Kokkolan seudun ulkopuolisten kuntien rahoitustilanne on edelleen maan huonoimpia

Kuntien rahoitustilanteesta on edelleen ristiriitaisia näkemyksiä. Kokkolan seudun ulkopuolisten kuntien rahoitusasema on maan vaikeimpia. Kokkolan seudulla näkymät ovat huomattavasti valoisimmat. Siellä verotulot kasvavat riipeästi vuosina 1999–2000. Muualla maakunnassa kasvu jää vähäiseksi. Kokkolan seudun ulkopuolella talouden kiristyminen näkyy velanoton lisääntymisenä. Kaikki vastaajat arvioivat velan kasvavan tänä vuonna ja lähes yhtä moni myös ensi vuonna.

Kokkolan seudun ulkopuolella kunnat joutuvat harkitsemaan henkilöstösäästöjen toteuttamista

Kokkolan seudun kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna korottamalla maksuja, vähentämällä investointeja sekä realisoimalla käyttöomaisuutta. Veroratkaisut ja henkilöstösäästöt ovat harvinaisempia. Muualla maakunnassa pääosa vastaajista arvioi oman kunnan korottavan maksuja vuonna 2000. Ve-

rojen kiristäminen on selvästi yleisempää kuin Kokkolan seudulla. Lähivuosina Kokkolan seudulla maksujen korotukset pysyvät ensisijaisena keinona tasapainottaa kuntien taloutta. Tämän lisäksi kiinteistöveroprosentteja joudutaan nostamaan. Muualla maakunnassa säästöjä joudutaan etsimään henkilöstökuluista, useat kunnat harkitsevat henkilöstön irtisanomisia tai lomautuksia.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tilanne heikentynyt Kokkolan seudun ulkopuolella

Kokkolan seudun ulkopuolella sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen edellytykset ovat selvästi aikaisempaa huonommat. Varsinkin vanhusten hoidon ja terveydenhoidon näkymät ovat synkät. Kokkolan seudulla kuntien päättäjiä huolestuttaa lähinnä vanhusten hoidon tilanne. Päivähoidon ja terveydenhoidon ongelmien arvioidaan olevan poistumassa, toiveet paremmasta ovat suurimpia koko maassa. Kokkolan seudulla elinkeinoelämän edellytykset ovat parantuneet selvästi aikaisemmasta, muualla maakunnassa tilanne on huonompi. Koulutoimen vaikeudet ovat vähentyneet koko maakunnassa.

Työttömyys alenee erityisesti Kokkolan seudulla

Keski-Pohjanmaan työllisyysnäkymät ovat samansuuntaiset kuin keväällä. Tänä vuonna työttömyys alenee riipeästi varsinkin Kokkolan seudulla. Vuonna 2000 työttömyyden väheneminen nopeutuu Kokkolan seudulla, muualla maakunnassa lasku on hitaampaa.

Seutukunnallinen yhteistyö sujuu hyvin

Kuntien yhteistyö sujuu edelleen varsin hyvin koko maakunnassa, tosin odotukset ovat keväistä varovaisemmat. Keski-Pohjanmaalla korostetaan erityisesti seutukunnallista yhteistyötä. Suhteita elinkeinoelämän kanssa pyritään tiivistämään koko maakunnassa. Kokkolan seudulla toiveet maakunnallisesta yhteistyöstä ovat pienentyneet, näkymät ovat huonoimmat keväästä 1995. Kansainvälisten yhteyksien arvioidaan kasvavan varsinkin Kokkolan seudun ulkopuolella.

Investointikehitys heikentyy ensi vuonna koko maakunnassa

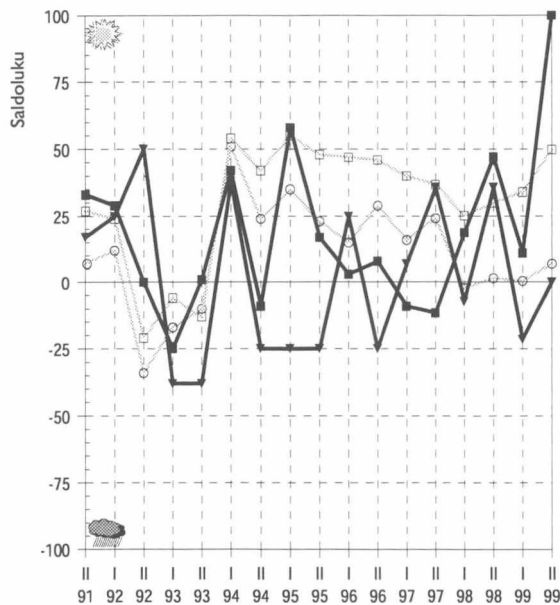
Teollisuuden investoinnit lisääntyvät tänä vuonna koko maakunnassa, tosin kasvuodotukset ovat pienemmät kuin viime keväänä. Asuntorakentaminen vilkastuu myös erityisesti Kokkolan seudulla. Kaupan ja palvelujen investoinnit kasvavat Kokkolan seudulla, mutta vähenevät muualla maakunnassa. Ensi vuonna investointikehitys heikentyy selvästi koko maakunnassa. Kokkolan seudun ulkopuolella investoinnit vähenevät asuntorakentamista lukuun ottamatta. Kokkolan seudulla teollisuuden panostukset lisääntyvät tämän vuotistakin nopeammin. Muilla toimialoilla ei ole kasvuodotuksia.

EU-jäsenyyteen suhtaudutaan aikaisempaa myönteisemmin

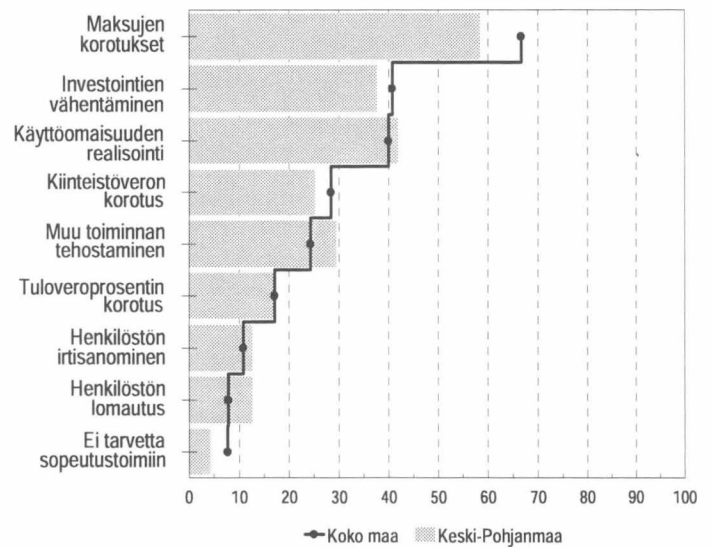
Keski-Pohjanmaa hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä. Elinkeinoelämän kehittymiseen se on vaikuttanut myönteisesti jo aikaisemmin, nyt jäsenyydestä odotetaan olevan hyötyä myös kunnan omassa toiminnassa.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

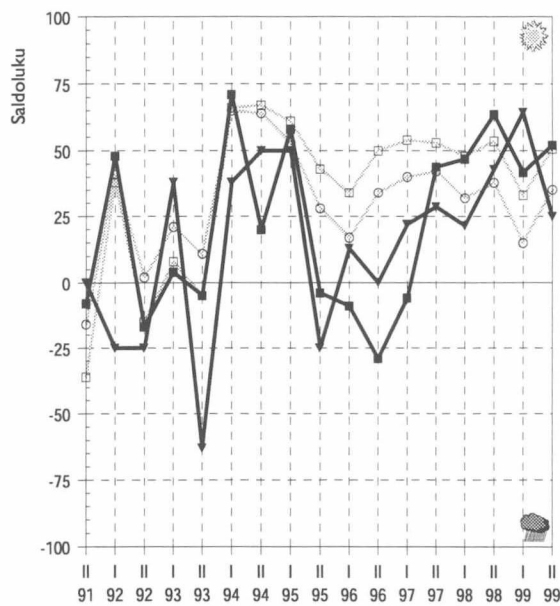
Kunnan tuleva kehitys

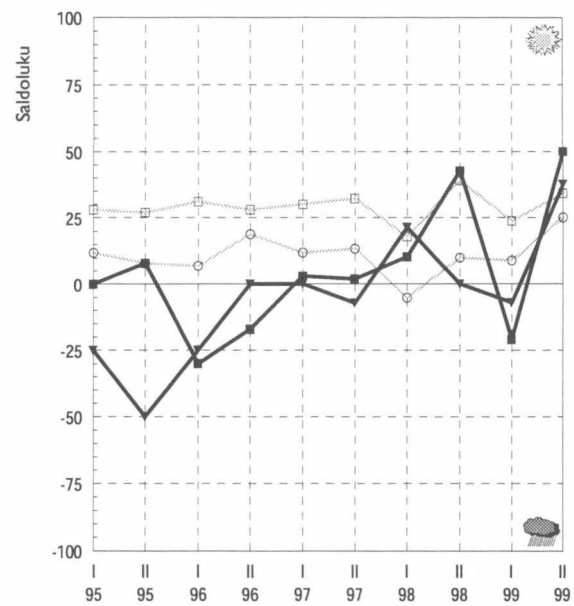
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Pohjois-Pohjanmaa

Pohjois-Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet viime keväästä. Oulun seudulla odotukset paremmasta ovat suuremmat kuin muualla maakunnassa. Kuntien talouskehitys on parhaimpia koko maassa. Verotulot kasvavat tänä vuonna erityisesti Oulun seudulla, muualla maakunnassa kasvu nopeutuu vuonna 2000. Kuntien velat eivät lisäänty tänä ja ensi vuonna. Sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen on useimpia muita maakuntia helpompaa. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet koko maakunnassa. Työttömyys helpottaa tänä ja ensi vuonna. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin erityisesti Oulun seudulla. Investointinäkymät ovat valoisat. Asuntorakentaminen vilkastuu voimakkaasti Oulun seudulla. Teollisuuden panostukset kasvavat koko maakunnassa. Oulun seudun arvioidaan hyötyvän EU-jäsenyydestä.

Pohjois-Pohjanmaan kehitysnäkymät aikaisempaa valoisimmat

Pohjois-Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet viime keväästä. Oulun seudun näkymät ovat valoisimmat syksystä 1991. Keskusseudulla toiveet ovat edelleen suuremmat kuin muualla maakunnassa.

Kuntien rahoitusnäkymät parhaimpia koko maassa

Pohjois-Pohjanmaan kuntien talousnäkymät ovat maan valoisimpia. Tilanne on parantunut koko maakunnassa. Oulun seudun kuntien verotulot kasvavat ripeästi vuosina 1999–2000. Muualla maakunnassa ne lisääntyvät lähinnä vuonna 2000. Kuntien velanotto ei kasva tänä ja ensi vuonna. Myös tulo-vero-prosentin korotuksiin suhtaudutaan varsin kielteisesti.

Maksujen korotukset yleisin keino tasapainottaa kuntien taloutta

Pohjois-Pohjanmaan kunnat tasapainottavat talouttaan ensi vuonna erityisesti maksujen korotuksilla. Oulun seudulla harkitaan kiinteistöverotuksen kiristämistä. Muualla maakunnassa investointien vähentäminen on yleisempi keino tasapainottaa kuntien taloutta. Seuraavan 2–3 vuoden aikana maksuja korotetaan edelleen useissa kunnissa. Näiden lisäksi kunnat joutuvat kiristämään verotusta, varsinkin kiinteistöveroprosentteja nostetaan koko maakunnassa.

Elinkeinoelämän kehittäminen sujuu aikaisempaa paremmin

Pohjois-Pohjanmaalla sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen vaikeudet ovat vähäisemmät kuin useimmissa muissa maakunnissa. Oulun seudulla

päivähoidossa ja vanhusten hoidossa on pieniä ongelmia. Muualla maakunnassa kuntien päättäjiä huolestuttaa lähinnä terveystalouden järjestäminen. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantuneet koko maakunnassa. Oulun seudulla näkymät ovat valoisimmat syksystä 1991.

Työttömyys alenee koko maakunnassa

Pohjois-Pohjanmaan työllisyysnäkymät ovat parantuneet viime keväästä. Työttömyys alenee ripeästi koko maakunnassa, toiveet ovat kuitenkin suurimmat Oulun seudulla.

Seutukunnallinen yhteistyö tiivistyy

Kuntien yhteistyö sujuu edelleen hyvin Oulun seudulla. Muualla maakunnassa toiveet ovat varovaisemmat. Pohjois-Pohjanmaalla korostetaan seutukunnallista yhteistyötä. Suhteet elinkeinoelämään tiivistyvät myös koko maakunnassa. Kansainvälisten yhteyksien merkitys vähenee Oulun seudulla. Muualla maakunnassa niitä pyritään lisäämään.

Investoinnit kasvavat erityisesti Oulun seudulla

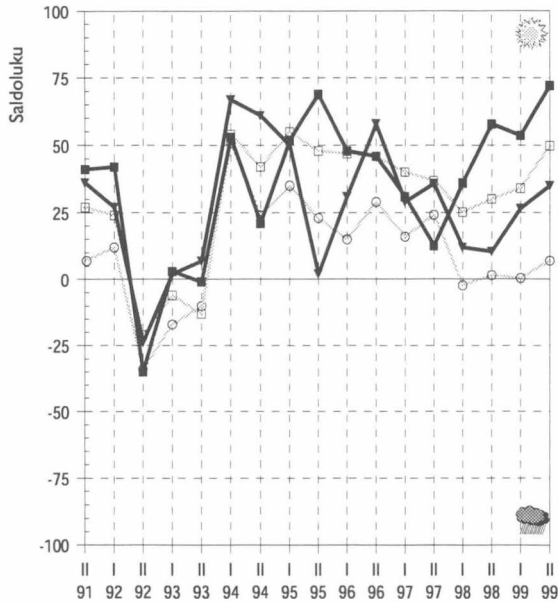
Pohjois-Pohjanmaan investointinäkymät ovat parantuneet viime keväästä. Teollisuuden investoinnit kasvavat koko maakunnassa. Samansuuntaiset odotukset ovat myös asuntorakentamisessa, jossa varsinkin Oulun seudulla kasvun arvioidaan olevan voimakasta. Näissä kunnissa myös kaupan ja palvelujen investoinnit lisääntyvät tänä vuonna. Ensi vuonna kehityksen ei uskota muuttuvan olennaisesti, vaikka Oulun seudun ulkopuolella investointien kasvuodotukset ovatkin hieman tämän vuotista vähäisemmät.

Oulun seutu hyötyy EU-jäsenyydestä

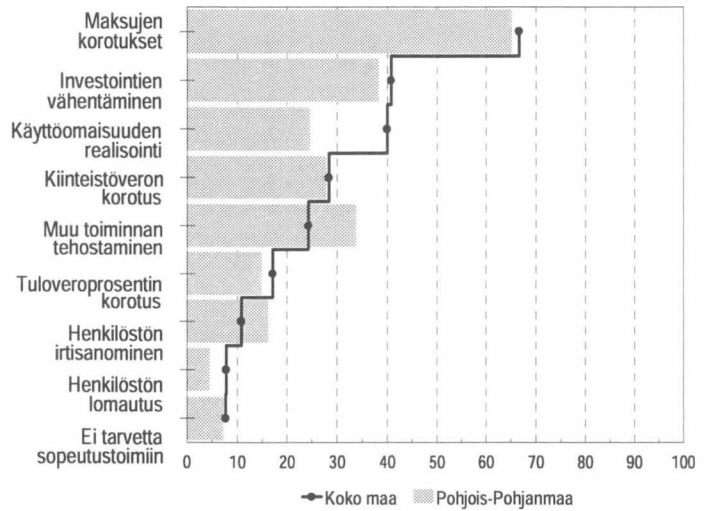
Oulun seutu hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä. Kuntien päättäjät arvioivat jäsenyydellä olevan myönteisiä vaikutuksia myös niiden omaan toimintaan. Muualla maakunnassa näkemykset ovat varovaisempia, mutta sielläkin Suomen EU-jäsenyydestä uskotaan olevan enemmän hyötyä kuin haittaa.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

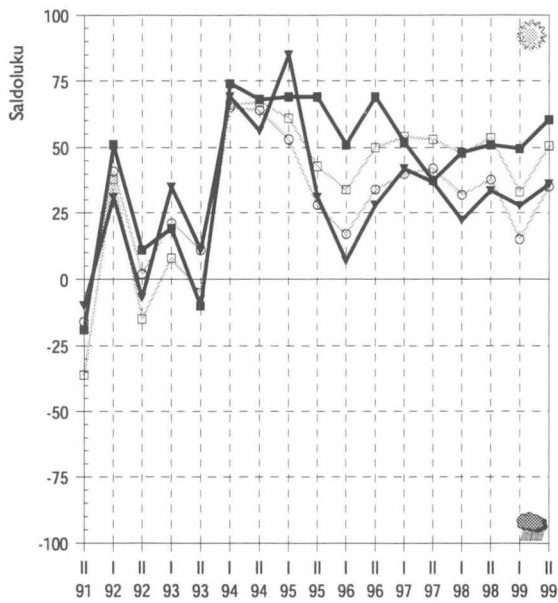
Kunnan tuleva kehitys

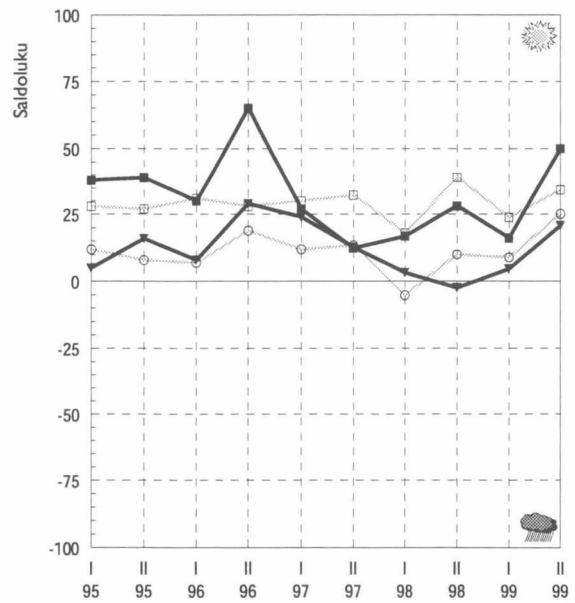
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Kainuu

Kainuun yleiset kehitysnäkymät ovat keväistä paremmat. Kajaanin seudun kehityksen odotetaan paranevan lähitulevaisuudessa. Muualla maakunnassa rahoitusongelmat ovat edelleen suuret, lähes kaikki vastaajat arvioi tilanteen heikentyvän. Kajaanin seudulla toiveet paremmasta ovat lisääntyneet, näissä kunnissa verotulot kasvavat varsinkin vuonna 2000. Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen huolestuttaa edelleen kuntien päättäjiä koko maakunnassa. Kajaanin seudun ulkopuolella elinkeinoelämän edellytykset ovat heikoimpia koko maassa. Työllisyyskehitys paranee, työttömyyden lasku nopeutuu varsinkin ensi vuonna. Kuntien investointikehitys heikentyy ensi vuonna. Kajaanin seudulla rakentamisen ja teollisuuden investoinnit lisääntyvät hitaasti, muutoin ei ole kasvuodotuksia. Kajaanin seutu hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä. Muualla maakunnassa odotukset ovat vähäisemmät.

Kajaanin seudulla valoisat tulevaisuudennäkymät

Kainuun yleiset kehitysnäkymät ovat paremmat kuin keväällä. Kajaanin seudulla kehityksen odotetaan paranevan lähitulevaisuudessa. Muualla maakunnassa sen arvioidaan edelleen heikentyvän, mutta ongelmat ovat aikaisempaa vähäisemmät.

Kajaanin seudun ulkopuolisten kuntien talousnäkymät maan huonoimmat

Kainuun kuntien rahoitusnäkymät ovat ristiriitaiset. Kajaanin seudun ulkopuolella lähes kaikki vastaajat arvioivat kuntien rahoitusongelmien lisääntyvän. Kajaanin seudulla näkymät ovat kohentuneet selvästi kevästä. Näissä kunnissa verotulot lisääntyvät ripeästi varsinkin ensi vuonna. Kajaanin seudun ulkopuolella niiden arvioidaan vähenevän tänä ja ensi vuonna. Sen sijaan yksikään vastaajista ei usko kuntansa korottavan tuloveroprosenttia kahden seuraavan vuoden aikana. Kajaanin seudulla velanotto lisääntyy lähinnä vuonna 2000. Kolmannes vastaajista odottaa kunnan nostavan tuloveroprosenttia vuonna 2001.

Kainuun kunnissa taloutta tasapainotetaan useilla eri keinoilla

Kainuun kunnissa taloutta tasapainotetaan ensi vuonna useilla eri tavoilla. Yleisimmin kunnat aikovat realisoida käyttöomaisuuttaan ja korottaa maksuja. Useat kunnat hakevat säästöjä myös henkilöstökuluista. Kajaanin seudun ulkopuolella pääosa kunnista vähentää investointejaan. Seuraavan 2–3 vuoden aikana Kajaanin seudun

ulkopuolella kuntien taloutta tasapainotetaan nostamalla maksuja, vähentämällä investointeja, realisoimalla käyttöomaisuutta sekä henkilöstösäästöillä. Kajaanin seudulla yleisimpiä keinoja ovat tuloverotuksen kiristäminen ja maksujen korotukset.

Elinkeinoelämän edellytykset heikot Kajaanin seudun ulkopuolella

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisedellytykset heikentyvät edelleen koko maakunnassa, tosin näkymät eivät ole yhtä synkät kuin viime keväänä. Kajaanin seudulla suurimpana ongelmana pidetään vanhusten hoidon tilannetta. Muualla maakunnassa kuntien päättäjiä huolestuttaa erityisesti terveydenhoidon järjestäminen. Ympäristöongelmat lisääntyvät Kajaanin seudun ulkopuolella, keskusseudulla ne ovat poistumassa. Kajaanin seudun ulkopuolella elinkeinoelämän edellytykset ovat heikoimmat koko maassa, lähes kaikki vastaajat arvioivat vaikeuksien lisääntyvän lähitulevaisuudessa. Kuntien kaavoitustilanne on hyvä koko maakunnassa, toiveet paremmasta ovat suurimmat koko maassa. Sen sijaan kunnallistekniset ongelmat lisääntyvät lähivuosina.

Työllisyyskehitys näyttää paremmalta kuin keväällä

Kainuun työllisyyskehitys näyttää aikaisempaa paremmalta. Työttömyys alenee hitaasti vielä tänä vuonna, mutta vuonna 2000 työttömyyden lasku nopeutuu erityisesti Kajaanin seudun ulkopuolella.

Kajaanin seudulla hyvät yhteistyönäkymät

Kajaanin seudun kuntien yhteistyöedellytykset ovat edelleen erittäin hyvät, vaikka näkemykset ovatkin hieman varovaisemmat kuin keväällä. Muualla maakunnassa yhteistyö sujuu aikaisempaa paremmin. Kajaanin seudulla korostetaan erityisesti seutukunnallisia yhteyksiä, muissa kunnissa tärkeämpänä pidetään koko maakuntaa koskevaa yhteistyötä. Kansainvälisen yhteistoiminnan arvioidaan lisääntyvän koko maakunnassa, myös suhteita elinkeinoelämään pyritään tiivistämään.

Kainuun investointinäkymät heikentyvät

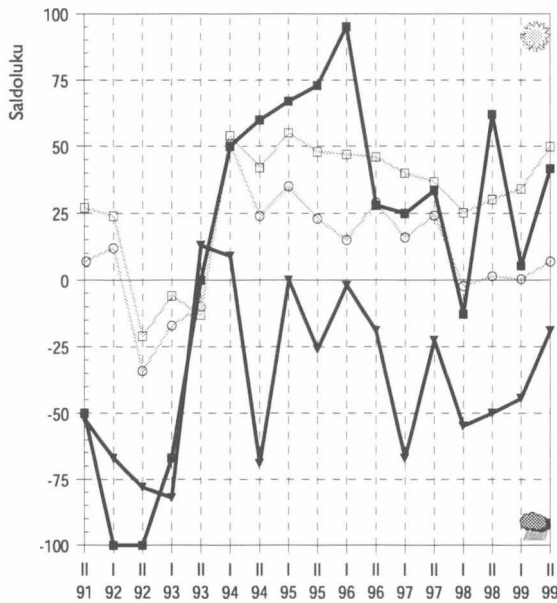
Kajaanin seudulla asuntorakentaminen vilkastuu tänä vuonna, muutoin investointien kasvu jää vähäiseksi. Muualla maakunnassa kasvuodotuksia on vain teollisuudessa. Ensi vuonna investointikehitys heikentyy edelleen. Kajaanin seudun ulkopuolella investointien arvioidaan vähenevän. Kajaanin seudulla teollisuuden ja rakentamisen investoinnit lisääntyvät hitaasti.

Kajaanin seudulla suhtaudutaan valoisasti Suomen EU-jäsenyyteen

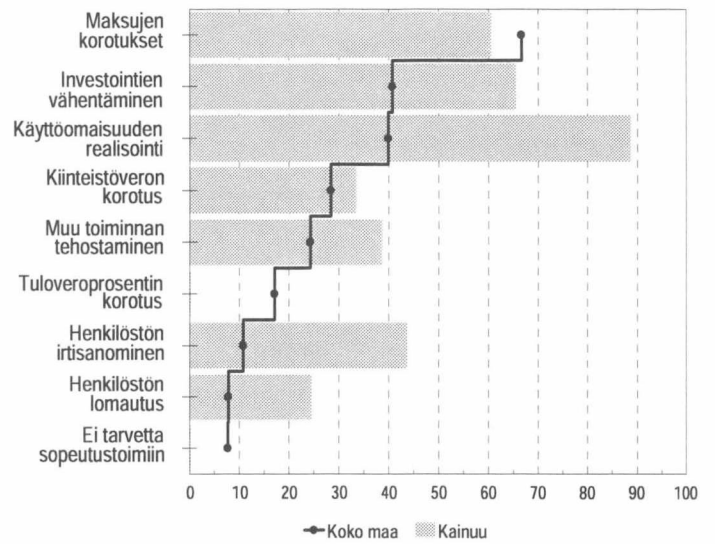
Kajaanin seutu hyötyy Suomen EU-jäsenyydestä. Näkymät ovat edelleen hyvin valoisat. Muualla maakunnassa odotukset ovat muuttuneet hieman viime kevästä. Näissä kunnissa jäsenyyden vaikutukset elinkeinoelämän kehittymiseen ovat aikaisempaa vähäisemmät, sen sijaan kunnan oman toiminnan kannalta hyödyt ovat suuremmat.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

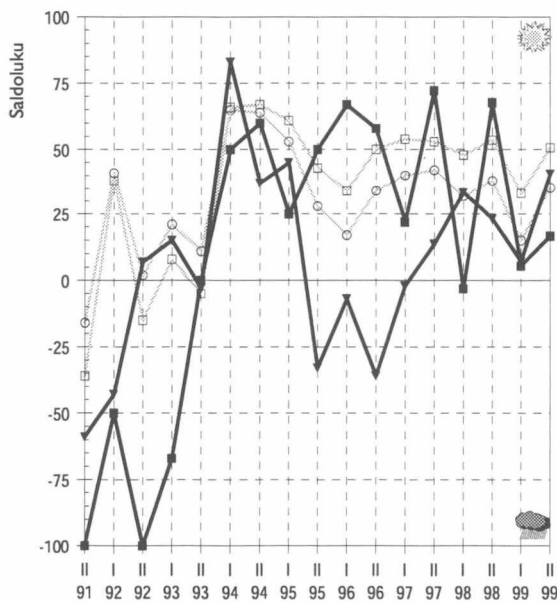
Kunnan tuleva kehitys

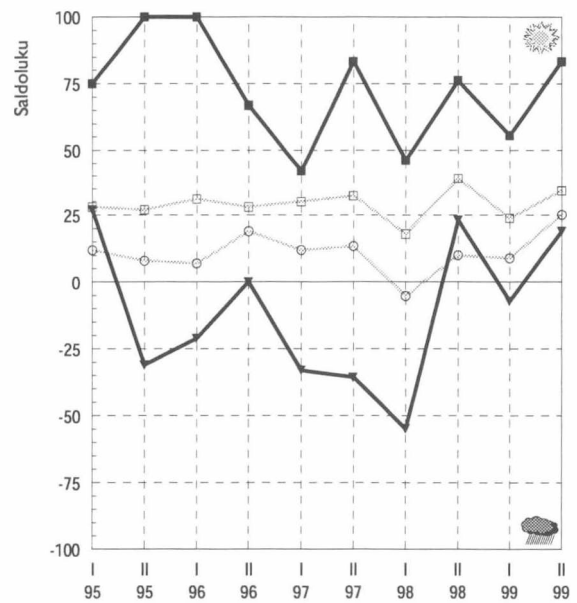
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Lappi

Lapin yleiset kehitysnäkymät ovat synkät, vain Etelä-Karjalassa odotukset ovat yhtä huonot. Kuntien rahoitusasema on vaikea. Verotulot vähenevät tänä vuonna koko maakunnassa, ensi vuonna kasvavat hitaasti keskusseuduilla. Kireän taloustilanteen myötä kuntien velan arvioidaan lisääntyvän. Myös palvelujen järjestämiseen on tullut lisää ongelmia. Erityisesti vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestäminen huolestuttaa kuntien päättäjiä. Elinkeinoelämän kehittämisen edellytykset ovat parantuneet koko maakunnassa. Suomen EU-jäsenyys on osaltaan vaikuttanut myönteisesti elinkeinoelämän kehittymiseen, jäsenyyteen suhtaudutaan Lapissa toiveikkaasti. Lapin työllisyysnäkymät ovat parantuneet keväästä, työttömyyden arvioidaan helppottavan tänä ja ensi vuonna. Investoinnit lisääntyvät vain keskusseuduilla, asuntorakentamisessa on suurimmat kasvuodotukset. Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa huonommin.

Lapin kehitysnäkymät edelleen synkät koko maakunnassa

Lapin yleiset kehitysnäkymät ovat Etelä-Karjalan ohella synkimmät koko maassa. Toiveet ovat huonoimmat syksystä 1991. Kehityksen arvioidaan huonontuvan sekä keskusseuduilla että niiden ulkopuolella.

Kuntien taloustilanne vaikea

Lapin kuntien taloustilanne on vaikea. Keskusseuduilla näkymät ovat heikentyneet selvästi viime keväästä. Lapin kuntien tulot vähenevät tänä vuonna. Ensi vuonna ne kasvavat hitaasti keskusseuduilla, muualla maakunnassa verotulojen arvioidaan edelleen vähenevän. Kireä taloustilanne näkyy velan lisääntymisenä. Keskusseuduilla velanotto kasvaa erityisesti tänä vuonna, muualla maakunnassa myös vuonna 2000. Useat kunnat joutuvat nostamaan tuloveroprosenttiaan, paineet ovat suurimmat keskusseuduilla.

Keskusseudut realisoivat käyttöomaisuuttaan

Lapin keskusseuduilla joudutaan ensi vuonna käyttämään useita toimenpiteitä tasapainotettaessa kuntien taloutta. Pääosa kunnista aikoo realisoida käyttöomaisuuttaan. Myös investointeja vähennetään ja maksuja korotetaan. Verotusta joudutaan kiristämään, mikä lisäksi kolmannes vastaajista arvioi kuntansa irtisanovan tai lomauttavan henkilöstöään. Keskusseutujen ulkopuolella yleisimmät keinot tasapainottaa kuntien taloutta on nostaa maksuja ja vähentää investointeja. Seuraavan 2–3 vuoden aikana tilanteen ei uskota muuttuvan olennaisesti. Keskusseutujen ulkopuolella tuloverotuksen arvioi-

daan kiristyvän ja henkilöstösäästöjen yleistyvän lähivuosina.

Vanhusten hoidossa ja terveydenhoidossa ongelmia

Vanhusten hoidon ja terveydenhoidon järjestämisedellytykset ovat selvästi aikaisempaa heikommät koko maakunnassa. Sen sijaan kuntien päivähoitotilanne on varsin hyvä erityisesti keskusalueiden ulkopuolella. Elinkeinoelämän kehittäminen sujuu aikaisempaa paremmin koko maakunnassa. Keskusseutujen kaavoitustilanne on paras kevään 1992 jälkeen. Kuntien asumisen ongelmat ovat lisääntyneet keskusseutujen ulkopuolella. Kulttuuritoimen näkymät ovat heikentyneet koko maakunnassa.

Lapin työllisyysnäkymät valoisat

Lapin työllisyysnäkymät ovat oleellisesti paremmat kuin keväällä. Työttömyyden arvioidaan vähenevän selvästi tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Keskusseutujen ulkopuolella toiveet paremmasta ovat suurimmat syksystä 1991. Keskusseuduilla yhtä hyvät näkymät olivat viimeksi syksyllä 1994.

Keskusseutujen ulkopuolella yhteistyö sujuu huonosti

Kuntien yhteistyö sujuu aikaisempaa huonommin. Keskusseutujen ulkopuolella ongelmien arvioidaan lisääntyvän. Keskusseuduilla korostetaan seutukunnallisen yhteistyön merkitystä. Maakunnallisen yhteistoiminnan merkitys on pienentynyt koko maakunnassa. Yhteydet elinkeinoelämään pyritään pitämään tiiviinä lähivuosina, varsinkin keskusseuduilla toiveet ovat

lisääntyneet. Keskusseutujen ulkopuolella kansainvälisiä yhteyksiä halutaan lisätä.

Keskusseutujen ulkopuolella investointikehitys pysyy heikkona

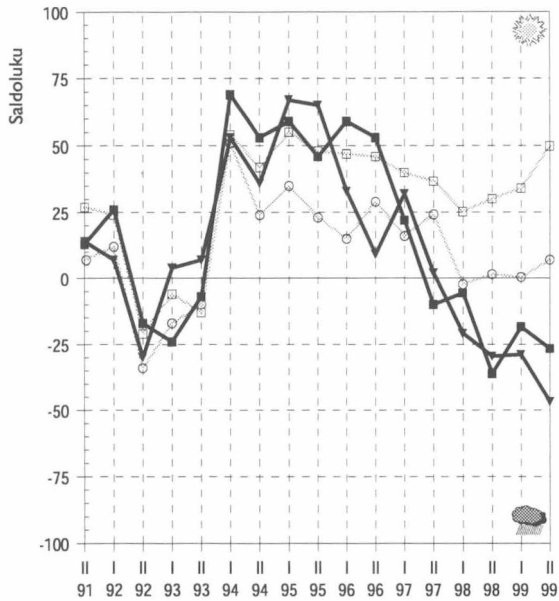
Keskusseutujen investointikehitys on selvästi parempi kuin muualla maakunnassa. Keskusseuduilla kasvavat tänä vuonna erityisesti asuntorakentamisen sekä kaupan ja palvelujen investoinnit. Muualla maakunnassa kasvuodotuksia ei ole millään toimialalla. Vuonna 2000 kehityksen ei uskota oleellisesti muuttuvan. Keskusseuduilla kaupan ja palvelujen investoinnit vilkastuvat, sen sijaan asuntorakentamisen kasvu pysähtyy.

Myönteisyys EU-jäsenyyteen lisääntynyt koko maakunnassa

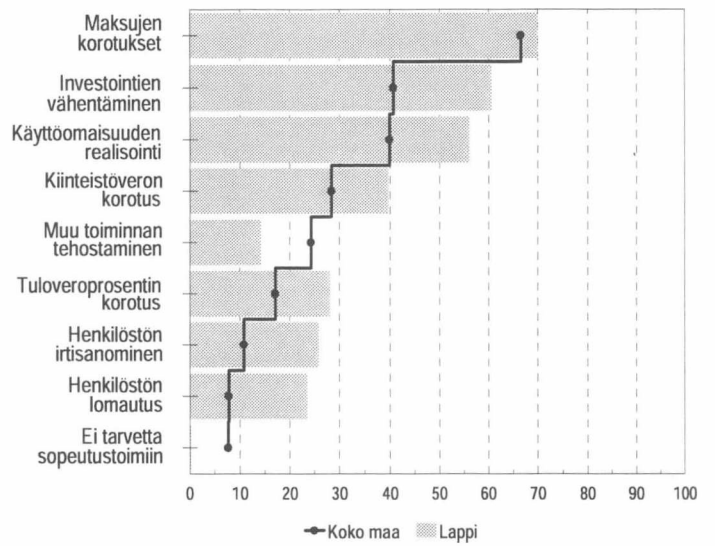
Lapissa suhtaudutaan myönteisesti Suomen EU-jäsenyyteen. Poikkeuksena aikaisempaan myös keskusseuduilla odotukset ovat kasvaneet. Jäsenyyden arvioidaan hyödyttävän sekä kunnan omaa toimintaa että elinkeinoelämän kehittymistä.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

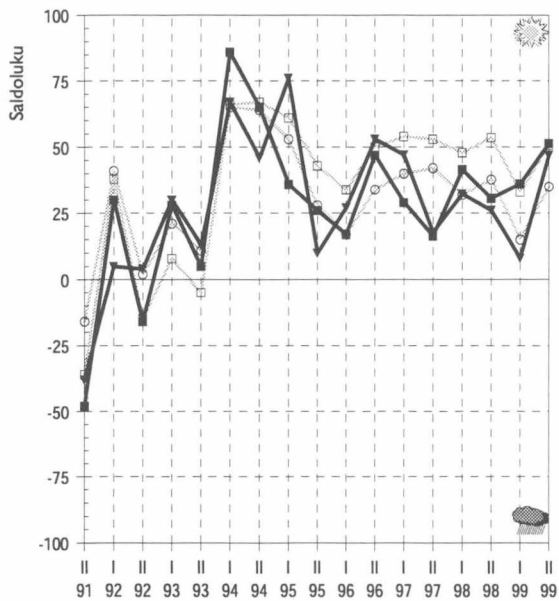
Kunnan tuleva kehitys

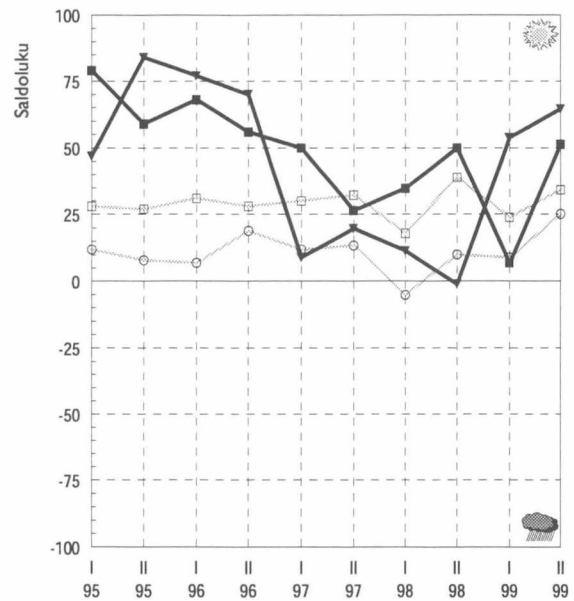
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

Ahvenanmaa

Ahvenanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat maan valoisimmat. Varsinkin Maarianhaminan seudulla kuntien tilanne on erittäin hyvä. Kuntien rahoitusasema on aikaisempaa parempi. Maarianhaminan seudun kuntien verotulot kasvavat nopeasti tänä ja ensi vuonna, muualla maakunnassa kasvun odotetaan pysähtyvän vuonna 2000. Kunnat vähentävät velkaansa tänä vuonna, mutta ensi vuonna sen arvioidaan lisääntyvän koko maakunnassa. Sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen ongelmat ovat muita maakuntia vähäisemmät, varsinkin Maarianhaminan seudun ulkopuolella tilanne näyttää hyvältä. Sen sijaan näkemykset Ahvenanmaan työllisyyskehityksestä ovat varovaiset. Työttömyyden aleneminen on hidasta. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Maarianhaminan seudun investointikehitys on myönteinen, investointien arvioidaan lisääntyvän tänä ja ensi vuonna. Muualla maakunnassa tilanne kohentuu vuonna 2000. Maarianhaminan seudun ulkopuolella suhtaudutaan kielteisesti Suomen EU-jäsenyyteen, sen arvioidaan haittaavan erityisesti kunnan omaa toimintaa mutta myös elinkeinoelämän kehittämistä. Maarianhaminan seudulla toiveet paremmasta ovat suuremmat.

Ahvenanmaan kehitysnäkymät parantuneet keväästä

Ahvenanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat valoisimmat koko maassa. Kehityksen odotetaan paranevan koko maakunnassa. Maarianhaminan seudun näkymät ovat Kokkolan seudun jälkeen maan parhaimmat. Muualla maakunnassa toiveet paremmasta ovat oleellisesti suuremmat kuin viime keväänä.

Maarianhaminan kuntien talousnäkymät varsin valoisat

Kuntien rahoitusnäkymät ovat parantuneet viime keväästä. Nimenomaan Maarianhaminan seudun kunnissa tilanne arvioidaan nyt varsin hyväksi. Näissä kunnissa verotulot kasvavat riipeästi vuosina 1999–2000. Maarianhaminan seudun kunnat pyrkivät vähentämään velkaansa tänä vuonna, tosin velanoton arvioidaan lisääntyvän uudelleen ensi vuonna. Muutamissa Maarianhaminan seudun kunnissa harkitaan tuloveroprosentin alentamista kahden seuraavan vuoden aikana. Muualla maakunnassa verotulot kasvavat tänä vuonna, mutta kasvun odotetaan pysähtyvän vuonna 2000. Näissä kunnissa velkaa pyritään vähentämään tänä vuonna, mutta lähes kaikki vastaajat arvioivat sen lisääntyvän uudelleen vuonna 2000. Tuloveroprosentin korotuspaineet kasvavat erityisesti vuonna 2001.

Maarianhaminan seudulla ei vielääkään suurta tarvetta talouden tasapainottamiseen

Maarianhaminan seudulla noin 70 prosenttia vastaajista arvioi, ettei omassa kunnassa ole tarvetta talouden tasapainotustoiimiin vuonna 2000. Muualla maakunnassa vastaava määrä arvioi

kuntansa nostavan maksuja. Investointien vähentäminen ja tuloverotuksen kiristäminen ovat selvästi harvinaisempia keinoja. Muita toimenpiteitä ei aiota käyttää. Seuraavan 2–3 vuoden aikana Maarianhaminan seudulla ei nähdä vielääkään tarvetta tasapainottaa taloutta. Muutama kunta aikoo lähinnä korottaa maksuja sekä vähentää investointeja. Maarianhaminan seudun ulkopuolella kunnat vähentävät investointeja. Kolmannes vastaajista arvioi kunnan nostavan kiinteistö- ja tuloveroprosentteja. Säästöjä haetaan myös henkilöstökuluista, lähinnä henkilöstön lomautuksista.

Maarianhaminan seudun ulkopuolella ei ongelmia sosiaali- ja terveystalouden järjestämisessä

Maarianhaminan seudun ulkopuolella ei ole ongelmia sosiaali- ja terveystalouden järjestämisessä, toiveet ovat selvästi valoisimmat koko maassa. Maarianhaminan seudulla näkymät ovat huonommat, vaikka sielläkään ongelmat eivät näytä kovin suurilta. Ympäristöasiat huolestuttavat kuntien päättäjiä edelleen koko maakunnassa. Maarianhaminan seudun ulkopuolella elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat maan huonoimpia, näkymät ovat synkimmät syksystä 1991. Myös kuntien kaavoitustilanne on heikko.

Työttömyys vähenee hitaasti koko maakunnassa

Ahvenanmaan työllisyysodotukset ovat edelleen varovaiset. Työttömyys alenee varsin hitaasti tänä vuonna. Ensi vuonna lasku pysähtyy Maarianhaminan seudun ulkopuolella. Maarianhaminan seudulla kehitys jatkuu samanlaisena kuin tänä vuonna.

Kuntien yhteistyö sujuu hyvin – Maarianhaminan seudulla odotukset ovat kasvaneet keväästä

Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Ahvenanmaalla. Maarianhaminan seudulla toiveet ovat kasvaneet viime keväästä, näkymät ovat valoisimpia koko maassa. Muualla maakunnassa toiveet ovat hieman varovaisemmat. Vastaajat korostavat seutukunnallisen yhteistoiminnan ohella suhteita elinkeinoelämään. Yhteydet valtionhallintoon ovat useimpia muita maakuntia tiiviimmät.

Investoinnit lisääntyvät Maarianhaminan seudulla

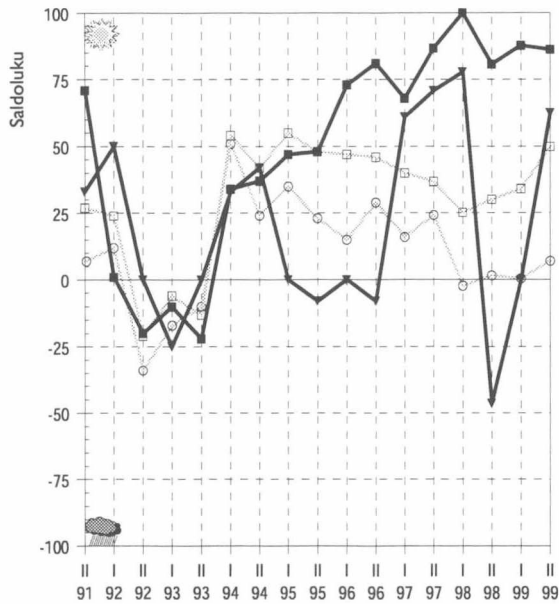
Maarianhaminan seudulla investointien kehitys jatkuu myönteisenä. Tästä vuonna investointien arvioidaan kasvavan kaikilla toimialoilla. Vuonna 2000 kehitys pysyy samanlaisena, vain maataloudessa investoinnit vähenevät. Maarianhaminan seudun ulkopuolella investointien ei odoteta kasvavan tänä vuonna, näkymät ovat selvästi huonommat kuin keväällä. Ensi vuonna tilanteen uskotaan kohenevan, sillä varsinkin kaupan ja palvelujen investoinnit lisääntyvät. Myös asuntorakentaminen vilkastuu.

Maarianhaminan seudun ulkopuolella suhtautuminen Suomen EU-jäsenyyteen erittäin kielteistä

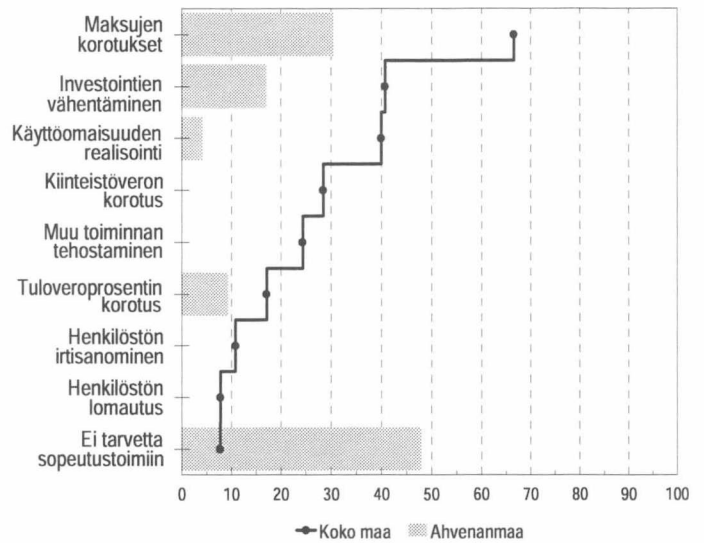
Maarianhaminan seudun ulkopuolella suhtaudutaan Suomen EU-jäsenyyteen kriittisimmin koko maassa. Sen arvioidaan haittaavan sekä kunnan omaa toimintaa, että elinkeinoelämän kehittämistä. Maarianhaminan seudulla näkemykset eivät ole yhtä jyrkät. EU-jäsenyyden arvioidaan hyödyttävän elinkeinoelämän kehittämistä, mutta kunnan oman toiminnan kannalta vaikutukset ovat vähäisemmät.

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 4, 5b ja 9)

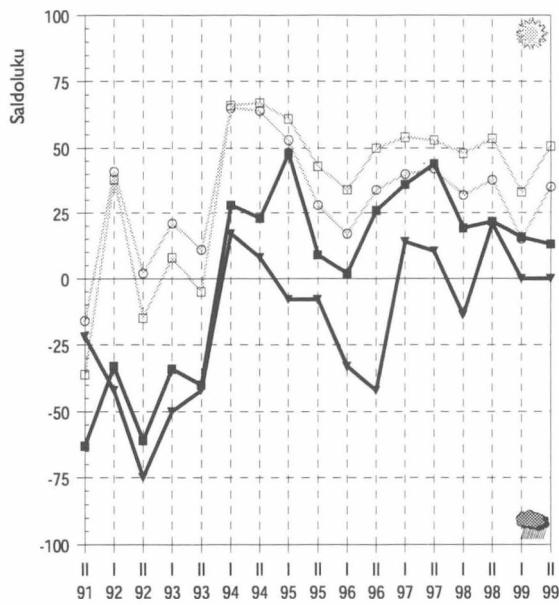
Kunnan tuleva kehitys

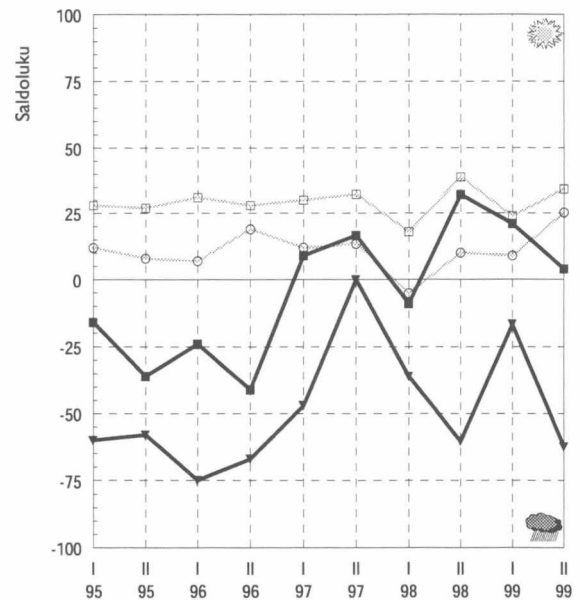
Kuntatalouden tasapainottamiskeinot 2000, %

Työttömyyden kehitysnäkymät

EU-jäsenyyden vaikutus

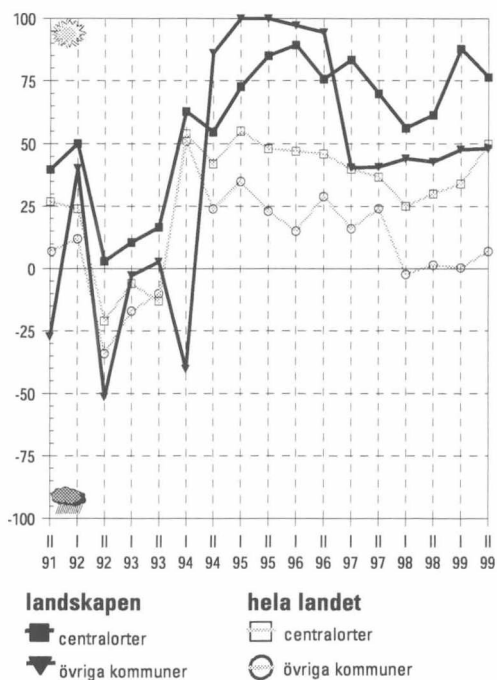
maakunnan

- keskusaluekunnat
- ▼ muut kunnat

koko maan

- keskusaluekunnat
- muut kunnat

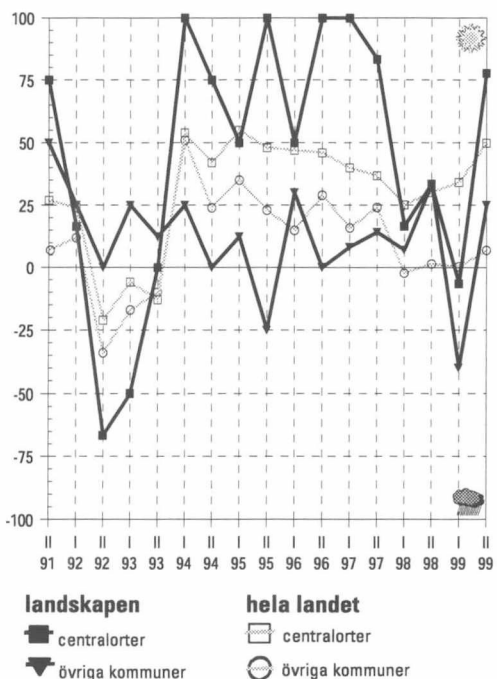
Utvecklingen i framtiden

Nyland

De allmänna utvecklingsutsikterna i Nyland är fortfarande ljusa. I huvudstadsregionen är förhoppningarna ljusast i hela landet; de finansiella problemen har lättat. Kommunernas skatteintäkter ökar åren 1999–2000 i hela landskapet. Inom huvudstadsregionen föranleder arrangerandet av dagvård och åldringsvård problem. På andra håll i landskapet är läget bättre. Utvecklingen inom näringslivet löper bättre än tidigare utanför huvudstadsregionen, men inom regionen är utsikterna sämre än de varit sedan våren 1994. Sysselsättningsutvecklingen i huvudstadsregionen hör till de bästa i landet och även på andra håll i landskapet har situationen blivit bättre. Det kommunala samarbetet löper väl utanför huvudstadsregionen. Investeringsutsikterna i Nyland är goda. I år och nästa år ökar investeringarna snabbt framför allt inom huvudstadsregionen.

Utvecklingen i framtiden

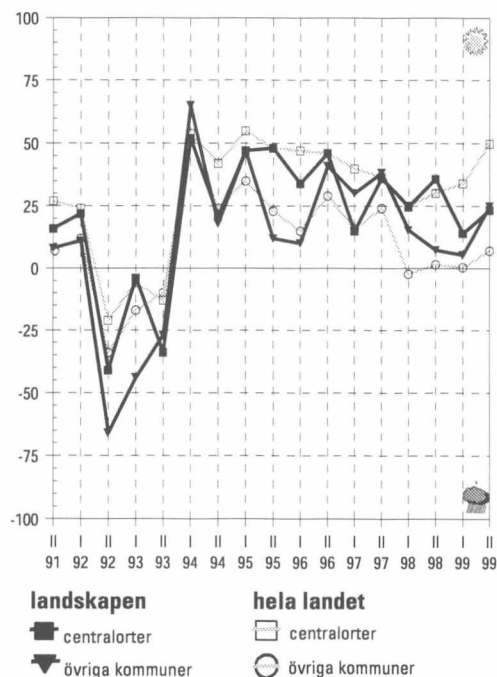
Östra Nyland

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet är betydligt bättre än i våras. Förväntningarna om en bättre framtid har ökat speciellt i Borgåregionen. Kommunernas finansiella utsikter är emellertid fortsättningsvis dåliga, trots att skatteintäkterna väntas öka mycket snabbt i år och nästa år. Kraven på höjd inkomstskattesats väntas efter nästa år öka utanför Borgåregionen. Kommunerna balanserar i första hand sin ekonomi genom avgiftshöjningar. I Borgåregionen har flera kommuner dessutom för avsikt att avyttra anläggningstillgångar. Beslutsfattarna i Borgåregionen är oroade över hur social- och hälsovårdstjänsterna skall kunna ordnas. Framför allt har situationen inom åldringsvården och hälsovården försämrats. Sysselsättningsläget i landskapet är gott, utsikterna är nu ljusast i landet. Utanför Borgåregionen löper samarbetet kommunerna emellan väl, inom centralorten är åsikterna försiktigare. Investeringarna ökar framför allt i år. Bostadsbyggandet väntas vara livligt i hela landet. Inställningen till EU-medlemskapet är positiv i Östra Nyland.

Egentliga Finland

De allmänna utvecklingsutsikterna i Egentliga Finland är något ljusare än i våras. Kommunernas finansiella läge är bättre än tidigare. Kommunernas skatteintäkter ökar i år i hela landskapet, nästa år främst i Åboregionen. Kommunernas skuldbörda ökar inte, men uppgiftslämnarna uppskattar att skattehöjningarna blir vanliga under de närmaste 2–3 åren. Beslutsfattarna i kommunerna oroar sig över hur åldringsvården och hälsovården skall kunna ordnas. Sysselsättningsutsikterna är däremot ljusa i hela landskapet, arbetslösheten väntas minska mer än tidigare. Det kommunala samarbetet fungerar sämre än tidigare. Investeringarna ökar långsamt i år, dessutom försämras utvecklingen år 2000. Bara bostadsbyggandet väntas fortsätta att vara livligt. Inställningen till EU-medlemskapet är mycket tveksam i Egentliga Finland.

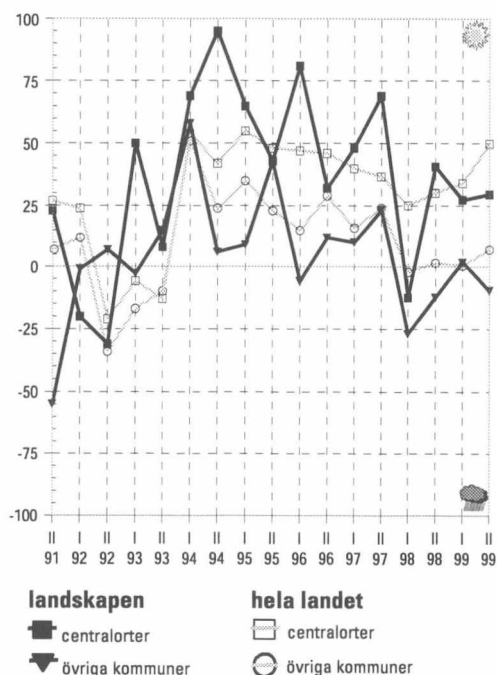
Utvecklingen i framtiden

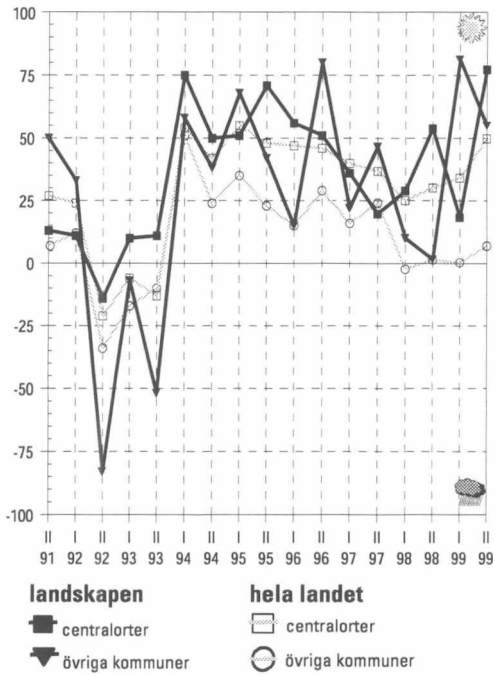
Satakunta

De allmänna utvecklingsutsikterna i Satakunta är litet sämre än i våras. utanför Björneborgsregionen väntas utvecklingen bli sämre, men inom regionen är läget bättre. I kommunerna inom Björneborgsregionen har den ekonomiska utvecklingen varit positiv. Skatteintäkterna ökar i år och nästa år. På andra håll i landskapet är de finansiella problemen störst, eftersom skatteintäkterna väntas minska under båda åren. Kommunerna i hela landskapet ökar sin skuldbörda nästa år. Kommunerna balanserar ekonomin speciellt genom avgiftshöjningar. Å andra sidan minskar kommunerna investeringarna. Problemen inom åldringsvården och hälsovården ökar i hela landskapet, framför allt inom Björneborgsregionen har förändringen varit oroväckande negativ. Ur kommunernas synvinkel är sysselsättningsutvecklingen positiv. Arbetslösheten väntas minska i hela landskapet i år och nästa år. Bostadsbyggandet är livligt inom Björneborgsregionen. Utanför centralorten är inställningen till Finlands EU-medlemskap negativare än tidigare. Effekten anses vara liten framför allt med tanke på kommunens egen verksamhet.

Utvecklingen i framtiden

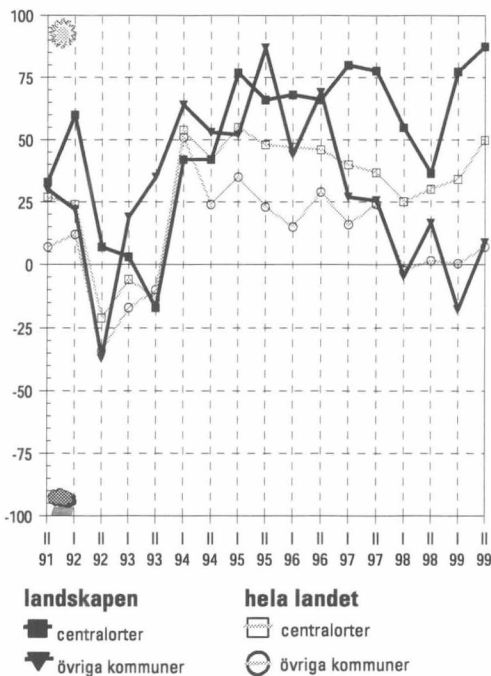
Utvecklingen i framtiden

Egentliga Tavastland

De allmänna utvecklingsutsikterna i Tavastehusregionen är ljusare än tidigare. På andra håll i landskapet är bedömningarna försiktigare. Kommunernas finansiella läge hör till de bästa i landet. Skatteintäkterna ökar snabbt i år och nästa år. Enligt uppskattningarna upptar kommunerna emellertid mera skuld i år. Beslutsfattarna i kommunerna i hela landskapet är bekymrade över hur hälsovårdstjänsterna skall kunna ordnas. Problemen är stora också inom åldringsvården. Utsikterna för utvecklingen inom näringslivet har blivit bättre i Tavastehusregionen, på andra håll i landskapet har läget försämrats sedan våren. Arbetslösheten avtar i synnerhet i år i hela landskapet. Det kommunala samarbetet fungerar väl, i Egentliga Tavastland understryks betydelsen av samarbetet inom den ekonomiska regionen. Bostadsbyggandet blir livligare i år, i övrigt förbättras investeringsutvecklingen år 2000, då även investeringarna inom industrin och handeln ökar.

Utvecklingen i framtiden

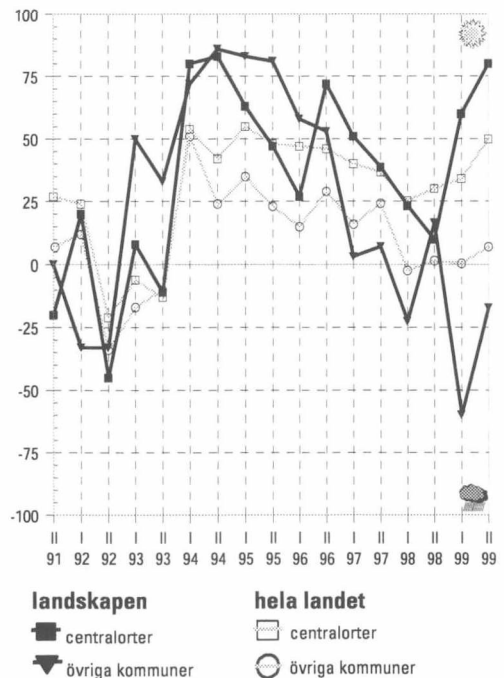
Birkaland

De allmänna utvecklingsutsikterna i Tammerforsregionen hör till de bästa i landet. På andra håll i landskapet är förhoppningarna mindre. Det finansiella läget i kommunerna är bättre än tidigare. Kommunernas skatteintäkter ökar i år i hela landskapet, men nästa år avtar ökningen. Svårigheterna med att ordna social- och hälsovårdstjänsterna är mindre i Birkaland än någon annanstans i landet. Arbetslösheten lättar i hela landskapet, framför allt i Tammerforsregionen är utvecklingen ljus. Samarbetet mellan de olika kommunerna fungerar sämre än tidigare. Samarbetet inom den egna ekonomiska regionen betraktas som viktigare än samarbete som gäller hela landskapet. Bostadsbyggandet är fortsättningsvis livligt i hela landskapet. Investeringarna inom industrin ökar speciellt i Tammerforsregionen. I Birkaland är inställningen till Finlands medlemskap i EU positiv, mest påverkar medlemskapet utvecklingen inom näringslivet.

Päijänne-Tavastland

De allmänna utvecklingsutsikterna i Päijänne-Tavastland har förbättrats sedan i våras. Kommunernas finansiella läge bekymrar emellertid beslutsfattarna i kommunerna i hela landskapet. Utvecklingen av kommunernas skatteintäkter är motstridig. I Lahtisregionen ökar skatteintäkterna i år och nästa år, i de övriga delarna av landskapet uppskattas skatteintäkterna minska. Upplåningen ökar under båda åren. Problemen med att ordna dagvården och åldringsvården ökar under de närmaste åren, däremot hör läget inom hälsovården nu till de bästa i landet. Sysselsättningsutvecklingen i Lahtisregionen är ljus, och även på andra håll i landskapet lättar arbetslösheten. Samarbetet mellan kommunerna fungerar fortfarande mycket dåligt. Utanför Lahtisregionen väntas svårigheterna öka framöver. Investeringarna inom industrin och bostadsbyggandet ökar i hela landet åren 1999–2000. Kommunerna i Päijänne-Tavastland drar nytta av Finlands medlemskap i EU.

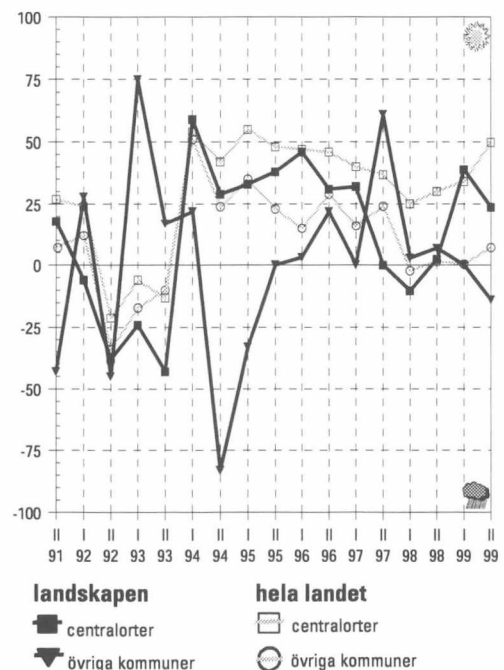
Utvecklingen i framtiden

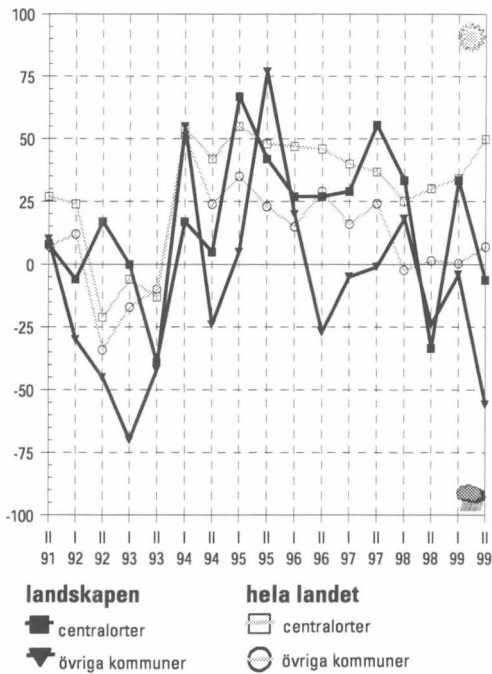
Kymmenedalen

De allmänna utsikterna för utvecklingen i Kymmenedalen är sämre än i våras. Framför allt utanför centralorterna väntas utvecklingen försämrans inom den närmaste framtiden. Det finansiella läget i kommunerna är fortsättningsvis ansträngt. Utanför centralorterna har ökningen av skatteintäkterna avtagit. Kommunernas skuldbörda ökar framför allt inom centralorterna. De finansiella svårigheterna avspeglar sig också på social- och hälsovårdstjänsterna. Framför allt bedöms förutsättningarna att ordna åldringsvården och hälsovården vara dåliga. Arbetslösheten avtar i år i hela landet, inom centralorterna minskar arbetslösheten långsammare nästa år. Bostadsbyggandet blir i år livligare i hela landskapet och industriinvesteringarna ökar speciellt inom centralorterna. Investeringsutsikterna försämras markant år 2000. Inom centralorterna väntas investeringarna inte längre öka.

Utvecklingen i framtiden

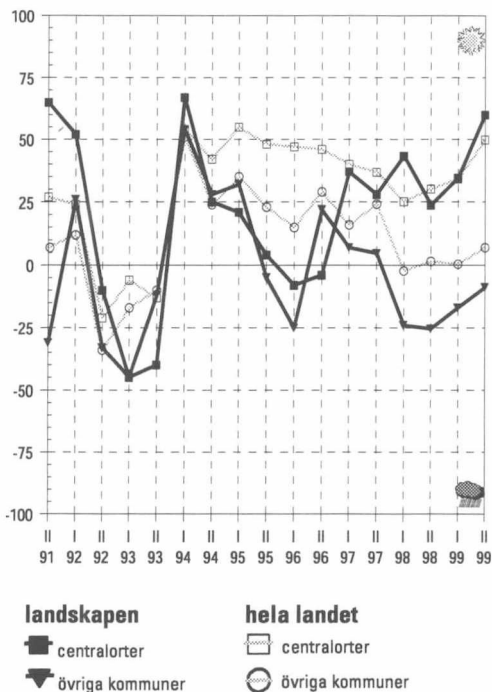
Utvecklingen i framtiden

Södra Karelen

De allmänna utvecklingsutsikterna i Södra Karelen är de dystreste i landet. Framför allt utanför Villmanstrandsregionen försämras kommunernas situation. Det finansiella läget i kommunerna är svårt. I Villmanstrandsregionen väntas skatteintäkterna öka ännu en tid, men i de övriga delarna av landskapet minskar de senast år 2000. Kommunerna balanserar nästa år sin ekonomi speciellt genom att höja avgifterna, i framtiden är de dessutom tvungna att strama åt beskattningen. Uppgiftslämnarna i hela landskapet är bekymrade över möjligheterna att ordna hälsovården och utanför Villmanstrandsregionen har också läget inom åldringsvården blivit sämre. Sysselsättningsutvecklingen förbättras i år och nästa år utanför Villmanstrandsregionen, inom regionen är bedömningarna försiktigare. Investeringarna väntas öka ännu i år, men utvecklingen försämras avsevärt år 2000. Investeringarna minskar inom alla näringsgrenar i hela landskapet. Inställningen till EU-medlemskapet är positiv, nu har förhoppningarna ökat också utanför Villmanstrandsregionen.

Utvecklingen i framtiden

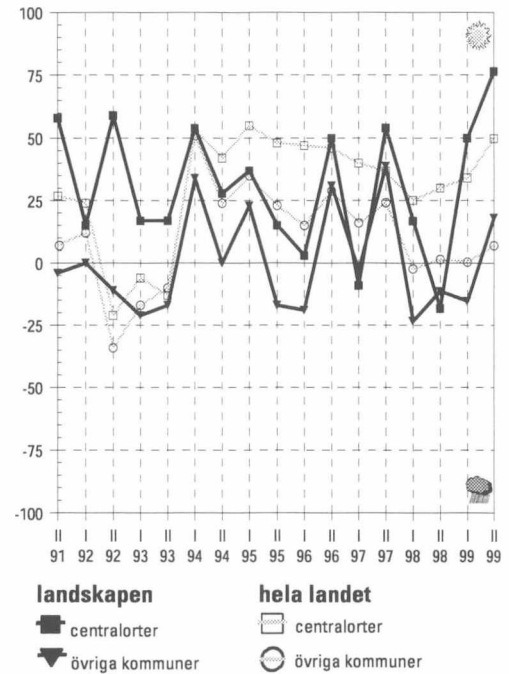
Södra Savolax

De allmänna utsikterna för utvecklingen i Södra Savolax är motstridiga. I S:t Michelsregionen är utsikterna ljusare än de varit sedan våren 1994, i de övriga delarna av landskapet bedöms svårigheterna öka under de närmaste åren. Det finansiella läget i kommunerna är fortfarande svårt framför allt utanför S:t Michelsregionen. I dessa kommuner minskar skatteintäkterna åren 1999–2000. Kommunerna är tvungna att öka sin skattebörda, framför allt i S:t Michelsregionen ökar upplåningen. Beslutsfattarna i kommunerna i hela landet är bekymrade över hur hälsovården skall kunna ordnas. Inom dagvården och åldringsvården är läget bättre. Utvecklingsutsikterna inom näringslivet har försämrats i S:t Michelsregionen. Sysselsättningsutvecklingen i landskapet förbättras i år och nästa år. Också investeringsutsikterna är ljusare än tidigare. I synnerhet i år ökar investeringarna snabbt.

Norra Savolax

De allmänna utsikterna för utvecklingen i Norra Savolax är ljusare än tidigare. Skatteintäkterna ökar snabbare än väntat; framför allt i Kuopio-regionen har förhoppningarna ökat sedan i våras. Läget inom åldringsvården oroar beslutsfattarna i kommunerna runt om i landskapet. Dessutom har förutsättningarna för hälsovården försämrats speciellt utanför Kuopio-regionen. Problemen inom näringslivet ökar i hela landskapet. Sysselsättningsutvecklingen i Norra Savolax är god, arbetslösheten väntas minska betydligt i år och nästa år. Investeringarna i bostadsbyggandet och industrin ökar i hela landskapet. Samarbetet mellan kommunerna fungerar bättre än tidigare. Uppgiftslämnarna understryker i synnerhet betydelsen av samarbetet inom den egna ekonomiska regionen.

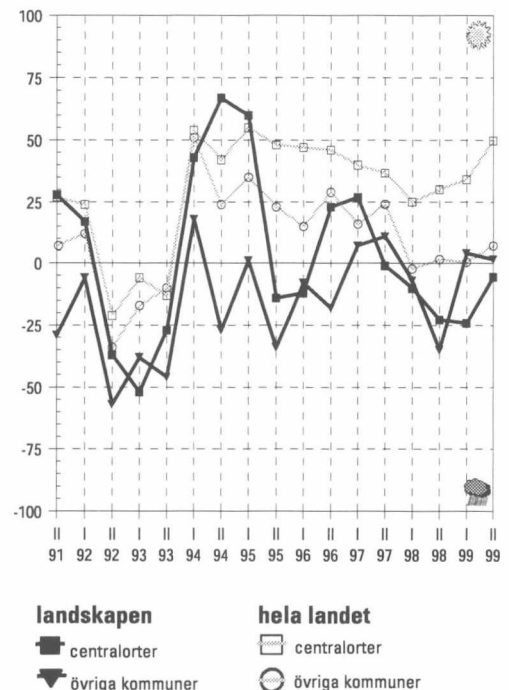
Utvecklingen i framtiden

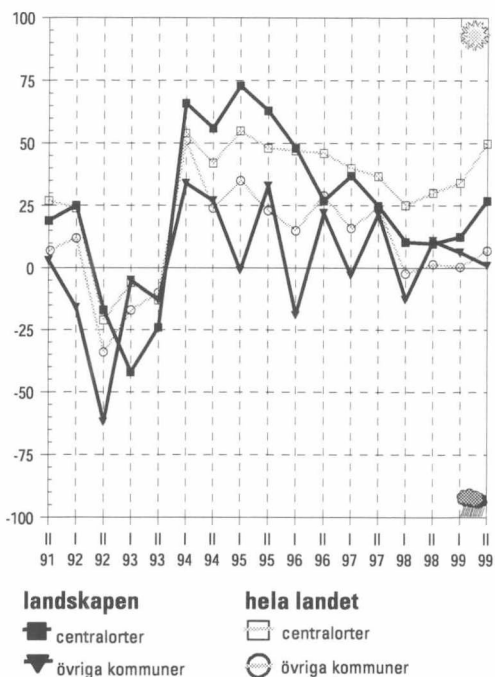
Norra Karelen

I Norra Karelen är de allmänna utsikterna för utvecklingen bland de dystraste i landet. Utvecklingen i Joensuu-regionen har försämrats, på andra håll i landskapet har utvecklingen varit negativ redan tidigare. Det finansiella läget i kommunerna är fortfarande svårt, framför allt utanför Joensuu-regionen är utsikterna mörka. I dessa kommuner minskar skatteintäkterna åren 1999–2000. I Joensuu-regionen utvecklas skatteintäkterna betydligt bättre. Kommunernas finansiella svårigheter avspeglar sig för sin del på social- och hälsovårdstjänsterna. Dagvårdsläget är en källa till oro i Joensuu-regionen, i det övriga landskapet är beslutsfattarna mera bekymrade över åldringsvården och hälsovården. Arbetslösheten avtar i hela landskapet. Samarbetet mellan kommunerna i Joensuu-regionen fungerar mycket väl, uppgiftslämnarna betonar i synnerhet betydelsen av det framtida samarbetet inom den egna ekonomiska regionen. Investeringarna ökar i Joensuu-regionen, i det övriga landskapet väntas tillväxt bara inom industrin.

Utvecklingen i framtiden

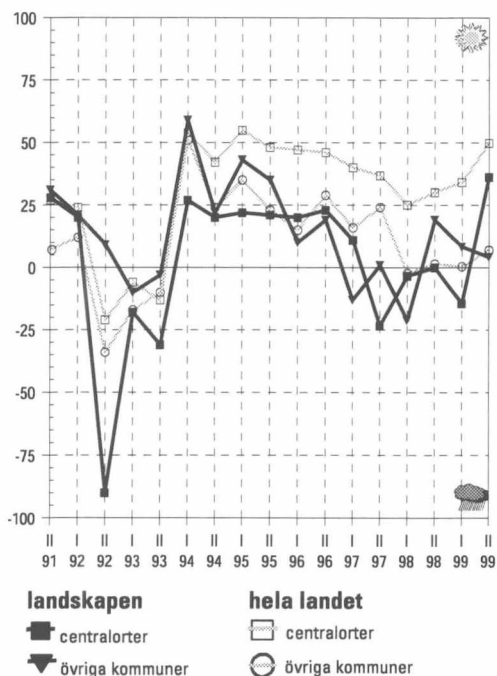
Utvecklingen i framtiden

Mellersta Finland

Den framtida utvecklingen ses på olika sätt i de olika kommunerna i Mellersta Finland. Läget väntas bli bättre i Jyväskyläregionen, men i det övriga landskapet har utsikterna försämrats. Det finansiella läget i kommunerna är fortfarande svårt, trots att skatteintäkterna i år ökar i hela landskapet. Kommunerna i Jyväskyläregionen upptar mera lån. Det finns inga planer på att höja inkomstskattesatsen åren 2000–2001. Kommunerna klarar väl av att ordna dagvården, men läget är sämre i fråga om åldringsvården och hälsovården. I Jyväskyläregionen avtar arbetslösheten i år och nästa år, men i det övriga landskapet minskar arbetslösheten långsammare år 2000.

Utvecklingen i framtiden

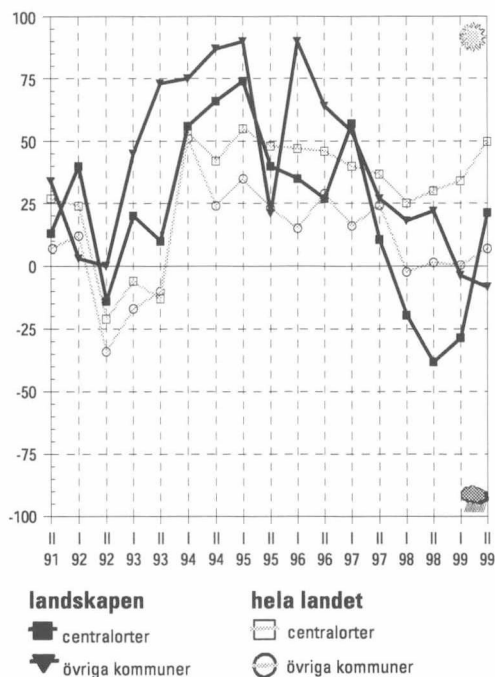
Södra Österbotten

De allmänna utvecklingsutsikterna för Seinäjokiregionen är bättre än tidigare. I resten av landskapet väntas inte utvecklingen förändras från den nuvarande. Det ekonomiska läget i kommunerna är fortsättningsvis svårt under de närmaste åren, trots att skatteintäkterna fortsätter att öka. Kommunerna i hela landskapet ökar sin skuldbörda. Det är besvärligare än tidigare att ordna åldringsvården och hälsovården. I kommunerna i Seinäjokiregionen är också dagvårdsläget svårt. Där har också förutsättningarna för näringslivet försämrats. Sysselsättningsläget blir bättre i hela landskapet. Samarbetet mellan kommunerna i Seinäjokiregionen fungerar dåligt. Investeringarna inom industrin och bostadsbyggandet ökar i år i hela landskapet. År 2000 försvagas investeringsutvecklingen. Utanför Seinäjokiregionen är inställningen till Finlands medlemskap i EU positiv.

Österbotten

De allmänna utvecklingsutsikterna för Vasaregionen är ljusare än i våras, men i resten av landskapet blir utvecklingen sämre. Den ekonomiska utvecklingen i kommunerna går i samma riktning. I Vasaregionen minskar de finansiella problemen, i de övriga kommunerna ökar de. Kommunernas skatteintäkter utvecklas sämre nästa år. I Vasaregionen ökar skatteintäkterna ännu långsamt, på andra håll i landskapet minskar de. Anordnandet av social- och hälsovårdstjänster bereder svårigheter i hela landskapet. I Vasaregionen är svårigheterna störst inom dagvården, i det övriga landskapet är läget oroande inom åldringsvården och hälsovården. Sysselsättningsutvecklingen i Österbotten är bland de sämsta i landet. Arbetslösheten väntas inte minska nämnvärt. Förutsättningar för det kommunala samarbetet har ökat. I Österbotten understryks speciellt betydelsen av samarbetet inom den egna ekonomiska regionen. I år ökar framför allt investeringarna i bostadsbyggande, nästa år försvagas investeringsutvecklingen kännbart. I Vasaregionen förhåller man sig fortfarande väldigt negativ till EU-medlemskapet, på andra håll i landskapet har förhoppningarna ökat.

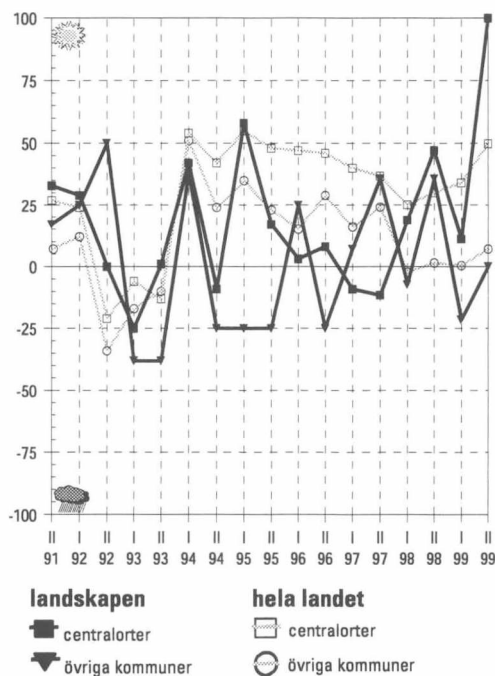
Utvecklingen i framtiden

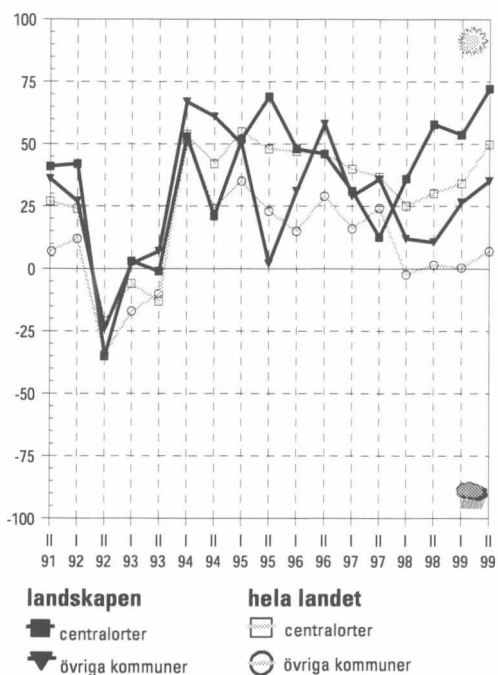
Mellersta Österbotten

De allmänna utvecklingsutsikterna för Karlebyregionen är bäst i hela landet. I resten av landskapet är utvecklingen svagare. Dessa kommuner har stora finansiella problem och skatteintäkterna utvecklas dåligt både i år och nästa år. Kommunerna är tvungna att uppta mera skuld. I Karlebyregionen ökar skatteintäkterna snabbt åren 1999–2000. Under de närmaste åren blir det svårare att ordna social- och hälsovårdstjänsterna i Karlebyregionen. Sysselsättningsläget förbättras i Karlebyregionen, i det övriga landskapet avtar arbetslösheten långsammare. Samarbetet kommunerna emellan fungerar fortfarande mycket väl i hela landskapet. Industriinvesteringarna ökar i år i hela landskapet, investeringarna i bostadsbyggande främst i Karlebyregionen. Nästa år försämras investeringsutvecklingen i hela landskapet. Enligt uppskattningarna drar Mellersta Österbotten nytta av EU-medlemskapet, effekterna är positiva också med tanke på kommunens egen verksamhet.

Utvecklingen i framtiden

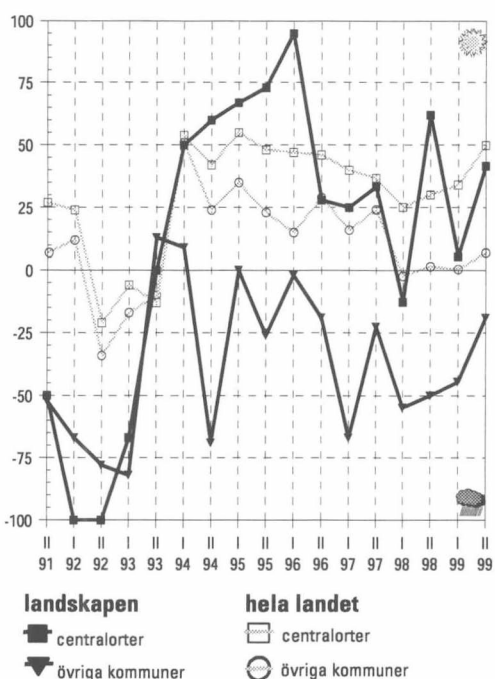
Utvecklingen i framtiden

Norra Österbotten

De allmänna utvecklingsutsikterna i Norra Österbotten har blivit bättre sedan våren. I Uleåborgsregionen är förväntningarna större än på andra håll i landskapet. Den ekonomiska utvecklingen i kommunerna är bland de bästa i hela landet. Skatteintäkterna ökar i år framför allt i Uleåborgsregionen, i det övriga landskapet blir ökningen snabbare år 2000. Kommunernas skuldbörda ökar inte i år och nästa år. Det är enklare än i de flesta andra landskap att ordna social- och hälsovårdstjänsterna. Utvecklingsutsikterna inom näringslivet har blivit bättre i hela landskapet. Arbetslösheten avtar i år och nästa år. Det kommunala samarbetet fungerar väl i synnerhet i Uleåborgsregionen. Investeringsutsikterna är ljusa. Bostadsbyggandet blir mycket livligare i Uleåborgsregionen. Satsningarna inom industrin ökar i hela landskapet. Enligt uppskattningarna drar Uleåborgsregionen nytta av EU-medlemskapet.

Utvecklingen i framtiden

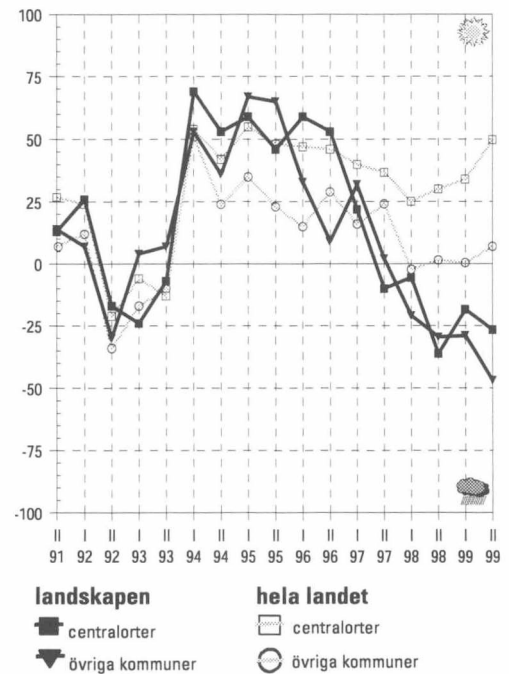
Kajanaland

De allmänna utvecklingsutsikterna i Kajanaland är bättre än i våras. I Kajanaregionen väntas utvecklingen förbättras inom den närmaste framtiden. På andra håll i landskapet är de finansiella svårigheterna fortfarande stora, nästan alla uppgiftslämnare bedömer att situationen förvärras ytterligare. I Kajanaregionen har förhoppningarna ökat, i dessa kommuner ökar skatteintäkterna framför allt år 2000. Beslutsfattarna i kommunerna i hela landskapet är oroad över möjligheterna att ordna social- och hälsovårdstjänsterna. Utanför Kajanaregionen är förutsättningarna för näringslivet bland de sämsta i landet. Sysselsättningsutvecklingen blir bättre, i synnerhet nästa år avtar arbetslösheten snabbare. Investeringsutvecklingen i kommunerna försvagas nästa år. I Kajanaregionen ökar investeringarna inom byggandet och industrin långsamt, på andra håll har man inga tillväxtförväntningar. Kajanaregionen drar nytta av EU-medlemskapet, men i resten av landskapet är förväntningarna mindre.

Lapland

I Lapland är de allmänna utvecklingsutsikterna dystra. Bara i Södra Karelen är det lika illa ställt. Kommunernas finansiella läge är svårt. Skatteintäkterna minskar i år i hela landskapet, nästa år ökar de långsamt inom centralorterna. Kommunernas skuldbörda väntas öka på grund av det strama ekonomiska läget. Problemen har ökat också i fråga om att arrangera tjänster. Speciellt åldringsvården och hälsovården oroar beslutsfattarna i kommunerna. Förutsättningarna för utvecklingen inom näringslivet har blivit bättre i hela landskapet. Finlands medlemskap i EU har för sin del haft en positiv inverkan på utvecklingen inom näringslivet och inställningen till medlemskapet är förhoppningsfull. Sysselsättningsutsikterna i Lapland har förbättrats sedan våren, arbetslösheten väntas avta i år och nästa år. Investeringarna ökar bara inom centralorterna, inom bostadsbyggandet väntas större tillväxt. Det kommunala samarbetet löper sämre än tidigare.

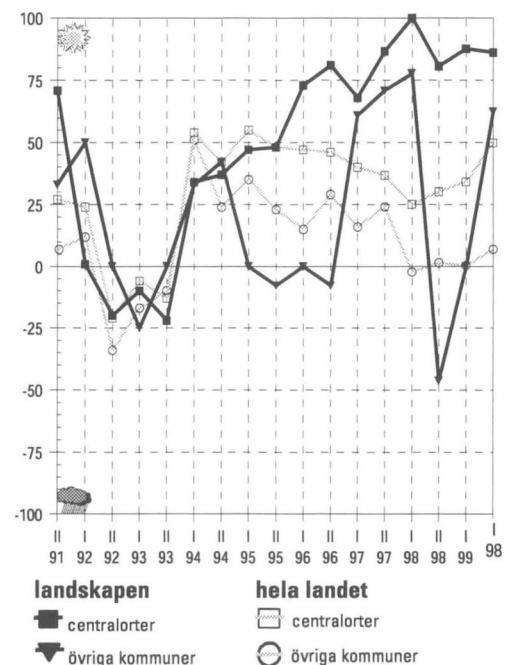
Utvecklingen i framtiden

Åland

De allmänna utsikterna för utvecklingen på Åland är ljusast i landet. Framför allt i Mariehamnsregionen är kommunernas situation mycket god. Det finansiella läget är bättre än tidigare. Skatteintäkterna i kommunerna i Mariehamnsregionen ökar snabbt i år och nästa år, i det övriga landskapet väntas ökningen upphöra år 2000. Kommunerna minskar sin skuldbörda i år, men nästa år bedöms skulderna öka i hela landskapet. Problemen i fråga om att ordna social- och hälsovårdstjänsterna är mindre än i de övriga landskapen, i synnerhet utanför Mariehamnsregionen ser läget bra ut. Åsikterna om sysselsättningsutvecklingen på Åland är däremot försiktiga. Arbetslösheten minskar långsamt. Samarbetet kommunerna emellan fungerar bra. Investeringsutvecklingen i Mariehamnsregionen är positiv, investeringarna väntas öka i år och nästa år. På andra håll i landskapet blir situationen bättre år 2000. Utanför Mariehamnsregionen förhåller man sig negativ till EU-medlemskapet, enligt bedömningarna är det till skada i synnerhet för kommunens egen verksamhet, men också för utvecklingen inom näringslivet. I Mariehamnsregionen är förhoppningarna större.

Utvecklingen i framtiden

PIELAVESI	2	7
RAUTALAMPI	2	7
RAUTAVAARA	2	7
SILIJÄRVI	1	5
SONKAJÄRVI	2	7
SUONENJOKI	2	4
TERVO	2	7
TUUSNIEMI	2	7
VARKAUS	2	2
VARPAISJÄRVI	2	7
VEHMERSALMI	1	7
VESANTO	2	7
VIEREMÄ	2	7

Pohjois-Karjala

ENO	2	5
ILOMANTSI	2	7
JOENSUU	1	1
JUUKA	2	7
KESÄLAHTI	2	7
KIIHTELYSVAARA	1	7
KITEE	2	4
KONTIOLAHTI	1	6
LIEKSA	2	4
LIPERI	1	7
NURMES	2	4
OUTOKUMPU	2	4
POLVIJÄRVI	2	7
PYHÄSELKÄ	1	6
RÄÄKKYLÄ	2	7
TOHMAJÄRVI	2	7
TUUPOVAARA	2	7
VALTIMO	2	7
VÄRTSILÄ	2	7

Keski-Suomi

HANKASALMI	2	7
JOUTSA	2	7
JYVÄSKYLÄ	1	1
JYVÄSKYLÄN MLK	1	3
JÄMSÄ	2	4
JÄMSÄNKOSKI	2	5
KANNONKOSKI	2	7
KARSTULA	2	7
KEURUU	2	4
KINNULA	2	7
KIVIJÄRVI	2	7
KONNEVESI	2	7
KORPILAHTI	1	7
KUHMOINEN	2	7
KYYJÄRVI	2	7
LAUKAA	1	5
LEIVONMÄKI	2	7
LÜHANKA	2	7
MULTIA	2	7
MUURAME	1	3
PETÄJÄVESI	1	7
PIHTIPUDAS	2	7

PYLKÖNMÄKI	2	7
SAARIJÄRVI	2	4
SUMIAINEN	2	7
SUOLAHTI	2	5
TOIVAKKA	1	7
UURAINEN	1	7
VIITASAARI	2	4
ÄÄNEKOSKI	2	2

Etelä-Pohjanmaa

ALAHÄRMÄ	2	7
ALAJÄRVI	2	4
ALAVUS	2	4
EVIJÄRVI	2	7
ILMAJOKI	1	5
ISOJOKI	2	7
JALASJÄRVI	2	4
JURVA	2	5
KARIJOKI	2	7
KAUHAJOKI	2	4
KAUHAVA	2	4
KORTESJÄRVI	2	7
KUORTANE	2	7
KURIKKA	2	4
LAPPAJÄRVI	2	7
LAPUA	2	4
LEHTIMÄKI	2	7
NURMO	1	6
PERÄSEINÄJOKI	1	7
SEINÄJOKI	1	1
SOINI	2	7
TEUVA	2	7
TÖYSÄ	2	7
VIMPELI	2	7
YLIHÄRMÄ	2	7
YLISTARO	1	7
ÄHTÄRI	2	4

Pohjanmaa

ISOKYRÖ	2	7
KASKINEN	2	5
KORSNÄS	1	7
KRISTIINANKAUPU	2	4
KRUUNUPYYPY	1	7
LAIHIA	2	5
LUOTO/LARSMO	2	6
MAALAHTI	1	7
MAKSAMAA	2	7
MUSTASAARI	1	6
NÄRPIÖ	2	4
ORAVAINEN	2	7
PEDERSÖREN KUNTA	2	7
PIETARSAARI	2	2
UUSIKAARLEPYYPY	2	7
VAASA	1	1
VÄHÄKYRÖ	2	6
VÖYRI/VÖRÄ	2	7

Keski-Pohjanmaa

HALSUA	2	7
HIMANKA	2	7
KANNUS	2	5
KAUSTINEN	2	7
KOKKOLA	1	1
KÄLVIÄ	1	6
LESTIJÄRVI	2	7
LOHTAJA	1	7
PERHO	2	7
TOHOLAMPI	2	7
ULLAVA	1	7
VETELI	2	7

Pohjois-Pohjanmaa

ALAVIESKA	2	7
HAAPAJÄRVI	2	4
HAAPAVESI	2	4
HAILUOTO	1	7
HAUKIPUDAS	1	3
II	2	6
KALAJOKI	2	4
KEMPELE	1	3
KESTILÄ	2	7
KIIMINKI	1	3
KUIVANIEMI	2	7
KUUSAMO	2	4
KÄRSÄMÄKI	2	7
LIMINKA	2	5
LUMIJOKI	2	7
MERIJÄRVI	2	7
MUHOS	2	5
NIVALA	2	4
OULAINEN	2	4
OULU	1	1
OULUNSALO	1	3
PATTIJOKI	2	3
PIIPPOLA	2	7
PUDASJÄRVI	2	4
PULKKILA	2	5
PYHÄJOKI	2	6
PYHÄJÄRVI	2	4
PYHÄNTÄ	2	7
RAAHE	2	2
RANTSILA	2	7
REISJÄRVI	2	7
RUUKKI	2	7
SIEVI	2	7
SIIKAJOKI	2	7
TAIVALKOSKI	2	7
TEMMES	2	6
TYRNÄVÄ	2	7
UTAJÄRVI	2	7
VIHANTI	2	5
YLI-II	2	7
YLIKIIMINKI	1	7
YLIVIESKA	2	4

Kainuu

HYRYNSALMI	2	7
KAJAANI	1	1
KUHMO	2	4
PALTAMO	2	5
PUOLANKA	2	7
RISTIJÄRVI	2	7
SOTKAMO	1	4
SUOMUSSALMI	2	4
VAALA	2	7
VUOLIJOKI	1	5

Lappi

ENONTEKIÖ	2	5
INARI	2	4
KEMI	1	1
KEMIJÄRVI	2	4
KEMINMAA	1	3
KITTILÄ	2	7
KOLARI	2	5
MUONIO	2	5
PELKOSENNIEMI	2	7
PELLO	2	4
POSIO	2	7
RANUA	2	7
ROVANIEMEN MLK	1	6
ROVANIEMI	1	1
SALLA	2	7
SAVUKOSKI	2	7
SIMO	1	6
SODANKYLÄ	2	4
TERVOLA	2	7
TORNIO	1	2
UTSJOKI	2	5
YLITORNIO	2	4

1.		tulovero- prosenttia korotetaan	pidetään ennallaan	tulovero- prosenttia lasketaan	
a)	Arvioitkaa kunnanvaluuston päätöstä tuloveroprosentista vuodelle 2000:	☐	☐	☐	
b)	Arvioitkaa kunnanvaluuston päätöstä tuloveroprosentista vuodelle 2001:	☐	☐	☐	
2.	Arvioitko kuntanne veroäyrimäärän kehityksen olevan	parempi	yhä hyvä	huonompi	
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐	
b)	seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐	
3.	Arvioitko kuntanne velkamäärän olevan	suurempi	yhä suuri	pienempi	
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐	
b)	seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐	
4.	Mitä keinoja kuntatalouden tasapainoittamiseksi arvioitte kunnassanne käytettävän	vuonna 2000 ↓	sitä seuraavien 2-3 vuoden aikana ↓		
	a) tuloveroprosentin korotus	☐	☐		
	b) kiinteistöveron korotus	☐	☐		
	c) maksujen korotus	☐	☐		
	d) henkilöstön irtisanominen	☐	☐		
	e) henkilöstön lomautus	☐	☐		
	f) investointien vähentäminen	☐	☐		
	g) käyttöomaisuuden realisointi	☐	☐		
	h) muu toiminnan tehostaminen, mikä _____	☐	☐		
	i) ei tarvetta sopeustoimiin	☐	☐		
5.	Arvioitko työttömyyden kunnassanne	lisääntyvän	pysyvän ennallaan	vähentyvän	
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐	
b)	seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐	
6.	Arvioitko investointien määrän kuntanne alueella olevan	suurempi	yhä suuri	pienempi	
a)	kuluvana vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐	
	* teollisuudessa	☐	☐	☐	
	* maataloudessa	☐	☐	☐	
	* asuntorakentamisessa	☐	☐	☐	
	* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐	
b)	seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐	
	* teollisuudessa	☐	☐	☐	
	* maataloudessa	☐	☐	☐	
	* asuntorakentamisessa	☐	☐	☐	
	* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐	

7. Miten näette eri kunnallishallinnon tehtävien kehittyvän kunnassanne seuraavan 2-3 vuoden aikana?

* rahoitus	ongelmia tulossa	ei muutoksia	ongelmat poistumassa
* kuntien yhteistyö	☐	☐	☐
* päivähoitopalvelut	☐	☐	☐
* vanhusien hoitopalvelut	☐	☐	☐
* terveydenhoitopalvelut	☐	☐	☐
* ympäristöasiat	☐	☐	☐
* elinkeinoelämän kehittäminen	☐	☐	☐
* kaavoitus	☐	☐	☐
* kunnallistekniikka ja energianhuolto	☐	☐	☐
* asuminen	☐	☐	☐
* koulutus	☐	☐	☐
* kulttuuri	☐	☐	☐
* vapaa-aika	☐	☐	☐

8. Arvioitko kuntanne yhteistyön lähitulevaisuudessa

* seutukunnallisesti	lisääntyvän	pysyvään ennallaan	vähenevään
* maakunnallisesti	☐	☐	☐
* suhteessa valtionhallintoon	☐	☐	☐
* suhteessa elinkeinoelämään	☐	☐	☐
* kansainvälisesti	☐	☐	☐

9. Arvioitko EU-jäsenyyden vaikuttavan lähitulevaisuudessa

* kuntanne toimintaan	myönteisesti	ei vaikutusta	kielteisesti
* kuntanne elinkeinoelämän kehittymiseen	☐	☐	☐

10. Arvioitko kuntanne kehityksen tulevaisuudessa

* parantuvan selvästi	☐
* parantuvan jonkin verran	☐
* pysyvään ennallaan	☐
* huonontuvan jonkin verran	☐
* huonontuvan selvästi	☐

1. Vad tror Ni om kommunfullmäktiges beslut	är oförändrat	sänks
a) om inkomstskattesatsen år 2000:	höjs	☐ ☐ ☐
b) om inkomstskattesatsen år 2001:	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
2. Hurdan tror Ni att skattöretsutvecklingen i kommunen kommer att vara	bättre	lika bra
a) detta år jämfört med föregående år	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
3. Tror Ni att skuldbördan i Er kommun	större	lika stor
a) detta år jämfört med föregående år	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
4. Vilka medel tror Ni kommer att användas i Er kommun för att balansera den kommunala ekonomin?	år 2000 ↓	under de 2-3 åren efter det ↓
a) höjning av inkomstskatteprocenten	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
b) höjning av fastighetsskatteprocenten	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
c) höjning av avgifterna	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
d) uppsägning av personalen	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
e) permittering av personalen	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
f) minskning av investeringar	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
g) realisering av driftstillgångar	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
h) annan effektivisering av verksamheten, vad _____	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
i) inget behov av anpassning	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
5. Tror Ni att arbetslösheten i Er kommun	ökar	är oförändrad
a) detta år jämfört med föregående år	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
6. Hur tror Ni att investeringsvolymen inom Er kommun	ökar	är oförändrad
a) detta år jämfört med föregående år	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* inom industrin	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* inom lantbruket	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* inom bostadsproduktionen	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* inom affärs- och servicesektorn	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
b) nästa år jämfört med detta år	ökar	är oförändrad
* inom industrin	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* inom lantbruket	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* inom bostadsproduktionen	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* inom affärs- och servicesektorn	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐

7. Hur tror Ni att de olika uppgifterna inom kommunalförvaltningen kommer att utvecklas i Er kommun under de följande 2-3 åren	problem är att vänta	inga förändringar	problemen minskar
* finansiering	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* samarbete kommuner emellan	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* dagvårdsservice	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* vårdtjänster för äldre	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* hälsovårdstjänster	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* miljöfrågor	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* utvecklande av näringslivet	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* planering	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* kommunalteknik och energiförsörjning	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* boende	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* utbildning	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* kultur	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* fritid	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐

8. Tror Ni att samarbetet i Er kommun i närmaste framtid	ökar	är oförändrat	minskar
* inom regionkommunerna	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* inom landskapen	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* i förhållande till statsförvaltningen	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* i förhållande till näringslivet	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* internationellt	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐

9. Tror Ni att medlemskapet i EU i närmaste framtid verkar på	positivt	har ingen verkan	negativt
* kommunens verksamhet	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* utvecklingen i kommunens näringsliv	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐

10. Väntar Ni Er att utvecklingen i Er kommun i framtiden skall	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* förbättras klart	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* förbättras något	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* vara oförändrad	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* försämrans något	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐
* försämrans klart	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐

Postitus

2 lk kirje

PMM
Sopimus
00022/1

*Income and consumption
1999:30*

*SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland*

*Sisäasiainministeriö
Inrikesministeriet*

*Suomen Kuntaliitto
Finlands Kommunförbund*

Tiedustelut – Förfrågningar:

*Tilastokeskus
Statistikcentralen
Vesa Virtanen (09) 17 341*

*Sisäasiainministeriö
Inrikesministeriet
Markku Nissinen (09) 160 4522*